

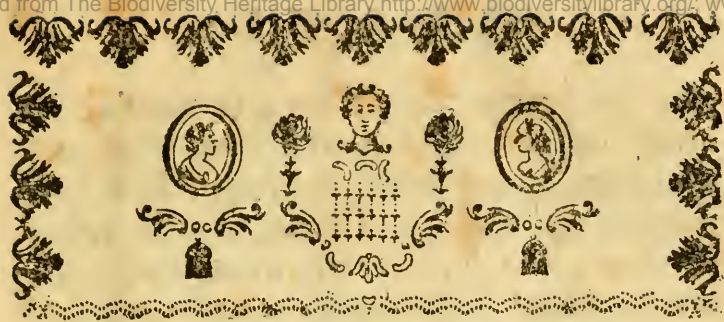
JOSEPHI NICOLAI
LAURENTI
AUSTRIACI VIENNENSIS
SPECIMEN
MEDICUM,
EXHIBENS
SYNOPSISIN REPTILIIUM
EMENDATAM
CUM EXPERIMENTIS CIRCA VENENA
ET ANTIDOTA REPTILIIUM AUSTRIACORUM.

VIENNÆ,
Typ. JOAN. THOM. NOB. DE TRATTNERN,
CÆS. REG. AULÆ TYPOGR. ET BIBLIOP.

*Medicum non modo decet, febres, & ulcera
vulgaria agitare, sed etiam animalium
toxica discernere, discrimen ab illato mor-
su cognoscere, eventum præscire, antido-
ta ad singulos casus peculiaria parata ha-
bere.*

MCZ LIB. 107
HARVARD UNIVERSITY
CAMBRIDGE, MASS. U.S.A.

PRÆLOQUIUM.

Ex universo miseriarum catalogo, quibus genus humanum affligitur, fere nulla magis medentis postulat auxilium, quam funesti casus, qui a venenatorum animalium injuriis proficiscuntur.

Alia enim mala subinde sponte & absque medicina componuntur, subinde per expellentis seu subigentis naturæ vires convalescunt, subinde etiam instinctu quodam, seu appetitu spontaneo remedium dicant, quo causa functiones lædens quandoque feliciter tollitur, nonnunquam etiam audaci tentamine vincenda.

Verum quorundam animalium pestis subito lethalis est, & viribus derepente prostratis,

PRÆLOQUIUM.

omnique negata cunctatione, sanationis spem eripit, nisi opportunus adsit medicus, qui & animalium recte internoſcat toxica, & experta parataque adverſus ſingula in promptu habeat antidota, dum properantis in mortem morbi inevitabilis certitudo non finit aleæ vaga fama laudati remedii locum.

Nihilominus tamen hæc adeo neceſſaria, adeo expetita multis terris medicinæ pars, dum reliquæ fere omnes conjuncta Eruditorum opera ſedule excoluntur, unica ac ſola iis præſidiis, ac veluti tutela manet deſtituta.

Diſertiffimi adeo in curandis morbis Auctores tamen ad hos funeſtiffimos caſus non habent remedium.

Hujus jam non ultra ferendæ ignorantie varia cauſa eſt:

Princeps earum, ut omnium honeſtarum artium retardatio, eſt humi jacens Hiſtoria naturalis, cujus profecto oſores non alia magis re obſtinatæ ignaviæ convincuntur, quam hoc ipſo exemplo.

Similis eſt omnium reptilium & communis quidam teter ac venenofus habitus, etſi decimam vix horum partem veneno armaverit natura, ſed verſipellia voluerit, ut dubia omnia metuerentur ab omnibus. Ita vero continuo iisdem erit ludibrio, quiſquis Hiſtoriæ naturalis carens præſidiis has larvas non dignoverit: primo namque ſedulo quiſque ſibi caverit ab unoquoque, etiam quod veneni ſit expertiffimum; tum ſi lædatur, vel tangatur ſolum ab uno, cautus periculi, omnia curaverit applica-
ri,

ri, unquam in arte laudata, alexiteria, quo toxicum vim prævertat, quam metuit, deleteriam, dum omni hac ridicula sedulitate potuisset supersedere, si animal, quod læsionem intulit, discrevisset a venenatis.

Idem fere fraudi est in aliis lethiferis animalibus: neque tunc de superflua sedulitate agitur, sed jam instat terrificum & inexorabile discrimen:

Et primo differentiarum incurius quisque, qui innocuos manu tractavit serpentes, etiam mortiferos non abhorrebit, formæ similitudine fascinantes, & misero jam imponentes, cui differentiarum scientia potuisset moniti instar esse, ut fugiat, optimo consilio! sed & elabi sic, experientiæ fiducia fretus, patietur pretiosam moram, qua adhibito antidoto servari potuisset.

Etiam citra hanc, plusquam militarem, audaciam, quæ rarior, crebrior casus est, ut in antidoto seligendo erretur ex sola speciei lædentis ignoratione: aliud antidotum *Naja Indorum*, aliud *Caudifona Americanorum*, *Viperæ Italicæ* singulæ aliud, aliud demum *Chersea Linnæi* poscit; ut alias taceam species, de quibus res necdum bene experimentis innotuit. Nihil ergo conferet *Senega* contra *Najam*, *ophiorrhiza* contra *Caudifonam*, oleum contra *Cherseam Linnæi*, aut sal volatilis contra *Berum nostrum*; quin hæc ipsa tum nova erunt venena, quatenus vana spe decipiunt miseros, & subinde mortem accelerant, symptomataque augment. Quoniam ergo sine cognitione speciei non noscitur debitum remedium, sola certe differentiarum

ignorantia funesto, nec ob moræ brevitatem posthac supplendo, errori locum dare poterit.

Neque, quod difficilis sit lædentis serpentis cognitio, cum morfu vix illato fugiant, & sui quasi sceleris conscii latebras petant, supervacanea dici specierum diagnosi debet; eo enim ipso, quod e vestigio vix conferri notæ definitionis possint, ipsorum experientia Naturalistarum oraculi instar erit, qui conijcere nempe propius ex solo loco, situ, solo, habitu poterint, qualis hoc species intulerit vulnus, de quo quæritur.

Cum igitur omne, quidquid boni circa quæstionem de veneno horum animalium dici potest, soli, veluti basi ac fundamento, Historiæ naturali innitatur, facile dicitur, cur jacuerit hucusque hæc ipsa notitia.

Veteribus nempe, cetera laboriosis, bonarum artium infantia impedimento fuit! Inde fabularum farrago Plinii, Dioscoridis, Aetii, Æliani, Nicandri &c., quibus scientia naturæ, ac medicina plus detrimenti passa est, quam commodi vera illorum relata attulerint.

Postea, cum homines, qui sese Philosophos dixerunt, dictaturam inter Eruditos tenuere, studii ratio diligentiam a natura ipsa ad abstractas speculationes avocavit.

Donec inventa cælatoria arte commoditas fieret, visa rudi ac solum ligno incisa icone indicandi, quo multis superfederent logomachiis. Ea vero res primum omnes plus promovit scientias, quam ut cuidam possit esse ignotum.

Apparuere nempe cælatis ex figuris affinitates rerum, apparuere differentiæ! Perciti spectaculo mortales primo cogitarunt de Ordine, jam non ex nominibus vagis, sed formis ipsis desumendo, ut multorum mox voluminum proventum hæc ipsa res pepererit.

At ea secula non tulerunt virum, operi parem; hinc gemma longo tempore inter suos conservata est.

Seculo demum XVII. subito irradiare caligantium oculis quam plurimi magni Naturalistæ; & hoc ipso, quo vivimus, denuo plures, quorum fere omnium raras dotes, naturæ hodie placuit in celeberrimo viro, hujusque Universitatis lumine Domino HENRICO JOANNE NEPOM. CRANZIO conjungere.

Hi relicto etiam iconum studio, vel, quod fatius sit, additis, naturam exercitus instar in Classes ac Ordines per communes multis individuis notas dividere; hos similiter per characteres ulterius in genera dirimere; generi suas rite definitas species subjungere; eodem auctorum nomina revocare primi cœperunt: quo factum, ut uno obtutu omnium orbis partium incolæ cum suis inter se affinitatibus, ac differentiis sese offerrent oculis, & solo nomine prolato cuncta, quæ circa eam rem unquam dicta sunt, per synonymiam una redirent in memoriam, metaque futuris poneretur seculis, ad quam, veluti ad centrum suum, omnia posthac dicenda redirent (*).

A 3

Ado-

(*) Hoc studium Historiæ naturalis nominæ venit. Est ergo

Adolescente ita & caput efferre incipiente naturali Historia, unica tamen sua sorte derelicta est hæc ipsa venenatorum Zoologia; quæ corpore frigido, colore lurido, cute fœda, facie torva, odore tetro, sono rauco, morsu subito, veneno horrendo diu deterruerunt mortales, ne sua perdenda objicerent corpora.

Ita ergo, si unum alterumve abhinc redeas seculum, vel omnino nihil invenias de hac classe memoriæ proditum, vel quod sit omnibus nutricum fabulis absurdus.

Suis profecto pudenda seculis sunt, quæ Haly Abbas, Guilielmus de Placentiis, Vincentius Belluacensis, Bertrucijus Bononiensis, Cæsalpinus, Baldus Angelus Abbatius, Julius Cæsar Claudinus, Athanasius Kircherus, Albertus magnus, Mercurialis, Cappivaccius, Andreas Lacuna, Zacutus Lusitanus, Paulus Emilius Ferralus, Castor Durantes, Julius Cæsar Scaliger, Cardanus, Ulysses Aldrovandus (*), Joannes Bapt. Hodierna, & plurimi alii in hoc argumentum protulerunt, perpetuum ignorantie suæ posituri monumentum. Ego exempla dabo de Salamandra maculosa.

Sed & sub initium hujus beati seculi tamen adhuc vera, quæ jamjam innotescere inceperant, cum fabulosis basiliscis, draconibus, hydriis,

hæc scientia inter omnes alias adhuc plus, quam index in vasto, confusoque opere.

(*) Qui Plinius Bononiensis dicebatur, jure merito! quippe qui æque fingendo lascivit, ac Romanorum Plinius.

dris, sexcentisque aliis temere ementitis monstris, quibus partim Sinensium Arabumque astus Europæorum incautam luserat solertiam, partim quibus ipsi fictis a se sibi placebant deliriis, adhuc una eademque fide, unis iisdemque clauderantur libris, ut censu habito (an. 1740. in altera edit. Syst. Nat. LINNÆI) viginti quinque ex universo numero vera & fide digna nullis tamen adhuc differentiis specificis dirempta pro toto terraqueo orbe superessent reptilia.

Inter hæc quidem ferreæ diligentia vir CAROLUS LINNÆUS telam producere, explare primum musea, Beslerianum, Olearianum, Wormianum, Grewianum, Petiverianum, Sloaneanum, Catesbyanum, Scheuchzerianum, & inter omnes reptilibus ditissimum hodie jam diremptum Sebæanum, & ineditum Parisinum, aliaque, maxime noviter collecta Regis ad exemplum Adolphi Friderici, Gronovianum, de Geerianum, nec non Gyllenborgianum thesaurum Upsaliensi Academiae oblatum; tum nationum remotissimarum spolia, quæ celeberrimi peregrinatores: Piso, Leo Africanus, Pigafetta, J. Lery, Prosp. Alpinus, Hernandez, P. du Tertre, Marckgraf, Martens, de Flacourt, Kæmpfer, Knox, Barrere, Rob. Sibbald, Plot, Shaw, P. Labat, Lionel Wafer, Feuillée, Kolb, Hans Sloane, ac cordata femina Meriana, variis abhinc an-

nis Europæ intulerant, privatim servata, sua facere; denique recentissimorum auctorum fidelibus relatis, ut Brownii, Gronovii, & discipulorum Petri Osbeck, Petri Kalm, Friderici Hæsselquist, ipse etiam uti, inde plurimas proponere species, easdem nova, reformata tamen nuper, & naturalibus ornata characteribus per GRONOVIVM meliora in genera digerere instituit.

Verum nimis obrutus laboribus in generalibus acquievit, vera Genera pro Speciebus habuit, nec ad ipsas, paucis exceptis, Species pervenit; præterea easdem adhuc per solum scutorum, squammarumque numerum, fallacem & inconstantem, si ulla res, ut in meis experior, notam, etiam GRONOVIO jam suspectam, vix aut ne vix discrevit. Suo etiam nimis inhærens fundamento paratis auctorum autoptarum laboribus, ex quibus ingens addi novorum animalium agmen potuisset, tamen quod scuta, in imo posita, cælato in opere oculis non pateant, uti non potuit, cum in suum numero superstructum systema sine eo trahi non possent.

Neque post LINNÆUM majorem res perfectionem consequuta est: manus ergo denuo ad movenda operi, & destructis prioribus vexillis, novum videbatur erigendum, quantum quidem mihi homini omni museo (*), ac litterario cum

(*) Nisi Collectione rerum naturalium locupletissima Reverendissimi & Illustrissimi S. R. I. Comitum de Turn, generalis Episcopatus Passaviensis per Austriam Vica-

cum exteris commercio destituto, ex solis auctorum monumentis, & iconum fide conceditur.

Quemadmodum autem reipublicæ exiguum attulerit emolumentum, qui plantarum omnium formas mente circumfert, formis inhærens verficoloribus, ac suæ modo indulgens curiositati, si non & vires earum, & ad morbos curandos, ceterasque vitæ necessitates utilitatem simul habeat perspectam; ita solæ serpentum nomenclaturæ, & macræ differentiæ nulli adhuc essent bono, nisi idem simul, qui formas earum internoscit, colluctantibus his, cum aliis animantibus, bestiis, circumspectissima, tum circa venena, quam eorum antidota, instituat experimenta, quibus plane innotescat, cui singulo in casu seu fidendum, seu non fidendum sit medelæ.

Verum & ex hac parte facile ostendero, non multum sane adhuc ad scopum progressos esse Eruditos.

Celeberrimus REDI circa unicam, quam Italicæ officinæ hodie receperunt, viperæ speciem experimenta instituit. Eandem scrutatus est SEBIZIUS; sed sedem & naturam toxicam invenisse contenti ad antidota non pervenerunt. ANGLORUM vero, quorum observationes Philosophicis Transactionibus Nro. 443. 444. 445. 451. &c. continentur, etiam antidoto addito
rem

rii, qui me eadem uti, cum de opusculo hoc jamjam Typographo tradendo cogitarem, liberaliter concessit.

rem confecerunt. Alia fuit, quod tamen ipsum nec notum auctori erat, quam in experimenta adhibuit MOSES CHARAS, ac postea BOURDELOTUS, & in Acad. Reg. Parisina cel. JUSSIEU, & in Academia Suecica 1743. ABRAHAM Böck, ultimoque DU FAY, (vid. phil. trans. 451.) qui primus, cum dissonos ab Anglorum experimentis suis sub manibus videbat emergere eventus, merito percontari cœpit, eademne vipera gallica cum anglica sit? Dubium idem animadversum etiam in Anglia est, sed non solum; ut, sit? an non sit? neutri hodie definitum nationi habeatur. Adeo nempe parum celeberrimæ in Europa & regiæ dictæ Academiæ Historiæ naturalis notitiæ tinctæ sunt, ut primariam hanc & facilem obviamque diversitatem non perspexerint. SLOANUS primus (phil. transact. 433.) facta etiam in America cum Caudisona experimenta Regiæ Societati retulit: Eandem postea TYSSONUS ex America ad sua experimenta evocavit, & nonnullos alios Zeylanenses ex India. Vid. Transact. eædem. Ultimo Caudisonæ historiam completissimam cum omni antidotorum catalogo in actis Suecicis an. 1752. 1753. dedit PETRUS KALM. Clum OWEN ultimo adhuc alias, novasque species experimentis subjecisse audio, quæ mihi non innotuere.

Salamandras disquisitioni subjecit jam olim WUREBAINIUS, & in Acad. Reg. cel. MAURPERTUIS.

De

De bufonum quorundam suspecta indole paucissima interspergit in sua historia RÆSELIUS AB ROSENHOF.

Pauca hæc, eaque valde manca & imperfecta experimenta de re momenti maximi habemus; reliqua omnia cimeriis adhucdum tenebris sepulta jacent. Maxima ergo pars intentata diligentia sequentis ævi relicta est.

Sed & pauca hæc superstitione & nonnullorum hominum, nescio quam, laureolam in mustaceo quærentium fingendi licentia quasi inundantur.

Omnes vero illos errores, figmenta, fabulas, deliria veterum nostri denuo compilatores avidè corraterunt, & falsa hæc cum vero remiscuerunt, ut hodie unum ab alio vix discernatur, multum se præstitisse credentes, quod obliviscendas nugas posteritati conservaverint:

Come le pecorelle escon dal chiufo

Ad una, a due, a tre, e l'altre stano

Timedette atterando l'occhio, e l' muso,

E ciò che fa la prima, e l'altre fanno

Addossandosi a lei, s'ella s'arresta

Semplici, è quete, e lo inper che non fanno.

PETRARCHA.

His accedit, quod etiam improbi labores, & multa fedulitate partæ observationes inutiles, vitiosæ, ac subreptitiæ esse possint, dum auctores seu debita scientia non instructi pensum, humeris suis gravius, assumunt, seu non debito ordine in experiundo progrediuntur: Aldrovandus reliquit contra Natricis-morsum auxilio esse, si homo, qui in pede demorsus sit, eundem

dem pedem continuo in humo humidiuscula defodiat, inque ea per diem relinquat; potuit sane vidisse, talem hominem citra omne damnum evasisse. Verum non instituit experimenta debito ordine: oportuisset enim antea scire, an sine hoc ei moriendum fuisset? Quo cognito, non opus fuisset molesto adeo remedio; Natrix enim veneni est experta. Illudit ergo generi humano subreptitia hac & vitiosa observatione.

Similis error fuit illorum Romanorum, qui Plinio & Gellio testantibus, uxorum probaturi pudicitiam, neonatos exponebant irratis serpentibus, ea spe: ut, qui morflu interirent, noscerentur illegitimo thoro concepti; justo vero, qui superviverent; quod potius, si sane fuissent ratiocinati, seu venenati serpentis seu innocui oportuisset esse documentum; nec, nisi vera præmissa: *unamquamque serpentum illarum æqualiter venenatam, & reliquas circumstantias fuisse pares*; valere potuit conclusio.

Ultimo etiam experimentorum genus est, quod in se utilissimum, per accidens vero inutile est; talia maxime veterum erant, qui observatum quidem rite describunt, ipsum vero animal, in experimentum adhibitum, non satis definiunt, ut hodie cognosci possit. Hæmorrhous dicitur morflu suo efficere, ut sanguis ex singulis poris corporis profluat. Id graphice describit Lucanus in Pharsal. 9.

omnia membra

*Emisere simul rutilum pro sanguine virus;
Sanguis erant lachrymæ; quæcunque foramina novit*
Hu.

*Humor, ab iis largus manat cruor; ora redundant,
Et patulae nares; sudor rubet; omnia plenis
Membra fluunt venis, totum est pro vulnere
corpus.*

Ita serpentem Sepem dictam morfu totum corpus in tabum putridum eliquasse idem narrat:

plagæ proxima circum

*Fugit rupta cutis, pallentiaque ossa retexit;
Membra natant sanie, suræ fluxere, sine ullo
Tegmine poples erat; femorum quoque musculus
omnis
Liquitur, & nigra destillant inguina tabe
Parva loquor!
Hoc & flamma potest, sed quis rogos abstulit
ossa?
Hæc quoque discedunt, putresque secuta medullas
Nulla manere sinunt rapidi vestigia fati.
Cinypheas inter pestes tibi palma nocendi est;
Eripiunt omnes animam, tu sola cadaver;*

Symptomata vero a Presteris morfu ita describit:

Illi rubor igneus ora

*Succendit, tenditque cutim, pereunte figura,
Miscens cuncta tumor, toto jam corpore major
Humanumque egressa modum! super omnia mem-
bra
Esflatur sanies.*

Dipsada vero sitim accendisse inextinguibilem in A. Tusco Catonis signifero, quem fauciauit:

*Non decus imperii, non mæsti jura Catonis
Ardentem tenere virum, quin spargere signa
Auderet, totisque furens exquireret agris,
Quas poscebat, aquas, sitiens in corde venenum.*

Et paulo post;

*Scrutatur venas penitus squallentis arene,
Nunc redit ad syrtes, & fluctus accipit ore,
Æquoreusque placet, sed non sibi sufficit humor,
Nec sentit fatigue genus, mortemque veneni,
Sed putat esse sitim, ferroque aperire tumentes
Sustinuit venas, atque os implere cruore.*

Tales observationes utilissimæ per se sunt, sed usu per accidens carent, quia hodie non scimus, qui illi serpentes fuerint, dum nominum antiquorum nos fugit memoria, & auctor, Historiæ naturalis ignarus, differentiam non reliquit, quomodo ii posteris ab aliis sint discernendi.

Ceu igitur cognitionem serpentum sine experimentis satis inutilem vidimus, ita vicissim experimenta sine præmissa diagnosi serpentum; unum adeoque sine alio per accidens inutile redditur, quæ tamen conjuncta vitæ humanæ plurimum possunt prodesse.

Itaque non modo de novo suscipienda circa singulas species, tanquam hæctenus seu prorsus non, seu male aut subreptitæ facta, experimenta.

Ordo autem, quo in experiundo procedatur, tenendus est: primo namque rite cognoscenda est species, quæ in experimentum adhibetur; dein ejusdem essentialis, quacum a congeneribus differt, quærenda seu confirmanda differentia est. Tum viva nulloque munita antidoto objicienda sunt animalia: ac primo effectus notandi, quos venenum per se producit; tum varia ingerenda, notandi successus boni malive, donec ad verum deveniatur antidotum, quale provida cuique toxico opposuisse videtur natura. Eadem tentamina postmodum vario sub cæli climate, variis in anni temporibus reiteranda sunt, donec compulsis omnibus mansura deducatur conclusio.

Ego profecto oblata tam honorifica scribendi occasione majori animo rem aggressus essem, si accersere intra hos temporis limites varios ex remotis orbis partibus licuisset incolas, nunc unicæ circumscribi Austriæ inferioris reptilibus opusculum hoc, etsi non voluerim, pati debui.

Sed ita saltem volui exequi consilium, ut primo incolis accurate indicarem, quænam ex his species omni devitandæ sint studio, & quarum contra liceat contemnere minas. Atque in eum finem primo rejiciendas putavi Linnæanas differentias ex scutorum squammarumve numero, tum quod fallaces sint, & in una eademque specie plurimum ludant; tum quod in vivo, ubi plurimum interest, speciem nosse, numerare hæc non liceat: ideoque alias & novas substitui definitiones, non pro nostris indigenis solum reptilibus, quas licuit ex autopsia & specierum ipsa-

rum collatione desumere, sed & in exoticis ex iconum præstantiorum fide, tum ut concinniorum ipse mihi invenirem ordinem, quo experimenta mea proponerem, quam ut aliis, difficilem ceterum, viam expedirem, qua posthac telam inceptam perficerent. Præter hoc exacte adnotare eventus, qui ex singulæ speciei seu morfu, seu halitu, seu urina, seu lacte verucarum &c. oriantur? Quæ differentia ex parte animalis mordentis, seu morfi, seu partis morsæ, seu ejus, quam venenum singulum sympathia specifica amat affectare; denique effectus seu motus aucti seu sublati pro tali vel alia prædispositione præcise definire, avidissime contendendi.

Ultimo antidota, quæ pro diversitate omnium harum circumstantiarum auxilio sint, seu non sint, seu mortem etiam accelerent, tum ex vasta farragine medicamentorum, quæ hactenus ad similes morbos varia fide laudabantur; tum variis aliis seu usitatis vegetabilibus, seu medicamentorum nomine nondum laudatis vera, certa, infallibilia cupiebam exquirere. I. Ut neglecta remedia, si bona, ex ingrata vindicentur oblivione; II. Ut justa, sed vaga fide hactenus laudata, confirmationem non solum acciperent, sed etiam ad casum specialem, in quo fors solo conveniunt, rectius reducantur; III. Ut nova ad novos casus e naturæ sinu eruantur alexiteria: si aliter certum, naturam nullum habere toxicum, cui non etiam antidotum admenfuraverit; ac demum IV. Ut ne vanis, inutilibus, fallacibus in casu urgente fidatur
re-

remediis, dum interim oportunitatem elabitur tempus, quo verum adhiberi potuisset antidotum.

Hac via primo inveni, nullum verè venenatum, ac homini lethiferum reptile in Austria gigni, nisi forte has oras Francisci Redi, seu Illyrica, Gallicaque etiam vipera obrepant, quas ego quidem per incredibiles sumptus, quos huic rei impenderam, non obtinui, sed funesti casus, a ruriculis narrati, adesse probant.

Secundo. Reptilia multa veneno suspecta primus absolvi, ut posthac in rem cibariam recipi possint, maxime cum cibum exhibeant diebus jejunii permiffum.

Tertio. Acerrima bella Francisci Redi ac Moyfis Charas; tum Anglicæ, Gallicæque Academiæ æternum duraturos dissensus facillime, sola distinctione specierum confusarum, composui.

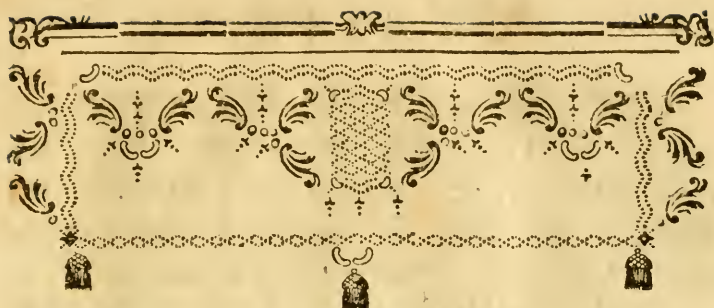
Quarto. Tabula reptilium, multo labore nata, viam exhibui planam omnibus, quibus posthac eadem in messe desudare placuerit.

Quinto. Contra viperam Redianam, adversus cujus virus hæctenus nullum noscebatur antidotum, primus opposui Gentianam & Mercurium gummosum in perpetuum eorum auxilium, qui ab hac bestia læduntur.

Si hoc meo labore Universitatis hujus, aliis jam meritis partam, gloriam magis ornavi; si celeberrimæ Academiæ soluta earum dubia mihi retulerint in acceptis; si

detectis antidotis miseros quosdam ex inevitabili alioquin discrimine eruero; si hoc denique specimine inaugurali inclytæ Facultati Medicæ videar satisfecisse, scopum quæsitum ovans attingi.

CLASSIS REPTILIUM.

Character hactenus nullus datus: Pulmo enim arbitrarius paucissimis est, ut easdem ranas, bufones, hylas, quæ verno tempore in aquis degunt, si alio tempore immergas, suffoces; non omnes quidem, sed multas, non aliter ac animalia pulmone necessario instructa.

Penis duplex pene laborem facit, qui quærat; & salientibus, ac gradientibus tardigradis certe omnibus genitalia nulla, præter anum, sunt; aliis simplicissimus certe est, ut viperæ celeberrimi Gronovii.

Ova concatenata aliquibus serpentibus, & bufonibus sunt; sed gradientia cursoria ova, avium ovis simillima, ponunt. Ranæ, Hylæ eadem acervata dimittunt; & nonnulli serpentes vivos excludunt fœtus; unde *VIPERÆ* nomen.

Audio monuisse etiam multa circa hanc classẽ dexterrimum, & præmature mortuum virum Kleinium in suis dubiis circa Amphibia, quæ ego non legi.

Attamen cum classis hæc a celeberrimo Linnæo inventa valde naturalis sit, & omnibus Eruditis plurimum placuerit, malui eam retinere, & sequente caractere conjungere:

Animalia frigida;

Pilis, mammisque carentia;

Pulmone instructa, sine diaphragmate,
& fere sine costis;

At vicaria gula, quæ alternatim aerem haurit, & contracta in pulmonem propellit.

Diutissime hybernantia;

Non masticantia, cibum integrum deglutitum tardissime digerentia;

Famem tolerantia (per medium sæpe annum).

Copula diu cohærentia;

Exuviis positis senectam exuentia.

Suspecti (nobis omnibusque mammalibus) habitus.

At

At ex ea classe jam nonnullos veneno hujus seculi absolvit astutia: & imprimis cartilagineos illos pisces Raji, quos jam habitus quidam separat, & pinnæ natatorię piscibus faciunt propiores. Tum testudines & ranam esculentam; quas antiqui forte ob luridum aliquem habitum adhuc detestaverant, nunc jam pridem dapum primariarum albo intulit nihil inexperti relinquens, seu urgens fames, seu ipsa (jam reliquis satur cupediis) linguæ luxuria.

Supereft vero ingens salientium, gradientium, serpentium cohors, quæ veterum ignavia laboriosæ Recentiorum reliquit curiositati, multis demum seculorum revolutionibus penitus maturanda. Ea præstantissimus LINNÆUS in Genera & Species disposuit; verum ea adeo vasta, ut barbariem fere, & pristinum sapiant chaos; has vagas adeo & generales, ut diversissimas larvas ad unam eandemque Linnæanam speciem possis revocare; ac demum tales etiam invenias species, quas cum nullo seu caractere, seu differentia, vel icone valeas combinare, ut omnino hujus classis statores celeberrimi magis videantur animalia ex remotis terris accersisse, quam in propriis esse patriis versati.

Quamobrem habitus morum, victus qualitatum peculiarium, notarum evidentium fiducia, naturæ Ariadneum sequutus filum, alios inveni ordines, novaque detexi genera, quæ manifestiores limites compingunt, & ab invicem separant.

At major difficultas in speciebus constituendis occuriebat, in quibus sæpe ætas, & quæ-

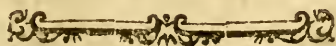
dam quasi metamorphosium evolutio; in nonnullis fere anni tempus, habitatio sæpe etiam, & victus; ac denique in omnibus sexus ratio plurimam facit diversitatem. Huc color abdominis & raudæ spectat, qui junioribus serpentibus, & gradientibus nonnullis læte miniatus est, sed per tempus expallescere, ac demum primo vecum, specieique proprium nancisci colorem, fulgoremque solet; tales & naturæ ludi in nonnullis speciebus abdominales maculæ sunt, quibus scutula quasi smaragdis, & saphiro distinguuntur; talis est colorum major, minorve intensitas, quæ ætate obsolescit, sed exuta cum exuviis senecta iterum redit.

Sed sunt etiam certæ, ac perennes notæ, quæ haud fallunt: talis est squammarum primo figura, tum ordo; sed & capitis figura ac proportio; lingua bifida, integra, lata, teres, nulla; tegumenta seu squammis, seu scutis latis, earumque figura, nexus; oculorum situs; cristæ corporis, ac caudæ; dentium ordo; corporis adulti magnitudo; rugæ, striæ, maculæ, ac ocelli dorsales lateralesque &c.; & maxime mirabile illud collarium in sepibus jam adnatum, jam vero solutum.

Neque his omnibus, licet constantissimis, notis quidquam detuliffem, nisi demum vidiffem, quod, quæ his convenient, hospitio, moribus, pariendi ratione, metamorphosis, aliisque attributis etiam consentiant inter se, differantque ab aliis. Atque ita non modo species novæ, celeberrimo Linnæo necdum definitæ, mihi passim occurrebant in Austria; sed etiam
 ipsæ

ipsæ species Linnæanæ in plures subinde alias erant, ita ducente ipsa natura, dirimendæ.

Tali modo excrevit spectabilis Amphibiorum synopsis, multiplici oportuna usui, & quidem primo: ut recte internoscantur species, ad quas debent subsequentiâ experimenta referri (habitura sine hoc sortem observationum, a Veteribus: Aristotele, Theophrasto, Dioscoride, Plinio &c. traditarum, quæ cum nominum evanescente memoria cœperunt utilitate carere, quam habuissent maximam, si operosi cætera Viri nomina quoque æternitati reliquissent definita). Secundo: Ut incolæ solo habitu, & primo quasi obtutu discernant animalia, quæ fugere oportet, optimo consilio! Tertio: Ut medicamentorum specificorum habeatur selectus pro diversitate speciei lædentis, dum jam non eget numeratione scutorum fallacissima, sed ex differentia faciliori in oculos incurrente internoscitur. Quarto: Ut via iis expediatur, quicunque in aliis terris cum suis animalibus similia experimenta voluerint continuare, ad absolvendam hanc gravissimam Medicinæ partem.

ORDO I.

SALIENTIA.

Pedes postici saltatorii;
 Corpus sine squammis; exuviæ forma mucii;
 Aures membrana tectæ;
 Dentes nulli, ungues nulli (præter pipam);
 Genitalia nulla præter anum;
 Metamorphosis cauda caduca.

GENUS I.

P I P A.

Caput planum, brevissimum, latum, antice rotundo arcuatum, corpori circumfusum; collo brevissimo ex rugis paucissimis; rostro triangulari truncato fossorio; fimbria reflexa; oculis remotissimis minimis. Digitis anticis teretibus, apice lobatis; posticis longissimis, membrana indivisa junctis, unguiculatis. Corpus orbiculare planum, latissimum supra nigro-

spa-

R E P T I L I U M. 25

spadiceum; cute dura cartilaginea, tuberculis conspersa, quæ cotyledonum instar aperiuntur, ut pullos recipiant. Pulli ex loculamentis dorsi prodeuntes, metamorphosi nulla?

I. Pipa americana. *Seba I. Tab. 77. at coloribus fucata. Merian. Surinam. Tab. 59.*

Habitat Surinami.

Obs. Caro nigris Americanis in deliciis est.

G E N U S II.

B U F O.

Corpus orbiculare verrucosum, sordidum, tetrum; caput antice obtusum, rotundatum, supra gibbum; dorsum rectum; at latera tumido-inflata; pedes breves: hinc saltus exiguus, amplexatio femellæ in coitu imperfecta; urethra jaculatoria. Ova in tæniam longissimam connexa. Vita nocturna; lucem, solemque perosæ latent die in humidis obscuris; si protrahuntur, pupilla angustata in rimam. At noctu vagantur, prædæ (maxime phalænis) inhiantes. *Hinc differunt ab affinibus, uti strix a falcone, caprimulgus ab hirundine, phalæna a papilione.*

II. Bufo cornutus. *Seba I. Tab. 72. fig. 1. 2.*

B 5

DIA-

DIAGN.

Capite ingenti, antice rotundato, thoraci circumfuso; fauce amplissima. Superciliis conicis, mucronatis, mollibus, apice trifidis. Oculis in medio cornu supercilii.

Habitat Surinami. Junior spinis carens hospitatur in Museo Illustrissimi Comitis FRANCISCI ANNIBALIS TURRIANI &c. &c. At adultus, horrendus aspectu! dorso, femoribus, ano spinis horret.

III. Bufo brasiliensis. *Seba I. 73. 1. &c. 2.*

DIAGN.

Cinereo-flavescens, maculis rubris flammatis nebulatus, verrucosus, subtus glaber.

IV. Bufo pustulosus. *Seba I. 74. 1.*

DIAGN.

Dorso ruffo-cinereo; pustulis dilute lacteis; lateribus, abdomineque dilute cinereis, maculis fuscis.

Habitat in Indiis.

V. Bufo ventricosus.

DIAGN.

Corpore fusco, orbiculato. Hypochondriis dilatatis tumidis. Jugulo prominulo. Rugis tribus longitudinalibus dorsi. Tuberculis summi colli longitudinaliter digestis. Palmis digitis duobus exterioribus connatis.

Ha-

Habitat in Indiis. Hospitatur in Museo regio suecico.

VI. Bufo gibbosus.

DIAGN.

Capite indistincto, corpori circumfuso; corpore ovato, undique tumido, convexo, rugoso, alepidato, colore albo cinereoque vario; tænia dorsi cinereo-fusca, longitudinali, utrinque dentata, fronte albicante, pedibus posticis hexadactylis fissis.

Habitat in India orientali. Hospitatur in Museo regio suecico, Academico Upsaliensi, & Gronoviano.

VII. Bufo schreberianus.

DIAGN.

Carneus, lineis radiatis viridibus.

Repertus in Saxonia prope Monasterium

a G. H. Schreber.

VIII. Bufo viridis. *Tab. I. fig. I.*

DIAGN.

Maculæ virides confluentes; verrucis macularum concoloribus, intervallorum rubris, intermediis bicoloribus.

Habitat inter fissuras, seu cavernas murorum obscuras Viennæ.

IX. Bufo calamita. *Ræsel. Tab. XXIV.*

DIA-

DIAGN.

Dorsum coloris olivacei, pustulis subrotundo-fuscis, concinno ordine digestis, media linea sulphurea divisum; latera tænia inæquali lucida, ex rubro flavescente.

Habitat in variis latebris, terræ rimis, murorum cavis, ac foraminibus.

X. Bufo fuscus. *Ræsel. Tab. XVIII. XVII.*

DIAGN.

Cutis levis, maculis fuscis confluentibus nigro-lemniscatis, dorsalibus maximis media linea divisis; intervallis albicantibus, maculis candidis; at in lateribus, & prope artuum articulos eleganter miniatis.

Habitat in paludibus; rarissime hospitatur in continenti. Victitat insectis, vermibus.

XI. Bufo vulgaris. *Ræsel. Tab. XXI. XX,*

DIAGN.

Cinereo-plumbeus, turgens, tuberculis rubellis exasperatus; supra regionem aurium utrinque prominentia mollis, reniformis.

Habitat in umbrosis, sepibus humidis, hortorum ambulacris, subterranea humida maxime quærens: vere, ac media æstate, ut plurimum in paludibus inveniendus. Hybernatur in lutosis.

XII. Bufo obstetricans. *Vid. inter exp. terrestris minor.*

XIII. Bufo igneus. *Ræfel. Tab. XXIII. XXII.*

DIAGN.

Supra terreo-olivaceus, maculis nigris; infra albido-cœrulescens punctatus maculis læte miniatis.

Var. β. abdomine infra nigro; punctis maculisque candidissimis.

Habitat in paludibus nostris Danubialibus ingenti in copia; autumnno omnis via, qua itur in Nusdorff, iisdem scatet.

XIV. Bufo marmoratus. *Seba I. 71.4. & 5.*

DIAGN.

Dorso supra ex rubro & cinereo-flavescente, marmoris ad instar variegato; abdomine flavo, nigris maculis consperso.

Habitat Surinami.

GENUS III.

R A N A.

Corpus elongatum, lineis longitudinalibus angulatum. Caput elongatum, antice coarctatum. Dorsum transverse gibbum, seu spina ad lumbos articulata, tuberibus duobus transversim positis. Ova confusanea tumultuarie in acervum. Vita diurna; apricatio in sole.

XV. *Rana margaritifera*. *Seba* I. 71. 6. & 7.

DIAGN.

Corpore ex fusco-rubro, granulis margaritifor-
mibus, dilute rubellis, consperfo; lateri-
bus flavo variegatis; abdomine albente; gra-
nulis dilute cæruleis; pedibus hispidis; pal-
mis tetradactylis.

Var. β. (*Seba* I. 71. 8.) corpore dilute luteo;
granulis rubris, palmis pentadactylis.

Habitat in Brasilia.

XVI. *Rana marginata*.

DIAGN.

Corpore ovato-oblongo, supra fusco, sca-
bro, subtus pallido, papillis minimis conti-
guis tecto; lateribus marginatis; plantis
fissis.

*Habitat in Indiis; hospitatur in Museo regio
suecico.*

XVII. *Rana muta*. *Ræsel*. *Tab. II. III. 1.*
& *frontisp.*

DIAGN.

Color ruffo-fuscus; macula oblonga nigra
inter oculos & pedes anteriores; crura fu-
sco-fasciata.

*Habitat primo vere in paludibus inter buso-
nes, quos incalescente aere deserit. Victi-
tat culicibus, muscis*

XVIII. *Rana campanifona*. *Gesner*. *pisc.* 952.
descript. ibid. pag. 809. II. 4. & 5.

DIAGN.

DIAGN.

Cinereo-lividus, vesiculis aspersus; dorso utrinque limbo tereti longitudinali a lateribus distincto; abdomine pallido; inguinibus rugosis.

VOX: boatus sonum campanarum e longinquo perceptum imitatur.

Habitat in paludibus Europæ vulgaris, sed fugit tamen industriam Ræselii.

XIX. Rana esculenta. *Ræsel. Tab. XIV. XIII.*
 ♂ frontisp.

DIAGN.

Viridis, maculis nigris; ore elongato; dorso linea longitudinali lutea triplici angulato.

Habitat in stagnis. Victitat omnibus, quæ moventur.

XX. Rana virginica. *Seba I. 75. 4.*

DIAGN.

Corpore cinereo, dorso quinquangulo quinquestriato; maculis rubris; abdomine, pedibusque flavescentibus.

XXI. Rana marina. *Seba I. 76. I.*

DIAGN.

Scapulis singulis scuto punctato, corpore lemniscis convexis rotundis tectis, ano quadrifido.

Habitat in America.

XXII. Rana venulosa. *Seba I. 72. 4.*

DIAGN.

DIAGN.

Corpore venuloso, maculoso, maculis confluentibus, insulis interjectis; pedibus digitatis.

Habitat in Indiis.

XXIII. *Rana pentadactyla. Seba I. 75, 1.*

DIAGN.

Corpore venuloso, maculoso, dorsalibus transversalibus, lateralibus rotundis ocellatis; pedibus fasciatis pentadactylis, digitatis, subtus laciniatis.

Var. β . Corpore fusco; digitis anticis quaternis cum rudimento quinti, posticis quinis cum rudimento sexti.

Habitat α in Indiis. β . Hospitatur in Museo Illustrissimi Comitis Turriani.

XXIV. *Rana maxima. Seba I. 72. 3.*

DIAGN.

Corpore venuloso variegato; summo dorso oblique maculato; pedibus, digitisque fasciatis; fasciis per paria approximatis, superne confluentibus omnibus membrana palmatis.

G E N U S IV.

H Y L A (*).

Corpus leve, purum; subtus maculis albis, perexiguis, densissimis, contiguis;
 cru-

(*) *Hyla comes Herculis*, ab eo in Bithinia perditus; f.

crura postica longissima : hinc saltus ingens ; digiti scandentes apicibus in arbutula viscida plana , instar oris hirudinis dilatabilibus. CATESBY. 2. pag. 71. *hinc sedet sub folio , digitis adhærens , nec supra incumbens.*

XXV. *Hyla ranæformis.* *Seba II. 13. 2.*

DIAGN.

Capite rotundo plano ; oculis prominentibus ; pedibus fasciatis ; lateribus saturatius tinctis ; dorso distinctissimo gibbo.

Var. β . (*Seba II. 70. 4.*) superne maculis aspersa.

Habitat prior in Lemno. β . Surinami.

XXVI. *Hyla viridis.* *Ræsel. Tab. IX. X. XI. & frontispic.*

DIAGN.

Supra virens , infra albens , utroque latere linea flava.

Var. β . (CATESBY *Carol. 2. 71.*) corpore tereti , linea utrinque flava , sed recta ; distinguitur clamore tſchit , tſchit , tſchit , dum nostra clamat ra , ra , ra.

C

Ha-

cris postea institutis , ut continuo clamaretur hyla ! hyla ! hyla ! quasi ad eundem repetendum ; ad cujus imitationem dixit VIRGILIUS :

Ut littus hyla hyla omne sonaret.

Eccl. VI. 44.

Quam ob rem hæc quasi Hylæ sacerdos nomen ejusdem merita est.

Habitat prior in Europæ arboribus ; β. in America.

XXVII. *Hyla fusca.*

DIAGN.

Corpore fusco, pedibus subtus ad talos, & ad singulos digitorum articulos tuberoso-laciniatis.

Hospitatur in Museo Academico Upsaliensi, & Viennæ in Turriano thesauro.

XXVIII. *Hyla lactea.*

DIAGN.

Corpore niveo, maculis lacteis, femoribus, tibiisque sublividis; hypochondriis obsolete cinereo-fasciatis; ore amplissimo.

Var. β. coloris supra cærulescentis subplumbei.

Habitat prior in America; hospitatur in museo Academico Upsaliensi. β. in museo Petropolitano.

XXIX. *Hyla viridi-fusca. Merian Surinam. Tab. 56.*

DIAGN.

Corpore fusco, maculis viridibus emarginatis; pedibus viridi-fasciatis; collo utrinque sacco conico viridi ocellato.

Habitat Surinami.

XXX. *Hyla tibiatrix. Seba I. 71. Fig. 1. & 2.*

DIAGN.

R E P T I L I U M. 35

DIAGN.

Corpore dilute lacteo, maculis rubris; pedibus posticis palmatis. Mas coaxans utroque in latere colli vesicam, tibiæ instar, inflat.

XXXI. *Hyla aurantiaca*. *Seba I.* 71. 3.

DIAGN.

Corpore flavo, ex ruffo obumbrata; punctis ruffis, utrinque solitaria serie dorsum includente.

Habitat Surinami.

XXXII. *Hyla rubra*. *Seba II.* 68. 5.

DIAGN.

Capite magno; rictu amplissimo; corpore rubro.

Habitat in America.

XXXIII. *Hyla sceleton*. *Seba I.* 73. 3.

DIAGN.

Aureo-flava; dorso ex rubro variegato, undequaque extenuatissima.

Habitat in Brasilia.

G E N U S V.

P R O T E U S.

Animal amphibium, branchiis & pulmone arbitrario simul instructum. Sub aquis respirans aquam branchiis; at emergens aerem

aerem pulmone hauriens : forte ut exsiccata palude possit aliam quærere per continentem. Maxillæ, ac digiti mutici. Cauda anceps. A gyrinis differt, quod branchiis, & pulmone simul instruat, nec successive.

XXXIV. *Proteus raninus.* *Seba Tom. I. Tab. 78. Tom. II. Tab. Merian. Surinam. 71.*

DIAGN.

Pedes postici saltatorii.

Habitat Surinami. Dicitur metamorphoses alternas facere.

ORDO II.

G R A D I E N T I A.

Pedes quatuor gradientes;
Incessus abdomine a terra relevato.
Corpus collo, caudaque distinctis instructum.

Tardigrada : lingua integra ; maxillæ & digiti mutici, cutis alepidota absque squammis ; anus rima longitudinali ; ova glutinosa ; metamorphoses in aqua.

R E P T I L I U M. 37

XXXV. *Proteus tritonius*. *Tab. II. Fig. 2.*

DIAGN.

Pedibus posticis gradientibus; capite gullo-
fo, oculato; trunco brevi; dorso pinna
membranacea.

*Habitat in lacu, qui est in alpe Etscher. Pa-
radoxum, ut hic sit gyrinus tritonis alpe-
stris.*

XXXVI. *Proteus anguinus*. *Tab. IV. Fig. 3.*

DIAGN.

Pedibus posticis gradientibus; trunco tereti
elongato, candidissimo impini; appendicu-
lis branchiorum corallinis; cauda compres-
sa, membrana cincta; oculis nullis.

*Habitat verno tempore in lacu Tschirnicensi
Carnioliae. Specimen pro examine, &
delineatione liberaliter concessit R. P. HO-
HENWARTH S. J.*

NB. Qui præterdit, ingentem hunc nonnisi
Gyrium esse, ostendat animal inde nascens,
non aliter fidem habiturus.

G E N U S VI.

T R I T O N.

Corpus æquale, teres, subverrucosum,
alepidotum. cauda compressa lanceolata,
in aqua eleganter agilis.

XXXVII. Triton Gesneri.

DIAGN.

Niger, punctis albis in abdomine.

XXXVIII. Triton Wurfbaunii. *Salamandralog.*

54.

DIAGN.

Niger, fasciis albicantibus.

XXXIX. Triton utinensis. *Matthiolus, Gesnerus.*

DIAGN.

Capite globofo; dorso nigro; luteis maculis.

Habitat Utinæ in paludibus opacis limosis.

XL. Triton alpestris. *Tab. II. Fig. 4.*

DIAGN.

Corpore atro tuberculoso; abdomine croceo-rubro immaculato.

Habitat in Etschbero monte.

An eadem, quam MATTHIOLUS invenit?

XLI. Triton carnifex. *Tab. II. Fig. 3.*

DIAGN.

Corpore atro tuberculoso; gula punctata, abdomine maculato.

Habitat in præruptis umbrosis, sabulosisque.

NB. Statura duplo minor priori.

XLII. Triton zeylanicus. *Seba II. 12. 7.*

DIAGN.

Corpus depressum flavum, albumque, nigris distinctum maculis, latera rubicundo nigrore variegata.

XLIII. Triton palustris. *Tab. IV. Fig. 2.*

DIAGN.

Corpore glabro; gula levi maculis characteriformibus abdomine subrotundis, dorso supra plano, utrinque obtuse angulato; digitis teretibus.

Var. β . triplo major: undequaue absque ordine nigro-punctulata, ventricosa.

Habitat prior circa Viennam in aquis stagnantibus. β in Martinica; hospitatur in Museo Turriano.

XLIV. Triton cristatus. *Acta regia Parisina an. 1729. Tab. XV. Fig. 1. cum fusa descriptione.*

Wurfbain Tab. II. Fig. 3. 3. cum bona etiam descriptione pag. 65.

DIAGN.

Corpore spongioso nigrescente, maculis rotundis atris; gula hispida; cauda glabra, punctata, utrinque tænia alba longitudinali.

Habitat in paludibus. Occiditur sale communi inspersò intra 3. minuta. Act. Paris. l. c.

LINNÆUS interrogat: an forte larva lacertæ agilis? Inepta quæstio! CL. DU FAY in cit.

Act. ostendit, hunc generare oviparum; ostendit præterea, & pinxit metamorphoses &c. Legat LINNÆUS, & cessabit tandem interrogare,

XLV. Triton parisius. Icon nulla, sed descriptio in *Act. reg. Paris.* 1729.

DIAGN.

Corpus fuscum, seu flavescens, atris maculis conspersum; caput tæniolis percurritur, quæ ortæ in collo, se reuniunt supra nares; inferior caudæ acies tæniâ albicante; crista dorsi, ut prior.

XLVI. Triton americanus. *Seba I.* 89. 4. & 5.

DIAGN.

Corpus supra saturate spadiceum, maculis atris; infra dilute flavum, maculis subruffis,

XLVII. Triton Salamandroides. *Wurfbain Tab. II. Fig. 4.*

DIAGN.

Dorso nigro, linea longitudinali diviso, quam puncta alterne alba, nigraque constituunt; abdomine, gulaque luteis; pedibus, lateribus, labiisque luteis, nigroque punctatis; cauda subcompressio-teretiufcula,

Habitat in Germania.

G E N U S VII.

S A L A M A N D R A.

Corpus molle succulentum, cute splendida, lac fundente, absque squammis; caput utrinque, dorsum vero alterne tuberosum; latera emarginata tuberibus transverso oblongis costæformibus, at mollibus, ut ob eam rem omnes has tuberositates recte mammellas appellet Cl. MAURPERTUIS in *Acad. des Scienc.* 1727. Cauda articulata. Characterem bene expressit in figura, cætera pessima WURFBAIN *Salaman-dralog. Tab. I. Fig. E.* Skeleton spina dorfi superne processibus tuberosa: costarum non nisi rudimenta brevissima exhibet. IDEM *ibid. Tab. III.* vivi- & oviparum simul.

XLVIII. Salamandra exigua. *Tab. III. Fig. 4.*

DIAGN.

Corpore fusco, cauda compressiuscula.

Habitat in vallis humidis, & ad sepes fruticosas, subtus lutosas circa Viennam.

XLIX. Salamandra candida. *Wurfbain Tab. II. Fig. 1.*

DIAGN.

Corpore toto albo, cauda subtereti.

Habitat Patavii. Vivipara.

L. Salamandra atra. *Tab. I. Fig. 2.*

DIAGN.

Atra tota immaculata.

*Habitat in alpe Etscher Austriae & Loibel
inter Carinthiam & Carnioliam.*

LI. Salamandra maculosa. *Rafel. ran. in frontispicio.*

Wurfbain Tab. II. Fig. 2. cum fatis bona descriptione pag. 65.

DIAGN.

Atra, luteis maculis; macula punctata utrinque ad occiput.

Habitatio in subalpinis, & alpinis, & aliis montosis sylvaticis.

LII. Salamandra fusca.

DIAGN.

Tota fusca, absque maculis, absque splendore.

Habitat in alpibus.

Inventor CONRADUS GESNERUS, quum hunc percussisset, succus ex plaga lacteus dimanabat.

LIII. Salamandra strumosa. *Seba II. 20. 4.*

DIAGN.

Struma turgida nodosa, coloris dilute rosei; corpore dilute cinereo, maculis fuscis distincto; cauda obsolete fasciata.

Habitat in India orientali.

GENUS VIII.

C A U D I V E R B E R A.

Corpus nudum ; caput, cruraque tenuissime squammulata ; digiti membrana natatoria juncti ; ultimo utrinque cristati, in fine latefcentes. Cauda utrinque pinnata, pinnis pro ratione caudæ decrefcentis continuo increfcentibus, ultimis maximis, una impari.

LIV. Caudiverbera ægyptiaca. *Seba II.* 103. 2.

DIAGN.

Corpore luteo, ftellato ; pinnis caudalibus corallinis.

Hospitatur in Museo Petropolitano.

LV. Caudiverbera peruviana. *Feuillée Diarium Bot. II.* 319.

DIAGN.

Corpore atro.

Lingua integra ; corpus purum, squammulis minutiffimis tectum. Lingua integra, feu nulla. Anus varius.

GENUS IX.

G E K K O.

Tardigradus corpus totum tenerrime minutiffimeque squammulatum, æquale, to-

rosum, nudum; caput ingens, maxillis muticis; digitis utrinque membrana auctis, subtus eleganter lunulato-imbricatis, æqualibus, incrassatis, apice crassissimo subglobofo, ungue recurvo, supra enato, deflexo, squammulis usque ad apicem imbricato; ano transversali; adultis dorsum, & occiput tuberculis raris muricatur; ac caput demum grandescit. Habitatio in domibus Indiæ.

LVI. Gekko verticillatus. *Seba I. 108. 2. & 6. & 7.*

DIAGN.

Cauda plicis maximis extrorsum verticillatis.

LVII. Gekko teres *Seba I. 108. 1. & 3.*

DIAGN.

Cauda tereti absque plicis.

Hospitatur in Museo Illustrissimi Comitis Turriani.

LVIII. Gekko muricatus.

DIAGN.

Corpore lurido; lateribus capitis, collo, dorso, femoribusque mucronibus verrucosis; caudaque ad medium sexfariam spinosis; apice lævi.

Habitat in Mauritania.

R E P T I L I U M. 45

G E N U S X.

C H A M Æ L E O.

Corpus totum tenuissimis lucidisque tuberculis squammiformibus tectum; caput angulosum; occiput pyramidato-fastigiatum; oculi maximi, in sacco rugosissimo antice perforato orificio contractili. Lingua longissima antrorsum latescens, lumbriciformis; exserta infidentes muscas venatur. Maxillæ muticæ; pedes omnes pentadactyli in palmas duas coaliti; altera didactyla, altera tridactyla. Incessus anomalus; cauda incurva scandens; anus longitudinalis. Tardus sedet per multos dies in ramo immotus.

LIX. Chamæleo mexicanus. *Seba I. 82. 1.*

DIAGN.

Capite squammato; occipite trigono; fronte compresso-carinata, angulis emarginatis; dorso, gulaque cristato-ferratis; corpore saturate cinereo.

LX. Chamæleo Parisiense. *Seba I. 82. 2. & 4. & 5.*

DIAGN.

Capite tuberculato; occipite tetragono; summo dorso, caudaque utrinque tuberosis; cristata nulla; corpore saturate cinereo.

Habitat in India orientali.

LXI. Chamæleo zeylanicus. *Seba I.* 82. 3.

DIAGN.

Capite squammato, utrinque anguloso, gibboque; occipite trigono, postice exsecto, angulis emarginatis; corpore croceo; crista nulla.

LXII. Chamæleo africanus. *Seba I.* 43. 4.

DIAGN.

Capite utrinque angulato, cristato; occipite reflexo cristato; dorso, cauda, gulaque cristatis; corpore nigricante; cristis albis.

LXIII. Chamæleo candidus.

DIAGN.

Capite utrinque angulato, angulis acutis in limbum eductis; occipite reflexo; dorso carinato obtuso; corpore tuberculato candidissimo.

Hospitatur in Museo Turriano.

Obs. Reliquos magnitudine antecellit.

LXIV. Chamæleo bonæ spei. *Seba I.* 83. 5.

DIAGN.

Capite utrinque anguloso gibboque; angulis, dorsoque ferrato-cristatis; pyramide occipitis subnullo; corpore colore albo, cœruleoque vario.

G E N U S XI.

I G U A N A.

Corpus tenuissime squammulatum; caput callis anomale tectum; crista dentata ple-
risque.

LXV. Iguana chamæleontina. *Seba I.* 100. 2.

DIAGN.

Capite transverse angulato, longitudinaliter biangulato, cuneiformi; cervice dentibus longissimis reclinata, sensim ad medium dorsum evanescentibus.

Habitat in America.

LXVI. Iguana sepiformis.

DIAGN.

Corpore albo, capite utrinque acute-angulato, cauda longissima, attenuatissima, squammis majoribus, crista nulla, nisi ruga longitudinali gulæ.

Hospitatur in officina D. Hamerl ad S. Trinitatem in suburbio Widen.

LXVII. Iguana cordylina. *Seba I.* 107. 1. & 2.

DIAGN.

Capite convexo; occipite tuberoso, transverse subcristato; denticulis minutis; collum dorsumque denticulis sparsis; cauda annulata, aculeis verticillatis.

Habitat in America.

LXVIII. Iguana Salamandrina. *Seba I.* 107. 3.

DIAGN.

Capite convexo, nucha aculeis exiguis sub-
cristata; cauda squammis majoribus imbric-
cata.

Habitat in America.

LXIX. Iguana chalcidica. *Seba II.* 76. 5.

DIAGN.

Dorsi carina spinis pectinata, lateralique fu-
tura spinulosa; fronte media scuto majori; oc-
cipite utrinque tuberoso. Aure singula scro-
bibus quatuor, limbo membranaceo, lacero.

Habitat in Gallacia.

LXX. Iguana minima.

DIAGN.

Gula pendula, submembranacea, lineis cæ-
ruleis picta antice; dorso vero, caudaque
longitudinaliter ferrulatis; corpore sericeo,
supra livido, infra viridi.

*Hospitatur in Museo Illustrissimi Comitis
Turriani. Videri etiam potest auf der
Wieden in officina Dni. Hammerl.*

LXXI. Iguana delicatissima. *Seba I.* 95. 1. & 2.

I. 96. 4. & 5.

I. 97. 3.

I. 98. 1.

DIAGN.

Gula pendula, squammulis minutissimis te-
cta antice; dorso vero longitudinaliter pec-
tina-

R E P T I L I U M. 49

tinatis lamellis longissimis acutis, sensim per caudam decrescentibus; capite postice tuberoso, antice gibbo; collo supra nudo.

Habitat in Indiis.

Hospitatur in eodem thesauro Turriano.

LXXII. Iguana tuberculata.

DIAGN.

Gula pendula, squammis minutissimis tecta, antice, dorso vero longitudinaliter pectinatis, lamellis longissimis acutis, sensim per caudam decrescentibus; nuchalibus imbricatis; capite supra plano; collo aculeis latis obtusissimis duris supra undique tecto.

Hospitatur in Museo Illustrissimi Comitis Turriani.

LXXIII. Iguana calotes. *Seba I. 95. 3. & 4.*

DIAGN.

Gula tumida, squammis magnis imbricata nuda; dorso longitudinaliter, & occipite utrinque transversaliter longissimis dentibus pectinata; colore cœruleo.

Habitat in India orientali.

LXXIV. Iguana clamosa. *Seba I. 109. 3. & 4.*

DIAGN.

Capite brevissimo, gibbosissimo; occipite bicorni; dorso, caudaque aculeis conicis brevibus, rarisque pectinato.

Habitat in India orientali.

G E N U S XII.

B A S I L I S C U S.

Occiput intra cava membranacea, squamulis tecta, præalta, conica, compressa; dorsum, caudaque crista præalta radiata, squammulata, plicabili, quam, in arbore quiescens, alterne complicat, & explicat. *Habitus Iguanæ, sed crista instar alæ draconis adeoque intermedius inter utrumque genus.*

LXXV. Basiliscus americanus. *Seba I. 100. 1.*

Habitat in America australi.

G E N U S XIII.

D R A C O.

Alæ radiatæ ex lateribus secundum totam trunci longitudinem utrinque enatæ, squamulis minutissimis tectæ, instar ventilabri, seu flabelli complicabiles; ingluvies pendula forma sacci acuti.

LXXVI. Draco major. *Seba I. 86. 3.*

DIAGN.

Gula tripartita, media compressa latiori, lateralibus ovatis, tuberosis. Alis ad femora postica adnatis; pedibus anterioribus liberis; corpore torosulo.

R E P T I L I U M. 51

Habitat in America, vescens muscis, aliisque insectis minoribus. Hospitatur Viennæ in Museo Illustrissimi Comitum Turriani.

LXXVII. Draco minor. *Seba II.* 102. 2.

DIAGN.

Gula simplici longa; alis ad pedes anticos adnatis; pedibus posterioribus liberis; corpore tenuissimo tereti.

Habitat in America.

G E N U S XIV.

C O R D Y L U S.

Caput cataphractum, corpus squammis carinatis, carinis elevatissimis; muricatum.

LXXVIII. Cordylus orbicularis. *Seba I.* 83
1. & 2.

DIAGN.

Trunco subgloboso, supra muricato; capite trigono.

Habitat in Mexica.

LXXIX. Cordylus hispidus. *Seba I.* 109. 6.

DIAGN.

Trunco orbiculari, supra muricato; capite adunco, brevi, gibbo, utrinque angulato; vertice trimuricato.

Habitat in America australi.

LXXX. *Cordylus stellio*. *Tournef. Iter Tab. CXX.*

DIAGN.

Cauda verticillata mediocri, squammis denticulatis; capite, corporeque muricato.

Habitat in Oriente: Delos, Ægypto, Africa.

LXXXI. *Cordylus verus*. *Seba I. 84. 3. & 4. Tom. II. 62. 5.*

DIAGN.

Corpore livido, nigricante; squammis truncatis, lateralibus, carina acuminatis existantibus verticillato; abdomine ventricoso; cauda squammis oblongis cinereis, annulatim coalescentibus; spinis carinarum verticillatis rigidis.

LXXXII. *Cordylus brasiliensis*.

DIAGN.

Corpore æquali, squammulis rotundis, dilute gryseis, nitidis; cauda squammis oblongis annulatim coalescentibus corneis; spinis carinarum verticillatis rigidissimis; femorum posticorum squammis, carina oblique conica brevi, squammulis minimis intermixtis.

Hospitatur in Museo Turriano.

Var. β . (*Seba I. 97. 4.*) fascia ad humeros saturate spadicea. Ex Brasilia.

GENUS XV.

C R O C O D Y L U S.

Rostrum longissimum, hinc rictus omnium animalium maximus; lingua nulla, sed ejus loco muscoli maxillæ inferioris admodum tumentes, & valva elastica inter angulos maxillarum in fundo oris locata, gulam aperiens, atque claudens. Maxilla superior mobilis, inferior immobilis cum sterno coalita. Palpebræ convexæ, rugosæ; nares in globo extremi rostri; calli corpus tegentes; carina elevatissima, compressa, in substantiam corneam abeuntes, ut globo trajici nequeant. Anus longitudinalis rugosus.

LXXXIII. *Crocodylus niloticus*. *Seba I.* 105.

3. ♂ 4.

DIAGN.

Caput cataphractum, sensim contractum in rostrum; nucha carinis densissimis inæquali, quæ supra dorsum series longitudinales multiplices affectant; cauda compressa, superne carinis majoribus cristata; pedibus triunguiculatis, anticis pentadactylis, posticis tetradactylis, natatoriisque.

Habitat in India orientali, & Ægypto.

LXXXIV. *Crocodylus americanus*. *Seba I.*
106.

DIAGN.

Caput imbricatum planum, sensim contractum in rostrum; nucha nuda; dorso duplici serie carinarum, unaque singuli lateris: illa per caudam excurrente, hac ad pedes posticos terminata; cruribus posticis limbo postico carinis marginato; digitis utrinque quinis, omnibus unguiculatis, posticis natatoriis.

Habitat in America.

LXXXV. *Crocodylus africanus*. *Seba I.* 103.
2. ♂ 3. ♀ 4.

DIAGN.

Dorso scutis quadratis planis tessellato; lateribus, abdomineque squammis ovatis imbricato; cauda supra una, alterave crista carinarum. Pedibus anticis pentadactylis; posticis tetradactylis natatoriis, omnibus unguiculatis.

LXXXVI. *Crocodylus terrestris*. *Seba I.* 103.
1. ♂ *Tab. CIV. fig. omnes.*

DIAGN.

Capite subglobofo, corio communi oblecto, antice in rostrum cylindrico conicum longum attenuato; oculis convexiformibus. Corpore subtus scutis quadratis tessellato, supra callis subrotundis scutiformibus tecto. Cauda supra carinarum crista duplici; mox con-

fluen-

R E P T I L I U M 55

fluente in unam. Pedibus omnibus pentadactylis, quinqueunguiculatis fissis.

G E N U S XVI.

S C I N C U S.

Corpus totum imbricatum squammis seu dorsalibus, frontalibus, abdominalibusque omnibus iisdem. Anus transversus. Collum fere crassitie capitis.

LXXXVII. Scincus officinalis. *Seba II.* 105.

3.

DIAGN.

Corpore argenteo, compresso, carinato; cauda corpore brevior conica, subtus squammis transversalibus. Digitis latis, unguiculis planis obliquis, squamma latiori subtus concava tectis.

Habitat in Ægypto.

LXXXVIII. Scincus stellio. *Seba II.* 10. 4.

3° 5.

DIAGN.

Corpore fuscescente, depresso, sensim gracilescente; cauda corpus multoties excedente; digitis teretibus.

Habitat in India orientali.

Cursoria: corpus purum; lingua bifida, serpentina, exsertilis, & retrotractilis

in folliculum; abdomen scutis subquadratis tessellatum; dorsum vero squamulis, seu granulis tectum.

GENUS XVII.

S T E L L I O.

Abdomen scutis quadratis tessellatum; caput imbricatum; corpus politum, nec muricatum, nec cristatum.

LXXXIX. *Stellio saurus. Seba II. 105. 1.*

DIAGN.

Corpore cæruleo, minutissime albo-punctato, punctis verticis in tæniam, qui in vorticem agitur; lateralibus vero, dorsalibusque in maculas rotundas confertis, quæ in series transversas dispositæ annulatim supernum corpus circumcingunt; cauda ancipiti.

Habitat in Zeylania ad littora maris.

XC. *Stellio salvator. Seba II. 86. 2.*

DIAGN.

Atro-fuscus; rostrum fasciis alternis albis, nigrisve; pedes punctato-maculati; dorsum ocellis multiplici serie transversa positis. Latera maculis dentatis.

Habitat in America.

XCI. *Stellio faxatilis*. *Seba II.* 79. 4.

DIAGN.

Cauda crassissima, ovata; corpore cinereo, nigro maculato, centris macularum spina alba munitis.

XCII. *Stellio salvaquadria*. *Seba I.* 101.

DIAGN.

Corpore squammulis minutissimis saturate spadiceo; pedibus croceo, alboque tessellatis; capite tenui, in rostrum elongato.

Habitat in Indiis.

XCIII. *Stellio tessellatus*. *Seba I.* 76. 2.

DIAGN.

Corpore gryseo, alboque tessellatum; summo dorso albo ruffoque flammato; caudæ extremo fasciato.

Habitat in Virginia.

XCIV. *Stellio viridis*. *Seba I.* 75. 2.

DIAGN.

Colore viridi, maculis ruffis nebulato; dorso utrinque linea longitudinali alba intercepto, transversaliter striato.

Habitat in Virginia.

XCV. *Stellio thalassinus*, *Seba I.* 110. 4. & 5.

DIAGN.

Colore thalassino saturato, punctis oblongis, rotundisque nigricantibus subocellatis.

Habitat in India orientali.

XCVI. *Stellio punctatus*. *Seba II. 2. 9.*

DIAGN.

Capite ovato, parvo, indistincto; trunco tereti, pingui, lubrico, lineis duabus flavescens exoletis; dorsum distinguentibus a lateribus; seriebus 6. longitudinalibus punctorum fuscorum in area dorsi, & totidem in utroque latere; pedibus caudaque punctatis.

Habitat in Asia. exiguum animal.

GENUS XVIII.

S E P S.

Caput cataphractum; femora postica subtus calloso-punctata.

I. Abdomen imbricatum:

XCVII. *Seps scincus*.

DIAGN.

Corpore atro viridescente, cauda corpore breviori; dorso plano.

Hospitatur in Museo Turriano.

Obs. Simillimus scinco stellioni, & medius inter hoc & illud genus.

II. Abdomen scutis subquadratis tessellatum:

Ordines scutorum abdominalium octo.

Collarium indistinctum ; gula ruga duplici ;
cauda corpore transversali multoties longiore.

XCVIII. *Seps furinamensis*, *Seba I.* 88. 1. & 2.

DIAGN.

Tænia media dorfi, caudæque lata cæruleo-
viridescente, margines linea albido-cærules-
cente distinguente, huic contigua utrinque
tænia nigricans, albis punctis variegata ; cui
iterum lineola, sed albicans terminos impo-
nit ; latera nigris maculis conspersa, sensim
albidioribus versus abdomen.

XCIX. *Seps zeylanicus*. *Seba I.* 89. 3.
& *I.* 90. 7.

DIAGN.

Tænia media dorfi lata, alba, per series ma-
culata, ad caudam abscissa ; tænia utrinque
cærulea, albo-punctata ; cauda albo-cæ-
ruleoque-tessellata.

C. *Seps variegatus*.

DIAGN.

Capite albo, nigroque vario ; corpore ex
rubello gryseo ; aure albedine circumfusa ;
dorso, pedibus, & cauda saturate spadiceo-
variegatis.

Habitat in America.

CI. *Seps marmoratus*. *Seba I.* 97. 5.

DIAGN.

Corpore nigro cæruleo, fasciis albis, vena-
rum,

rum, marmoris ad instar, confluentibus, & contextis; maculis rotundis intermixtis.

Habitat in Indiis.

Ordines scutorum abdominalium septem.
Collarium indistinctum. Gula ruga duplici transversali.

CII. *Seps lineatus. Seba II. 41. 6.*

DIAGN.

Ater, linea nivea utrinque ab apice rostri per dorsum ad caudæ basim; linea alba a sinu oris ad femora postica; cauda pallida; unguibus vix conspicuis; palmis tetradactylis.

Habitat in Zeylona.

CIII. *Seps lemniscatus. Seba I. 92. 4.*

DIAGN.

Atra, lineis albis, longitudinalibus octo; femoribus albo-punctatis; palmis pentadactylis.

Habitat in Guinea.

Ordines scutorum abdominalium sex. Collarium distinctum, subtus squammis constructum.

α. Collarii squammæ infimæ adnatæ; scuta seriei intermediæ quadrata.

CIV. *Seps sericeus*. *Tab. II. fig. 5.*

DIAGN.

Collario adnato; scutis intermediis quadratis; cute laxa, delicatissima, tenerrima, subsquammulata, fusca.

Habitat in stratis lapideis circa aquas.

CV. *Seps argus*. *Tab. I. fig. 5.*

DIAGN.

Collario adnato: scutis intermediis quadratis; corpore quaquaversum ocellato.

Habitat in muris verticalibus.

CVI. *Seps muralis*. *Tab. I. fig. 4.*

DIAGN.

Collario adnato; scutis intermediis quadratis; femoribus transversis; corpore humili; tænia utrinque ad latera thoracis saturatiori.

Habitat in mœnibus, ruderibus, aggeribus lapidosis passim ubique.

β. Collarii squammæ infimæ solutæ; scuta seriei intermediæ subrotunda.

CVII. *Seps terrestris*. *Tab. III. fig. 1.*

DIAGN.

Collario soluto; scutis intermediis subrotundis; corpore fusco; utrinque serie macularum obsoletarum.

Habitat in terra lapidosa plana.

CVIII. *Seps ruber. Tab. III. fig. 3.*

DIAGN.

Collario soluto; scutis intermediis subrotundis; lateribus fuscis, dorso ruffo distinctissimo.

CIX. *Seps cærulefcens. Tab. I. fig. 3.*

DIAGN.

Collario soluto; scutis intermediis subrotundis; corpus cæruleo - margaritaceum; latera ocellata triplici utrinque serie.

CX. *Seps varius. Tab. III. fig. 2.*

DIAGN.

Collario soluto, ruffo; scutis intermediis subrotundis; corpore viridi, punctis brunis variegato.

CXI. *Seps viridis. Seba Tom. II. Tab. CIII. fig. 4.*

DIAGN.

Collario soluto cæruleo; scutis intermediis subrotundis; corpore elegantissime viridi.

Habitat in aggeribus lapidosis sabulosis; in pratis sterilibus apricis; in muris & mœnibus.

Var. β. Ex viridi cærulefcens.

γ. Nigris maculis variegata.

Hospitatur utraque in Museo Turriano.

Ordines scutorum abdominalium numero indefinito.

CXII. *Seps cæruleus.* *Seba I.* 33. 9.

DIAGN.

Capite albo ; corpore cærulescente ; dorso longitudinaliter striato ; pedibus posticis maculatis.

Habitat in America.

CXIII. *Seps murinus.* *Seba II.* 105. 2.

DIAGN.

Corpore cæruleo ; dorso immaculato ; lateribus quadruplici serie longitudinali macularum rotundarum candidissimarum , descendendo magnitudine decrescente.

Habitat in Java: muribus vescens.

ORDO III.

S E R P E N T I A.

Corpus teretiuseulum,

Collo, trunco, caudaque in unum, absque distinctione.

Incessus, deglutitio, vomitus per contorfiones peculiare corporis, & attritu ad humum inæqualem, antrorsum seu retrorsum secundum illud :

Su-

Supra ventrem tuum gradieris.

Genes. III. 14.

Maxillæ dilatabiles, nec articula-
tæ; œsophagusque laxissimus ad
prædam duplo majorem ingurgi-
tandam.

Genitalia contigua, vicino ano op-
posita.

Scandendo æquilibrant.

G E N U S X I X .

C H A L C I D E S .

Animal supra ventrem se promovens,
sed reptatum pedibus adjuvans.

CXIV. Chalcides tridactyla Columnæ. *Ec-
phras. 36.*

DIAGN.

Pedibus quatuor tridactylis, auribus instru-
cta.

Habitat in Europa australi, & Africa.

CXV. Chalcides pinnata. *Seba II. 68. 7. & 8.*

DIAGN.

Pedibus quatuor monodactylis; auribus
nullis.

Habitat in capitis bonæ spei lutosis.

Anguis bipes.

G E N U S XX.

C Æ C I L I A.

Corpus (absque squammis) nudum, subrugosum. Cauda nulla. Anus sub, & juxta extremitatem corporis.

CXVI. Cæcilia tentaculata. *Amenit. I. T. XVII.*

Fig. 2.

DIAGN.

Lateribus rugosis, rugis compactis; oculis manifestis.

Habitat in America.

CXVII. Cæcilia glutinosa. *Mus. Adolph. Frid.*

T. IV. Fig. 1.

DIAGN.

Lateribus rugosis, rugis angulo acuto coeuntibus ad abdominis futuram; oculis minutissimis, membrana obductis.

Habitat in Indiis.

G E N U S XXI.

A M P H I S B Æ N A

(Coleuvre à deux têtes).

Caput a corpore indistinctum, antice scutis tectum; corpus politissimum, cylindricum, æquale (hinc cauda non differt a capite) cute tectum; cauda obtusa.

E

NB.

NB. Hujus generis serpentes solo attactu pustulas prurientes in cute facere, non solum Brasilienses retulerunt, sed & ipse COUPLE-TUS observavit in *Act. reg. Paris. an. 1701.*

CXVIII. *Amphisbæna alba. Mus. Ad. Fr. t. 4. f. 2. male.*

DIAGN.

Corpore toto albo; annulis rugosis, supra infraque longitudinaliter fulcato; capite fronte annulata, in angustum obtusum rostrum coacto.

Habitat in America. Hospitatur in Museo Illustrissimi Com. Turriani Viennæ.

CXIX. *Amphisbæna vulgaris.*

DIAGN.

Corpore albo; capite immaculato; dorso maculis fuscis transversis; lateribus, abdomineque rarioribus, vario.

Hospitatur in Museo Illustris. Com. Turriani Viennæ.

CXX. *Amphisbæna varia. Seba I. 88. 3.*

DIAGN.

Corpore albo nigro, spadiceo, gryseoque vario.

Habitat in America.

CXXI. *Amphisbæna magnifica. Seba II. 100. 3.*

DIAGN.

Capite dilute flavo; tænia purpurascente trans-

R E P T I L I U M. 67

transversa supra oculos ; trunco ex purpureo , violaceo , & flavo variegato.

Habitat in America.

CXXII. *Amphisbæna flava.* *Seba II. 73. 4.*

DIAGN.

Capite flavo ; corpore albo , fuscoque variegato.

Habitat in America.

G E N U S XXII.

A N G U I S (*Blindschleich*).

Caput a corpore indistinctum. Corpus læve, cylindricum, seu utrinque æqualiter attenuatum, seu capite minimo, at corpore inde sensim magis incrassato. Cauda obtusa. Squammæ corporis superni imbricatæ. *

CXXIII. *Anguis bipes.* *Mus. Ad. Fr. Tab. XXVIII. Fig. 3.*

DIAGN.

Corpore subæquali pallido ; puncto fusco in singula squamma , multiplici ordine longitudinali ; extremitate caudæ compactiori, læviori , distinctissima ; pedibus ad latera ani ;

E 2

ti-

* Scuta in serpentibus plurimum variant , ut nunquam scutis ipsis fidendum.

tibiis brevissimis imbricatis, inæqualiter didactylis, muticis.

Habitat in Indiis.

CXXIV. Anguis meleagris. *Seba II. 21. 4.*

DIAGN.

Corpore subæquali glauco, puncto nigro in singula squamma multiplici ordine.

Var. β . punctis fuscis.

Habitat prior in Indiis. β . hospitatur in Museo Turriano.

CXXV. Anguis fragilis. *Tab. V. Fig. 2.*

DIAGN.

Corpore subæquali, glaberrima, nitens, reo-fusca macula frontis, cervicisque, ex quibus duæ lineolæ subcontiguæ longitudinales.

Habitat in pascuis muscosis; etiam ad vias, & in ruderatis.

CXXVI. Anguis lineata.

DIAGN.

Corpore subæquali nigricante; capite supra, dorsoque albo, distinctissimo; linea media a vertice incepta per totum corpus excurrente.

Hospitatur in Museo Turriano.

CXXVII. Anguis calamaria. *Mus. Ad. Fr. Tab. VI. Fig. 3.*

DIAGN.

R E P T I L I U M. 69

DIAGN.

Corpore subæquali, livido, asperso punctis linearibus, fasciisque angustis fuscis; cauda linea ferruginea longitudinali.

Habitat in America. Subtus tessellata.

CXXVIII. Anguis reticulata. *Scheuchzer. Physic. sacr. 747. 4.*

DIAGN.

Corpore subæquali, cinereo - nigricante, squammarum centris albidioribus; abdomine ex flavo albicante.

Habitat Surinami; hospitatur in Museo Gronoviano.

CXXIX. Anguis clivica. *Gesner. serp. 69.*

DIAGN.

Corpore subæquali, cinereo - fusco; fronte scuto majori cordiformi.

Habitat Clivicæ frequens.

CXXX. Anguis longicauda. *Seba II. 21. 4.*

DIAGN.

Corpore subæquali, cinereo - fusco; lineis summi dorsi, laterumque tenuissimis nigris; naribus singuli lateris orificio lato, foramine duplici.

CXXXI. Anguis annulata.

DIAGN.

Corpore subæquali albo; fasciis fuscis rectis, subtus concurrentibus; cauda attenuata.

Hospitatur in Museo Turriano.

Obs. Cauda subtus duplici serie squammarum imbricarum.

CXXXII. Anguis scutata. *Scheuchzer. Physic. sacr. 737. I.*

DIAGN.

Corpore subæquali tenuissimo, fasciis albis, nigrisve undulato; caput scutis latis; cauda acutiuscula.

Habitat Surinami.

Obs. Abdomen & cauda subtus scutis transversis more maximorum Constrictorum Indiæ; hinc a priori fatis diversa.

CXXXIII. Anguis scytale. *Mus. Ad. Fr. Tab. VI. Fig. 2.*

DIAGN.

Corpore æquali fusco, sed fasciis albidis: prima extremo ore, altera latissima ad nucham, succedentibus sensim angustatis; reliquis partim transversis, partim obliquis, partim cruciatim decussatis.

Habitat in Indiis.

CXXXIV. Anguis fasciata.

DIAGN.

Corpore æquali albo, fasciis fuscis irregularibus, oblique concurrentibus, subinde incompletis, & confluentibus; oculis invisibilibus; capite imbricato.

R E P T I L I U M. 71

Hospitatur in Museo Illustrissimi Comitis Turriani.

CXXXV. *Anguis cærulea. Seba II. 30. 3.*

DIAGN.

Corpore æquali, tenui, longoque; fasciis alterne candidis, & saturate cæruleis cinctum; capite antice scuto duplici, postice imbricato.

Habitat Surinami.

CXXXVI. *Anguis corallina. Seba II. 73. 2.*

DIAGN.

Corpore æquali, saturate corallino, fasciis dilute rubellis, in quibus apices squammarum nigri sunt, cincta.

Habitat in Brasilia.

CXXXVII. *Anguis atra. Seba ibid. fig. 3.*

DIAGN.

Corpore æquali atro; fasciis albis, in quibus apices squammarum nigri sunt, cincto.

Habitat in Zeylona.

CXXXVIII. *Anguis ruffa.*

DIAGN.

Corpore æquali, ruffo, lineis transversalibus albis interruptis; abdomine vacio.

Habitat Surinami; hospitatur in Museo Gronoviano.

CXXXIX. *Anguis hepatica. Scheuchzer. Physic. sacr.*

DIAGN.

Corpore æquali; linea summi dorfi, laterisque singuli parum undulata, hepatica, intervallis hepaticis, maculis subrotundis albidis.

Habitat Surinami; hospitatur in Museo Grovoviano.

CXL. *Anguis maculata. Mus. Ad. Fr. Tab. XXI. Fig. 3.*

DIAGN.

Corpore æquali, flavo, fasciis fuscis latis linearibus, tæniæque dorsali fusca longitudinali decussante fascias, relicta insula in centro singulæ crucis, unde totidem maculæ latæ rotundæ luteæ!

Habitat in America.

CXLI. *Anguis decussata. Seba I. 53. 7.*

DIAGN.

Corpore æquali, albo; fasciis rubris nigropunctatis, in summo dorso late confluentibus, relictis ad nucham una, pluribusque insulis, quæ sensim evanescunt, versus caudam progrediendo.

Habitat in Asia.

CXLII. *Anguis tessellata. Seba 2. 100. 2.*

DIAGN.

Corpore æquali croceo, fasciis numerosis,
tæ-

R E P T I L I U M. 73

tæniaque triplici; unde totum tessellatum: capite albo, fuscis maculis.

Habitat in Paraguaia.

CXLIII. *Anguis alba. Mus. Ad. Fr. Tab. XIV. Fig. 2.*

DIAGN.

Corpore utrinque attenuato, albo, immaculato.

Habitat in Indiis.

CXLIV. *Anguis lumbricalis. Brown. Jam. Tab. XLIV. Fig. 1.*

DIAGN.

Corpore brevi, sensim incrassato; squammis magnitudine crescentibus, compactis ex albedo flavescentibus, subargenteo nitore resplendentibus; capite in rostrum producto; cauda corpore duplo crassiore, obtusa.

Habitat in America meridionali, & Africa.

G E N U S XXIII.

N A T R I X.

Caput cataphractum scutis latis, plagio-plateum, depressum, triangulare, maxillis postice diductis, antice contractum in rostrum. Truncus glaber, nitidus, pone caput angustior; medio: inter caput, & finem caudæ crassissimus. Cauda conica, elongata, attenuataque.

CXLV. *Natrix longissima.*

DIAGN.

Corpore longissimo, æqualiter cylindrico; capite distincto; ad occiput utrinque pone oris angulum macula pallida obsoleta; corpore fusco nigricante, raris punctis luteis; abdomine æquali cinereo.

Habitat in Austria rarior. Vivam pro experimentis non obtinui.

CXLVI. *Natrix candida.*

DIAGN.

Corpore toto candidissimo, immaculato; squamis planis nitidissimis.

Hospitatur in Museo Illustrissimi Comitis Turriani Viennæ.

CXLVII. *Natrix vittata. Mus. Ad. Fr. Tab. XVIII. Fig. 2.*

DIAGN.

Ad occiput utrinque macula lata nigra, lineola alba cincta, e qua utrinque albicans enascitur tænia, per totum corpus excurrens.

Habitat in America.

CXLVIII. *Natrix aulica. Mus. Ad. Fr. Tab. XII. Fig. 2.*

DIAGN.

Corpore gryseo, fasciis plurimis linearibus albis, utrinque ad abdomen bifurcatis; ad

R E P T I L I U M. 75

occiput utrinque macula triangulari alba; in nucha subconfluente.

Habitat in America.

CXLIX. Natrix vulgaris. *Seba II. 4. Fig. 1. 2. 3. 10. Fig. 1. 2. 3.* (nec aspis ægypti, cum qua confundit.)

DIAGN.

Ex cinereo - cærulescente nigricans; ad occiput utrinque macula albo - lutea, quæ a nigra excipitur; media in nucha inter priores cum opposita confluenta; scutis abdominalibus singulis utrinque macula squammiformi.

Var. β . elegans cærulea; punctis atris, lineisque transversis undulatis.

γ . Cærulea tæniola utrinque alba; maculis sparsis atris, carinæ albis; abdomine albo, utrinque macula atra.

Habitat a passim in dumetis, sepibus, fruticetis, vallis, pratis, & ipsis adibus. β γ hospitantur in Museo Illustrissimi Comitis Turriani.

CL. Natrix Gronoviana. *Seba II. 33. 1.*

DIAGN.

Ex cinereo cærulea; ad occiput utrinque macula arcuata alba, quæ a nigra excipitur, inter priores media in nucha cum opposita confluenta; abdomine nigrescente; summo dorso lineolis transversis undulatis nigris.

Obs. Numero scutorum simillima coronellæ Austriacæ, at reliquis diversissima, & propius accedens præcedenti.

CLI. Natrix Æsculapii. *Mus. Ad. Fr. Tab. II. Fig. 2.*

DIAGN.

Capite fascia duplici nigra; corpore fasciis albis nigrisve, nigris linea annulari dimidiatis.

Habitat in Indiis.

CLII. Natrix lemniscata. *Mus. Ad. Fr. Tab. XIV. Fig. I.*

DIAGN.

Capite fascia duplici nigra; corpore fasciis albis, nigrisve: nigris linea annulari duplici interruptis.

Habitat in Asia.

CLIII. Natrix gemonenfis.

DIAGN.

Capite antice variegato; inter oculos fascia brevi atra, occipite longissima, mediaque fronte latissima; nucha vero binis maculis majoribus, quas sensim minores sequuntur, in series digestæ, ultimo confusæ, centris luteis, minutissime totum corpus variantes.

Habitat Gemonæ fori Julii; hospitatur in Museo Turriano.

R E P T I L I U M. 77

α. Mari inter maculas majores luteus color interfunditur vivus.

β. Feminæ vero albus.

CLIV. Natrix faturnina. *Mus. Ad. Fr. Tab. IX. Fig. 1.*

DIAGN.

Capite plumbeo ; oculis amplissimis ; corpore livido, cinereo, subnebulato.

Habitat in Indiis.

CLV. Natrix hippocrepis. *Mus. Ad. Fr. Tab. XVI. Fig. 2.*

DIAGN.

Capite livido, antice adunco ; supra maculis lunulatis ; fascia fusca inter oculos, & arcuata post occiput ; corpore livido, maculis rotundis fuscis multiplici serie : media maxima ; lateralibus sensim magnitudine decrescentibus.

Habitat in America.

CLVI. Natrix mucosa. *Mus. Ad. Fr. Tab. XIII. Fig. 2. Tab. XXIII. Fig. 1.*

DIAGN.

Capite angulato cærulescente ; oculis magnis ; labiis lineolis nigris distinctis ; corpore oblique nebulato-fasciato.

Habitat in Indiis.

CLVII. Natrix cærulescens. *Mus. Ad. Fr. Tab. X. Fig. 2.*

DIAGN.

DIAGN.

Capite acuminato plumbeo ; corpore lævi
cærulescente.

Habitat in Indiis.

CLVIII. Natrix Argus.

DIAGN.

Supra lævigatissima , fusca , discis squamularum dilutioribus subreticulata ; infra tessellata.

Hospitatur in Museo Illustrissimi Comitis Turriani.

CLIX. Natrix filiformis. *Mus. Ad. Fr. Tab. XVII. Fig. 2.*

DIAGN.

Corpore nigro , subtus albo , angustissimo ; capite crassitiem trunci multum excedente.

Var. β . Corpore supra livido , linea fusca utrinque post oculos orta , mox in exiguas maculas obliquas abrupta , tandem evanescente.

Habitat prior in Indiis. β hospitatur in Museo Illustrissimi Comitis Turriani.

CLX. Natrix exoleta. *Mus. Ad. Fr. Tab. X. fig. 2.*

DIAGN.

Corpore flagelliformi , cinereo -cærulescente ; squammis obtusis magnis raris ; labiis albis.

Habitat in Indiis.

R E P T I L I U M. 79

CLXI. *Natrix Ahaetulla.* *Mus. Ad. Fr. Tab. XXII. fig. 3.*

DIAGN.

Capite fascia nigra trans oculos; corpore flagelliformi ex viridi & aureo nitidissimo; squammis tergi apice nigris, inde lineæ transversæ; cauda tetraedra.

Habitat in Asia, America.

CLXII. *Natrix mycterizans.* *Mus. Ad. Fr. Tab. XIX. fig. 2.*

DIAGN.

Corpore flagelliformi, squammis mollissimis, carneo-purpurascentibus; capite angulato; rostro producto tetraedro; orbitis supra cæruleis; dorso utrinque subtus linea alba distincto ab abdomine, antice maculis cæruleis rhomboidalibus, in fascias, quarum crura oblique postrosum excurrunt, cohærentibus; abdomine carneo; cauda pentaedra.

Habitat in America; Viennæ hospitans in thesauro Turviano.

CLXIII. *Natrix flagelliformis.* *Seba II. 23. 2.*

DIAGN.

Corpore flagelliformi, supra cæruleo æquali, infra viridescente; capite angulato; rostro producto tetraedro; dorso utrinque linea alba ab abdomine distincto; cauda pentaedra.

Var. β . (*Catesby Carolin. 2. 47.*) colore magis ex cæruleo viridescenti.

Habitat prior Surinami; Viennæ hospitans in thesauro Turriano. β. in Carolina in arboribus: insectis inbians.

Obs. Arma huic, & præcedenti speciei in maxilla inferiori: ideo nimis affines; forte quod hunc CATESBY veneno absolverit, religiose distinguit LINNÆUS, immerito!

CLXIV. *Natrix lubrica. Seba II. 43. 3.*

DIAGN.

Corpore flagelliformi, splendente lubrico, albo, fasciis nigris.

Var. β. (*Seba II. 43. 3.*) fasciis rubris.

Habitat prior Surinami. β. in Africa.

CLXV. *Natrix humana.*

DIAGN.

Corpore nigro, albis maculis variegato; cauda fasciis alterne albis, nigrisve cincta.

Habitat in Amboina, & Mexico. Veneni expers, homini amica. Hospitatur in Museo Gronoviano.

CLXVI. *Natrix punctata.*

DIAGN.

Corpore fusco, maculis minutissimis albis, toto corpore sparsis.

Hospitatur in Museo Gronoviano.

R E P T I L I U M. 81

G E N U S XXIV.

C E R A S T E S.

Caput cataphractum, scutis latis catho-plateum globofo-ovatum, utrinque attenuatum. Os absque rostro obtusum, rotundatum. Truncus Natricis, sed robustior, torosior. Cauda crassa, obtusif-cula.

CLXVII. *Cerastes severus.* *Mus. Ad. Fr. Tab. VIII. fig. I.*

DIAGN.

Cinereus, fasciis albis, quarum crura oblique anteriora spectant; linea nigra per medium dorsum fascias supercandente; lateribus albo-maculatis.

Habitat in Asia.

CLXVIII. *Cerastes plicatilis.* *Seba I. 57. 5.*

DIAGN.

Corpore cineritio flavescente; lateribus maculatis maculis rubro-fuscis, in unam seriem cohærentibus, antice ocellatis; pupilla alba, quæ versus caudam demum evanescit.

Habitat in Ternateis.

CLXIX. *Cerastes aurora*. *Mus. Ad. Fr. Tab. XIX. fig. 1.*

DIAGN.

Cauda, colloque crassiusculis; dorso saturate flavo, distinctissimo; lateribus lividis.

Habitat in America.

CLXX. *Cerastes rhombeatus*. *Mus. Ad. Fr. Tab. XXIV. fig. 2.*

DIAGN.

Corpore cærulescente, maculis nigris, subrhombis; in medio cæruleis, per series tres longitudinales digestis.

Habitat in Indiis.

CLXXI. *Cerastes agilis*. *Mus. Ad. Fr. Tab. XXI. fig. 2.*

DIAGN.

Capite ventre multoties minore; corpore fasciis alterne albis, & fuscis, nigro-punctatis.

Habitat in Zeylona.

CLXXII. *Cerastes Cobella*.

DIAGN.

Capite ventre graciliori; corpore lævi; tæniis cinereis, ferrugineisque alternis plurimis; linea media dorsali nigricante; squamarum utrinque positarum marginibus albis.

Hospitatur in Museo Illustrissimi Comitis Turriani; degit cæterum in America numerosissimus.

CLXXIII.

R E P T I L I U M. 83

CLXXIII. *Cerastes lacteus*. *Mus. Ad. Fr. Tab. XVIII. fig. 1.*

DIAGN.

Vertice atro, linea longitudinali alba; corpore albo, maculis geminatis atris.

Habitat in Indiis.

CLXXIV. *Cerastes nebulatus*. *Mus. Ad. Fr. Tab. XXIV fig. 1.*

DIAGN.

Corpore cinereo, fuscoque nebulato; labiis albis; lineolis fusco-nigris, transversis brevibus.

Habitat in America, ascendens tibias hominum, & stringens.

CLXXV. *Cerastes candidus*. *Seba II. 15. 1.*

DIAGN.

Corpore candido, maculis rarissimis nigricantibus, nigris, inæqualibus; caudæ apice nigro.

Habitat in Lybia.

CLXXVI. *Cerastes mexicanus*. *Seba II. 20. 1.*

DIAGN.

Corpore supra atro, infra candido; dorso a nucha striis obliquis candidis; post medium vero fasciis similibus, in quibus apices squamarum nigrescunt, variato.

CLXXVII. *Cerastes coronatus*. *Seba II. 105.*

DIAGN.

Aterrimus; maculis, punctisque inæqualibus candidis.

Habitat in nova Hispania.

GENUS XXV.

C O R O N E L L A.

Caput media fronte inter oculos clypeo lucente, ex scutis majoribus polymorphis in figuram subovatam confarcinato, qua major capitis pars obtegitur; latera vero & occiput utrinque squammis imbricatis. Corpus Natricis, seu Ceraftis.

CLXXVIII. *Coronella austriaca. Tab. V. fig. 1.*

DIAGN.

Ex cinereo cæruleo-ruffa; maculis dorsi alternis distinctis.

Var. β . (*Seba I. 52. 4.*) supra corallino rubore suffusa, subtus alba; maculis dorsalibus alterne cohærentibus.

Habitat prior vulgaris circa Viennam; at β . ex America.

CLXXIX. *Coronella ocellata.*

DIAGN.

Scutello cinereo; corpore cærulescente; ocellis atris; pupilla cærulea, quadruplici serie longitudinali; intermediis minoribus.

Var.

R E P T I L I U M. 85

Var. β . *Seba II. 1. 3 & 8.* scutello ruffo flavescente corpore rubello, ocellis coccineis.

Habitat α . in Africa; hospitatur in Museo Turriano. β . in Zeylona & China.

CLXXX. *Coronella fasciata.*

DIAGN.

Scutello cærulescente, lineis radiatis fuscis; corpore albo - cærulescente, fasciis fusconigris, quas lineæ duæ longitudinales albæ dirimunt.

Habitat in Africa. Hospitatur in Museo Turriano.

CLXXXI. *Coronella hotamboeia. Seba I. 33. 6.*

DIAGN.

Capite ruffo; corpore flavo, binis fasciis saturationioribus cincto.

Habitat in India orientali.

CLXXXII. *Coronella anguiformis.*

DIAGN.

Albida, fasciis fuscis integris, subtus oblique concurrentibus, tota densissime annulata.

Hospitatur in Museo Turriano.

Obs. Similis angui fasciatæ, sed caractere diversa.

CLXXXIII. *Coronella virginica*. *Seba I. 75 3.*

DIAGN.

Saturate fusca, fasciis luteis.

CLXXXIV. *Coronella latirostra*.

DIAGN.

Corpore lævigatissimo, dilute fuscescente, fasciis raris albo subfuscescentibus; rostro depresso plagioplateo.

Var. β . Intervallis fasciarum minoribus elypticis, fasciis prope abdomen latescentibus, confluentibus.

Hospitantur in Museo Turviano.

CLXXXV. *Coronella ceraftoides*.

DIAGN.

Corpore lævigatissimo, albo subfuscescente; maculis dilute fuscescentibus, occipitalibus binis longitudinalibus, dorsalibus elypticis, una serie positis; capite subglobofo magno.

Hospitatur ibidem.

CLXXXVI. *Coronella tæniata*.

DIAGN.

Subtus, lateribusque infimis; albo subfuscescens, lateribus summis dilute fuscis distinctissimis; medio dorso tænia saturata fusca; capite subglobofo.

Hospitatur ibidem.

Hæ tres species nimis affines sunt, & fere confluent.

CLXXXVII.

R E P T I L I U M 87

CLXXXVII. *Coronella tygrina*. *Seba II.* 15. 2.

DIAGN.

Capitis scuto candidissimo; corpore toto maculato.

Habitat in Amboina.

CLXXXVIII. *Coronella tessellata*.

DIAGN.

Corpore toto supra nigro, fuscoque alterne tessellato; subtus atro, utrinque maculis albis squammæformibus inæqualibus; capite elongato.

Habitat in Fapidia, vulgo Cars; hospitatur in thesauro Turriano.

CLXXXIX. *Coronella petola*. *Seba I.* 54. 4.

DIAGN.

Cinereo - lutea, annulis colli, caudæque fuscis, intermediis infra deliquescentibus, supra confluentibus.

Habitat in Africa.

CXC. *Coronella africana*. *Seba II.* 82. 2.

DIAGN.

Scutello frontis candido, spadiceis maculis ornato. Corpore candido, summo dorso antice maculis subrotundis, sensim rhomboidalibus, medio corpore demum rhomboidali-transversis, marginibus rubellis.

CXCI. *Coronella cervina*, *Seba II.* 79. 3.

DIAGN.

Alba, versus utramque extremitatem nigro-flammata; in medio vero corporis nigro-punctata.

Habitat in America.

CXCII. *Coronella catus*, *Seba II.* 75. 1. ♂ 2.
♂ 3. ♂ 4. ♂ 5.

DIAGN.

Alba; sed squammis interspersis nigris quaternis in areolas confertis.

Habitat in America; muribus, glivibusque insidiatur, uti in Europa feles.

GENUS XXVI.

B O A.

Frons convexa, imbricata; rostrum valde plagioplateum, depressum, rotundatum, antice scutis cataphractum; oculi ad latera, inque parte postica rostri fiti, scutis radiatim cincti; labium superius retusum emarginatum; lateribus scrobibus, scalaribus excavatis. Dorsum tæniolis transversis, subundulatis, nonnunquam interruptis comparatione venarum marmoris; antice vero tantum puncta
al-

R E P T I L I U M. 89

alterna ; latera immaculata ; habitatio in arboribus.

CXCIII. *Boa thalassina.* *Mus. Ad. Fr. Tab. III. Seba II. 96. 2.*

DIAGN.

Capite subrufo ; corpore viridi thalassino diluto ; labiis, maculisque dorsalibus candidis.

Habitat in America.

CXCIV. *Boa aurantiaca.* *Seba II. 81. fig. 1.*

DIAGN.

Capite subrufo ; corpore aurantiaco lucido ; labiis dilute rubentibus ; maculis dorsalibus dilute flavis, margine faturate rubris.

Habitat in America.

CXCV. *Boa exigua.* *Seba II. 34. 2.*

DIAGN.

Corpore ex rufo flavescente ; labiis luteis ; maculis dorsalibus albicantibus ; marginibus nigris.

Habitat in Imperio Siam Asia.

G E N U S XXVII.

D I P S A S.

Caput latum plagioplateum, cordatum, grande, cataphractum, distinctissimum.

Truncus mox a capite multoties angustior, cathetoplateus, compressus, anceps, volubilis, utraque acie scutis majoribus transversis. Cauda teres, undique imbricata.

CXCVI. *Dipsas indica*. *Seba I.* 43. 4. ♂ 5.

DIAGN.

Capite albo, ruffoque vario; corpore dilute spadiceo; lateribus fasciis subcinereis, albo-punctatis; pone abdomen pupilla nivea terminatis.

Habitat in Zeylona.

G E N U S XXVIII.

N A J A.

Caput cataphractum, ore retuso. Thorax, sive anterior pars trunci inter scutum 6 & 12 abdominis cute, dum irascitur, in orbem planum, seu alam spithamæ longitudine extensili, non abfimili alis sciuri volitantis, dum saltus facit. Medio inter hanc dilatationem loco oculis antrorsum versis intuenti sæpe figura aliqua, ut plurimum uncinuli, quales feminae in vestibis habent, & colore albo diaphano, margine nigro pingitur.

CXCVII. *Naja lutescens*. *Seba I.* 44. 1.

DIAGN.

Perspicillo faciem hominis referente ; corpore cinereo-luteo æquali.

Habitat in India orientali.

CXCVIII. *Naja fasciata*. *Seba II.* 89. 3.

DIAGN.

Perspicillo uncinulum referente ; corpore cinereo-luteo ; fasciis fusco-rubris, undique cincto, quarta latiori.

Habitat in India.

CXCIX. *Naja brasiliensis*. *Seba II.* 89. 4.

DIAGN.

Perspicillo subcordiformi, maculis quatuor atris inscripto ; corpore ruffo ; fasciis ruffo-fuscis distantibus.

Habitat in Brasilia.

CC. *Naja siamensis*. *Seba II.* 89. 1. & 2.

DIAGN.

Perspicillo uncinulum referente ; corpore cinereo-gryseo ; summo dorso ruffo.

Habitat in Imperio Siam, & Insulis Ternateis.

CCI. *Naja maculata*. *Seba II.* 90. 2.

DIAGN.

Perspicillo uncinulum referente ; corpore luteo ruffo ; singulis squammis alba macula.

Habitat in India.

CCII. Naja non Naja. *Seba II.* 90. 1.

DIAGN.

Perispicillo nullo; corpore luteo-ruffo; singulis squammis alba macula.

Habitat in India.

GENUS XXIX.

C A U D I S O N A.

Nota essentialis est crepitaculum sonorum caudæ, apex nempe seu simplex corneus, seu (quod in plerisque) articulatus; articuli membranacei ossæ duritie, aridi, sonori, quoad figuram urceolati, & undulati; cavi, annulis inferioribus inclusis cum summa laxitate, ut eo melius ad latera allidi possint (*).

Opti-

(*) Simile conservat Illustrissimus Comes Franciscus Anibal Turrianus in instructissimo suo thesauro pro exemplo. Caudisonæ, nisi laceffitæ, sponte in hominem non irruunt. Symptomata: dolor acutissimus; respiratio difficilis; tussis; sputum cruentum; vulneris sphacelus, tumor, colliquatio in saniem. Sub Syrio periculum majus. Mors intra minuta quinque aut decem pro diversitate partis læsæ. Ante ictum vindictam denunciat sono crepitaculi, quo ita terrefacit hominem, ut nec fugere quidem præ terrore possit. Multa tentata non juverunt, uti dictamus. vid. *Transact. phil.* Antidotum verum Polygala Senega, Americanis primo secretum, sed investigatum, & promulgatum demum a Tennentio: attamen curatis omni anno dolor redit periodicus.

Optime ab hoc crepitaculo character defumitur, quia serpens nunquam mordet, nisi moto prius crepitaculo hominem edoctura de periculo. Succrescunt articuli singulis fere annis: hinc numerus incertus ætatem designans, nec speciem. Caput accedit ad genus colubrinum, sed gibbum.

CCIII. Caudifona terrifica. *Seba II. 95. 1.*

DIAGN.

Corpore carinis squammarum exasperato (mari) cinereo flavo, (feminæ) spadiceo; maculis dorsi rhomboidalibus magnis, ex nigro fuscis, albo limbo cinctis; apicibus subcontiguis, per summum dorsum, caudamque concatenatis.

Habitat in America infra gradum elev. 45; hodie cultura summa exstirpatur venenatissima.

CCIV. Caudifona Duriffus. *Catesby Tab. XLI.*

DIAGN.

Albo, flavoque varius; maculis rhombeis nigris, disco albis.

Habitat in America pone arbores, maxime sub truncis caducis, quibus tectæ junestæ sæpe sunt incautis, qui pedibus conculcando irritant in morsum.

Antidotum Solidago & Aristolochia Americana.

CCV. *Caudifona Gronovii*. *Mus. n.* 45.

DIAGN.

Corpore & crepitaculo compressis cathetoplateis; crepitaculo corneo, utrinque sinu longitudinali exarato, indiviso.

Habitat in America.

CCVI. *Caudifona Dryinas*. *Descript. Amœnit. Ar. I.* 297.

DIAGN.

Corpore exalbido; maculis flavescentibus paucis.

Habitat in America.

CCVII. *Caudifona orientalis*. *Seba II.* 96. 1., & 2. 95. 3.

DIAGN.

Colore cinereo-luteo, in ruffum vergente, nigro fusco maculato; squammis magnis raris, vix sese contingentibus, laxissime adherentibus.

Habitat in Zeylona.

G E N U S X X X .

C O L U B E R .

Caput plagioplateum triangulare, postice diductum, depressum, lateribus compressum, hinc juxta maxillam superiorem utrinque angulatum, antica pars oris, nares

nares & oculos comprehendens scutis cataphracta est, quarum tres, quæ oculos interjacent, maximæ sunt; verum postica, & maxima capitis pars squammis imbricatis; maxilla postice utrinque protuberans. Truncus Natricis, seu Cerastris. (*)

CCVIII. Coluber stolatus. *Mus. Ad. Fr. Tab. XXII. Fig. 1.*

DIAGN.

Capite cærulescente; dorso lineis duabus albis longitudinalibus; fasciis obsoletis fuscis.

Habitat in America.

CCIX. Coluber buccatus. *Mus. Ad. Fr. Tab. XIX. fig. 3.*

DIAGN.

Albus, sed capite triangulo supra nares, & duplici puncto verticis fuscis; dorso maculis geminatis latissimis, totam pene superficiem occupantibus.

Habitat in Indiis.

CCX. Coluber fibon. *Seba I. 14. 4.*

DIAGN.

Capite albo; corpore dilute luteo; maculis trans-

(*) Colubri venenati absque ulla injuria accepta ferocissime irruunt in hominem.

transversis, in medio dorso lateſcentibus, ruffis ſubrubrisque diſtincto.

Habitat apud Hottentottos.

CCXI. Coluber elegantiffimus. *Seba I. 81. 9.*

DIAGN.

Albus, ſed frons cruce rubra, maculis circumfuſa rubris pingitur; dorſum triplici ſerie ocellorum rubrorum intermedia tenuiffima; latera ſerie ſolitaria macularum rubrarum.

CCXII. Coluber Javanus. *Seba I. 10. 2.*

DIAGN.

Albus, ſed macula fuſco-ruffa tranſverſa ante oculos, alba per oculos; ſyncipite utrinque tænia longitudinali, per anteriorem dorſi partem excurrente; media, poſticaque dorſi parte maculis rhomboidalibus diſco albicante, lateralibus minoribus, irregularibus, æquicoloribus; caudalibus denſiffimis.

Hospitatur in Muſeo Illuſtriſſimi Comitum Turriani.

CCXIII. Coluber ignobilis. *Seba I. 72. 6.*

DIAGN.

Corpore cinereo flavo; maculis dorſalibus ſubrotundis, cohærentibus in tæniam articulatam utrinque ſerie punctorum, quæ ſibi opponuntur, at cum maculis tæniæ intermediæ alternant.

Habitat in America.

CCXIV. Coluber chersæa. *Act. Stockh. an. 1749.*
Tab. VI.

DIAGN.

Squamis carinatis ; capite a narium limbo ad usque oculos squammulis albis, fronte macula cordiformi, magna at dorsalibus rotundis ad nucham confluentibus, reliquis cohærentibus in tæniam continuam rectam; colore corporis ferrugineo, macularum atro; scutis abdominalibus latissimis.

Habitat in Coryletis, aliisque fruticosis depressis Smolandia, Scania, nec non in ipso agro Upsaliensi, ubi a gnaris magis timetur, quam priorum uterque.

Antidotum hodie detectum non est: LINNÆUS in itinere Scanico occurrentem habuit feminam, ab hac vipera demorsam; obtulit statim oleum olivarum in præscripta contra Anglicam dosi. At infelix mulier rapta est! ergo oleo non fidendum in morsu hujus speciei.

CCXV. Coluber nepa. *Seba I. 19. 7.*

DIAGN.

Corpore ruffo; dorso tæniâ duplici fulminata, angulis sese decussantibus.

Habitat in Africa.

CCXVI. Coluber berus. *Petiver. Mus. pag. 17. n. 103. vid. Tab. II. fig. 1.*

DIAGN.

Corpore cinereo (feminæ), ex fusco ruffo
 G (ma-

(mari); tænia dorsali nigra fulminatâ, utrinque punctis alternis; cuique sinui respondentibus, nigris.

Var. β. (*Seba II. 9. 8.*) maculis summi dorsi subrotundis, saturate fuscis, demum subconfluentibus in tæniam undulatam interruptam, inæqualem, extimis caudæ transversis, lateralibus oppositis.

γ. (*Seba II. 36. 2.*) capite variegato, postice latissimo; collo gracili; corpore subrufo; tænia fulminea saturate spadicea.

δ. (*Seba I. 33. 5.*) angulo singulo occipitis arcu maculam albam intercipientem, instar oculi majoris; tænia dorsi atro-spadicea, initio fulminata, versus medium dorsi autem, & reliqua parte ex maculis rotundis cohærentibus constante.

ε. (*Seba II. 59. 1.*) macula capitis multipartita insigniformi, tænia dorsi dense fulminata, angulis obtusis maculis lateralibus subcohærentibus, infimis lateribus serie punctorum in lineam digesta.

Habitat α. vulgaris in Europa. In Sueciæ officinis pro vipera usitatus ad theriacam.

β. *Ex India orientali. vipera vera dicta.*

γ. *Ex Insula S. Eustachii.*

δ. *Ex India orientali.*

ε. *Ex Insula Celebes.*

CCXVII. Coluber vipera Anglorum. *Petiver. Mus. pag. 17. n. 104 vid. Tab. IV. fig. 1.*

R E P T I L I U M. 99

DIAGN.

Corpore toto aterrimo immaculato; squamis lanceolatis, carina longitudinali inscriptis, labiis punctis albis, nigrisve variatis.

Habitat in Europa passim, Angliæ officinis usitatus pro vipera.

Antidotum repertum oleum olivarum ad libram sem., & externa calida ejusdem inunctio. At in Austria fere veneno orba.

G E N U S XXXI.

V I P E R A.

Caput, truncus, habitusque colubri. Differt defectu scutorum in antica oris parte, sed totum huic caput squammulis minutissimis imbricatur. Oculi in lateribus capitibus subangulis ejusdem lateralibus siti, sub scutello, seu limbo protractiori, qui ex iisdem angulis utrinque subrotundus educitur (*).

CCXVIII. Vipera Francisci Redi. *Aldrov. serp.* 115. 116.

DIAGN.

Naso inermi; corpore striis transversis, bre-

G 2

vi-

(*) Viperae humiles vix unquam se erigunt, uti Colubri, Natrices, &c. mansuetissimæ, nisi multum, & diu vellicentur. Ita innotescit agyrтарum artificium impune tractandi viperas.

vibus, alternis, quadruplici serie longitudinali, intermediis antice conuulentibus.

Habitat in littorali Austriaco, & Italico.

Obs. In plerisque officinis Italiae Neapoli accersita adhibetur ad compositionem theriacae (*); verum Romae Aspis Cleopatras ex Ægypto. Venenum ejusdem in succo folliculorum, hinc facile exhauribile. Prognosis bona, si vulnusculum cito & late gangrenescat. Antidotum a me & expertissimo Domino Collega WINTERL detectum gentiana, & rius gummosus.

CCXIX. Vipera Mosis Charas. *Experiences de la Vipere. Tab. I. A. A. A.*

DIAGN.

Nasicornis; (**) corpore striis caracteriformibus alternis sparsis; subtus Chalybea punctis flavis.

Obs. Hæc vipera officinarum Gallias pestem in ira habet, hinc veneni inexhauribilis est; Antidotum detectum sal urinosus volatilis a CHARAS l. c.; idem cum oleo essentiali succini unitus a JUSSIEU *Acad. des Scienc.* 1747. ; spiritus tartari foetidus ab Abrahamo BOER in *Act. Suec.* 1748.

Ha-

(*) Ipse ANDROMACHUS theriacae inventor suas vipers in Italia venatus est, quemadmodum pater ex ejus carmine de theriaca.

(**) Officulo nempe supra nares instar cornu, pro parte cartilagineo, in ambitu musculis firmato.

*Habitat in Delphinatu, in agro Lugdunensi
& Pictaviensi.*

CCXX. *Vipera Illyrica. Aldrovand. serp. 169.*
bene ! præter dorsalem tæniam, quam non
bene notavit,

DIAGN.

Nasicornis; dorso catena macularum rhom-
boidearum obliquarum, angulis acutioribus
confluentium.

Var. *α. fusca.*

β. pallido-cærulescens.

*Habitat in Illyriæ montosis, maxime circa
Castel de Duino. Inde omnes varietates
translatæ in Museum Turrianum.*

Hæc in officinis Germaniæ promiscue cum Re-
diana ad theriacam adhibetur. Venenum
theriacæ auscultare fertur, sed instituenda
sunt experimenta.

CCXXI. *Vipera cærulescens.*

DIAGN.

Corpore albido-cærulescente, maculis u-
trinque magnis subevanidis nebulato; tænia
alba utrinque post oculum enata, quam sub-
tus atra, supra alba lineola terminat; nucha
tænia ferruginea brevi.

Habitat vulgaris in Martinica.

*Hospitatur in thesauro Illustrissimi Comitis
Turriani.*

CCXXII. *Vipera maculata*.

DIAGN.

Corpore cinereo, maculis margine fuscis, disco pallide luteis, occipitalibus binis triangularibus, dorsalibus elypticis triplici serie, media majori; capite compresso, lateribus albo, supra cinereo, lineâ utrinque subfusca, ante nares prominulas concurrente.

Hospitatur in Museo Illustrissimi Comitis Turriani.

CCXXIII. *Vipera bitis*. *Seba II. 16. 1.*

DIAGN.

Colore cinereo-flavo, albo & ruffo variato, transverse fusco-fasciatis; abdomine luteo, cui terminos utrinque ponit albarum minutissimarum squammularum series.

Habitat in Brasilia.

CCXXIV. *Vipera madarenfis*. *Seba I. 54. 2.*
bona; excepto capite, quod Aspidem potius refert.

DIAGN.

Corpore lineis subluteis reticulato, areolis plumbeis.

CCXXV. *Vipera acontia*. *Seba II. 64. 1.*

DIAGN.

Corpore supra ruffo, cupreo, carinulis squammularum albicantibus; abdomine luteo, rubro maculato.

R E P T I L I U M. 103

Habitat in arboribus insulæ S. Crucis.

CCXXVI. *Vipera atrox.* *Mus. Ad. Fr. Tab. XXII. Fig. 2.*

DIAGN.

Corpore cinereo; fasciis albidis; squammarum carina elevata.

Habitat in Asia.

CCXXVII. *Vipera cobra.*

DIAGN.

Capite elongato, teretiufculo; corpore toto fusco, compresso; dorso carinato; squammis carinæ majoribus.

Hospitatur in Museo Turriano.

Obs. Dentes mobiles venenati in singulo latere, infra æque ac supra, bini; hinc vicina cobris, sed squammæ omnes planæ.

G E N U S XXXII.

C O B R A.

Caput squammis imbricatum. Oculi in superiori capitis parte fiti. Squammæ corporis carinatæ, laxæ, squarrosæ, mobiles caducæ.

NB. Viso hoste squammas agitât, & stridulo motu hominem docet de periculo, ut Caudifona crepitaculo. Squammas caducas agitando excutit, hinc variegatio corporis

poris a squammis alibi densis, alibi raris.
Dentes mobiles venenati in singulo latere,
infra æque ac supra, bini.

CCXXVIII. Cobra Clotho. *Seba II. 93.*

DIAGN.

Capite indistincto; corpore squammis deciduis magnis rotundis, densis colorem fuscum, raris vero flavum exhibentibus, vario; carina in gula macula nigra, tenuiter caudata, instar aciculæ.

Habitat in Zeylona & Cuba.

CCXXIX. Cobra Lachesis. *Seba II. 94. 2.*

DIAGN.

Capite indistincto; corpore squammis deciduis magnis rotundis, margine albis, densis nigricantem, raris vero cinereum colorem exhibentibus, vario; carinis immaculatis; fascia nigra transversa per oculos.

CCXXX. Cobra Atropos. *Mus. Ad. Fr. Tab. XIII. Fig. 1.*

DIAGN.

Capite cordato, gibbo, distincto; maculis atris 4 seu pluribus; squammis lanceolatis; colore cano; maculis fuscis, magnis rotundis, albo margine cinctis, quadruplici serie sparsis.

Habitat in America.

G E N U S XXXIII.

A S P I S.

Caput squammis minimis imbricatum, gibbum secundum illud Lucani

Aspida somniferam tumida cervice - -
Pharsal. 9.

oculis superne fitis. Corpus nitidum squammis planis appressis, nec carinatis.

CCXXXI. *Aspis Cleopatrarum. Descript. Hasselquist. Iter in palæstinam. 314.*

DIAGN.

Capite brevi, inter oculos depresso, postice utrinque gibbo; corpore ex ferrugineo albedo, maculis ferrugineis consperso; caudæ extremo fasciis tribus nigrescentibus cincto.

Habitat in Ægypto, cæde novissimæ Ægypti Reginae celebris; inde quotannis accersita Romam pro confectioe theriacæ; jam LUCANI temporibus.

- - *Niloque tenuis metitur arenas.*

- - - - - *Inde petuntur.*

- - - - - *Fecimus aspida merces.*

Pharsal. 9.

CCXXXII. *Aspis Cobella*. *Seba II. 2. 5.*

DIAGN.

Capite elongato; corpore ex cinereo ruffo;
venis albis transversis.

Habitat in America.

CCXXXIII. *Aspis variegata*. *Seba II. 2. 8.*

DIAGN.

Corpore supra ex foadiceo, gryseo, & albo
variegato; lateribus, & subtus luteo.

Habitat in America.

CCXXXIV. *Aspis intestinalis*. *Seba II. 2. 7.*

DIAGN.

Corpore æquali tenui; linea longitudinali
dorsi, & laterum; dorsali ante oculos bi-
furcata.

Habitat in Africa.

GENUS XXXIV.

C O N S T R I C T O R.

Caput squammulis minimis compactis læ-
vigatissimum. Frons eminens, medio
fulco diviso. Oculi speciosi. Orbitæ fron-
tis prominentia fornicata. Rostrum con-
tractum. Naribus junctis productis ovatis.

Adeo-

R E P T I L I U M. 107

Adeoque caput vere canis venatici. Cauda brevissima obtusa.

Caput ingens, par vincendis tauris cervis &c.; irruit, constringendo suffocat, saliva oblita deglutit. Fauces integrum cervum capiunt, ut cornua, adhuc ex ore profantia, viderint Peregrinatores.

CCXXXV. Constrictor formosissimus. *Seba I.* 36. 5. & *Linæi Amœnit. I.* 17. 3.

DIAGN.

Maculis magnis flavescens, unicoloribus, oblongis, antice posticeque emarginatis, per intervalla summum dorsum exornantibus, utrinque linea longitudinali recta coercitis; lateribus, caudaque tota ocellis, pupilla multiplici sæpe, maculisque eleganter variegatis.

Feminæ (*Seba II.* 101.) series oculorum rhomboidalium in utroque latere, qui mediæ tæniæ non raro committuntur. Cauda longior, versus apicem sensim magis aurantiaca, ac demum croceo-rubra.

Habitat in America.

CCXXXVI. Constrictor rex serpentum. *Seba II.* 99. 1.

DIAGN.

Maculis flavescens punctatis, summum dorsum exornantibus, quæ inter tænias rubras

bras alterne dehiscentes, confluentesque in intervallis singulis intercipiuntur, & in unam catenam junguntur. Maculis triangularibus utrinque ad articulos positis. Lateribus, caudaque luteis; ocellis transversis fuscis, pupillis luteis.

Mari (*Seba II.* 104.) corpus maculæ, ac tæniæ omnes incredibili colorum diversitate variegata sunt.

Habitat in Zeylona, Madagascar, Java.

CCXXXVII. *Constrictor auspex.* *Seba I.* 53. 1.

DIAGN.

Maculis oblongis angulatis, ex fusco-nigricantibus, concatenatis, summum dorsum exornantibus; singulis insulam, ex flavo albescentem, in medio sui relinquentibus; lateribus maculis similibus, at rotundioribus, & punctis nigris circumvallatis. Cauda iisdem; sed pupillarum demum vix vestigio.

Habitat in America.

Incolæ omnia, præsertim itinera, hujus serpentis auspicio fuscipiunt.

CCXXXVIII. *Constrictor diviniloquus.* *Seba II.* 100. 1.

DIAGN.

Candicans, tessellatus; singula squamma puncto nigro; maculis nigris inæqualibus, irregu-

R E P T I L I U M. 109

irregularibus , transversalibus , in medio dorso confluentibus.

Habitat in Mexico & Peru ; stridula voce conventus celebrans , quos incolæ pro conciliis divinis habent , quibus de rebus humanis decernunt : nutui cæterum hujus serpentis attenti , pacem & bella hujus ejusdem imperio ineunt.

CCXXXIX. Constrictor orophias.

DIAGN.

Fuscus.

Hospitatur in Museo cel. de Geer.

G E N U S XXXV.

L A T I C A U D A.

Cauda compressa anceps sensim latescens, nec attenuata , utrinque trifurcata.

CCXL. Laticauda scutata. *Mus. Ad. Fr. Tab. XVI. fig. 1.*

DIAGN.

Cauda obtusa , sine rotundato.

Habitat in Indiis.

CCXLI.

110 TABULA REPTILIIUM.

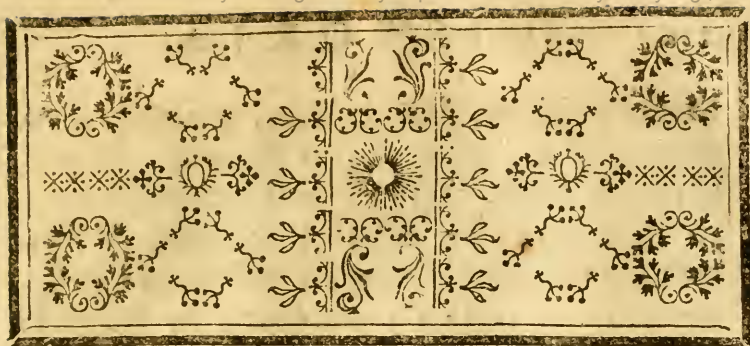
CCXLI. Laticauda imbricata.

DIAGN.

Cauda acuta lanceolata.

Habitat Surinami; hospitatur in Museo regio Suecico.

HISTORIA
REPTILIIUM
AUSTRIACORUM,
CONTINENS
SINGULÆ SPECIEI DIFFERENTIAM,
DESCRIPTIONEM
ET
INSTITUTA CIRCA VENENA
EXPERIMENTA.

BUFO VIRIDIS

Tab. I. fig. 1.

DIAGN.

Maculæ virides confluentes : verrucis macularum concoloribus, intervallorum rubris, intermediis bicoloribus.

DESCRIPTIONIO.

Cutis glutine squalens, in fundo lurido-albicans, supra maximam partem maculosa est.
Ma-

Maculæ virides, subpunctatæ, in ambitu linea nigra cinctæ, nonnunquam discretæ, sed passim confluentes, rudem ideam lacuum in mappa geographica indicatarum exhibent. Verrucæ totum corpus (excepto extremo ore & extremitatibus pedum) obsident; in lateribus grandiores & confertiores; in nucha & abdomine minores, sed creberrimæ sunt. Abdominales (*) communem pallido-luridum abdominis colorem habent; dorsales vero, prout in maculis, vel extra illas sitæ sunt, alium: & in maculis quidem communi cum eisdem colore viridescunt; at in intervallis rubent. Itaque quoties verruca inter maculam, & maculis interjectum intervallum, intermedia ambigit, qua parte maculam intrat, viridescit; rubet vero eadem, qua parte extra maculæ fines ponitur. In pedibus demum sensim deprimuntur illi verrucarum aggeres, & quo magis ad extrema crurum acceditur, magis magisque in rubras maculas explanantur. Digni pedum posticorum membrana vix manifesta juncti, quam tamen figura expressam exhibet. Oculi aurei sunt & prominentes, palpebra semiglobosa, tecta macula ovata. Incessus pedibus anticis introrsum versis.

VA-

(*) Abdominalia cæterum dicuntur, quæ infra diaphragma locantur. Verum Naturalistæ sub hac voce partem corporis, quam animal in situ naturali terræ obvertit, intelligunt. Comprehenditur ergo sub hac thoracis ac abdominis inferior superficies; uti contra dorsi appellatio in his omne id comprehendit, quod animal in naturali situ oculis nostris monstrat.

R E P T I L I U M. 113

V A R I E T A S.

Unica in sexu est: uni nempe maculæ magis læte virides, verrucæque pulchrius rubentes sunt; alteri vero omnia subfusco vitiantur colore.

H A B I T A T I O.

Inter fissuras, seu cavernas murorum obscuras, in quibus oculis aureo-lucentibus a longinquo introspiciendo distinguuntur. Evocantur inde immissa, ac continuo agitata virgula.

M O R E S.

Respirat, alternatim inflando gulam; irato oculi fulminant electrici; cutis squallet; odor spargitur ambrosiacus, caput tentans, solani nigri foetorem aliquantum referens, sed multo intensior, & tota replens cubilia.

EXPERIMENTUM I.

Die 16. & seq. Augusti.

Hunc bufonem juveni columbæ, sub alis necdum plumas habenti, valde affricui, ut eadem multum ruberet, & glutine bufonis manifeste inficeretur.

Idem feci cum juvene cane, cui necdum pubuerat abdomen; valide hunc bufonem cuti nudæ affricando. Observavimus bufonem inter hæc multum glutinis

H

ex-

exsudare, & totum late cubiculum odore suo ambrosiaco replere.

Altera tamen die inspecta columba nihil mutationis exhibuit, etsi pridie valde rubuerit ex affricu.

Canis vero in loco, cui bufo pridie applicatus est, nunc jam crebras exhibuit pustulas, quæ secundo jam die pure turgabant, & latis demum inter se plagis, pure sub cute proserpente, confluebant.

EXPERIMENTUM II.

Die 17. Augusti.

Ut repetito experimento magis constaret, an hic bufo columbis innocuus sit, infixi longitudinale vulnus femori ejusdem columbæ, quæ pridie experimentum sustinuerat; eique diducto, eundem, qua parte maxime verrucosus est, per notabile tempus applicui bufonem.

Verumtamen vulnus bonæ notæ mansit, & cito consolidatum est.

EXPERIMENTUM III.

Die 16. & seq. Augusti.

In primo experimento, cum bufonum experimenta nos nondum satis cau-

tos reddiderant, impræviso casu factum, ut adstanti mulieri urinam in faciem & oculos ejacularetur, ut deflueret; nullum vero hæc exinde cutis vitium contraxit.

Sequenti igitur die, cum jam ex priori experimento nobis innotuisset, canes solo contactu hujus bufonis fieri pustulosos, accepimus pariter talem bufonem (habueram enim plures) quem ita obvolutum, ut sola ani prominere papilla, quo nihil præter solam urinam canem contingeret; & ita fuimus felices, ut canis plurimum commingeretur, urinaque supra abdomen in subjectam tabulam deflueret. Canis vero mansit incolumis, nec apparuit posthac hujus rei vestigium.

EXPERIMENTUM IV.

Die 25. Augusti.

Acceperam novos tales bufones: decreveramus autem jam ante experiri, quid fieret, si hi ab aliis reptilibus commorderentur. Alueram autem copiosissimos sepes, qui circa Viennam magno numero, & diversissimis variantes speciebus reperiuntur; applicui horum plures ad verrucas turpissimæ nostræ bestię: qui ex iis illico aperuerunt os, commorderunt bufonem acriter, nec postea facile dimiserunt;

qui vero cunctando antea gravem ejus odorem perceperunt, posthac noluerunt os aperire.

Murales, qui eundem vix extremis labiis contigerant, vix non e vestigiolanguere cœperunt, respiratione sublimi & laboriosa reddita, summaque, quantum ex signis conjici potuit, anxietate nata; post pauca vero minuta convulsi perierunt ex ordine omnes.

Idem morfus fatalis fuit rubris, & cærulescentibus; nonnullis statim ab ipso morfu cœperant convulsiones, aliis paulo post; reliquo corpore jam mortuo viso, adhuc miro spectaculo convellebatur cauda.

Tragœdiarum finem fecit seps viridis: verum tamen non nisi post decem & plures morsus; symptomata eadem, quæ priorum, erant.

Ita reliquum fecimus acervum cadaverum: omnibus os viscido humore fœdidum, pedes postrosum extensi, rigidi inventi sunt.

EXPERIMENTUM V.

Eadem Die.

Ultimo etiam alacri paro hunc eundem bufonem obtuli, qui statim avidissime

me acuto suo rostro verrucas ipsas impetere cœpit. Singulo ictu rejiciebat in nos, & quaquaversum particulam albam, præter quam etiam ipse quidquam deglutire videbatur: non facile pepercit, aut dimisit bufonem. Post experimentum tamen bufo nullum visibile vulnus habuit; neque parus ipse exinde læsus esse videbatur, sed ambo sani supervixerunt.

EXPERIMENTUM VI.

Die eadem.

Saucios ita, ac plurimo glutine squalentes bufones partim lacti, partim aquæ commisimus, & per unam alteramve horam reliquimus. Lac, cui immerfus bufo erat, feli ac cani in os infundebatur: attamen nulla sequuta sensibili mutatione, quin alacres inter se luserunt, & manducarunt, ut ante solebant. Aqua vero ipsa, in qua bufo aliquamdiu detinebatur, cum cani offerretur, ille quidem tantillum pergustavit, verum cito & cum horrore ac tremore totius corporis aufugit. Adeoque cani in os infusa est: quo factò, primo maximæ anxietatis signa edens, paulo post vomuit, ac si emeticum sumpisset. Columbæ tamen eandem aquam in ingluvie conservarunt, neque revomuerunt, nec alio modo inde læsæ sunt.

EXPERIMENTUM VII.

Die 28. Septembris.

Conservavimus adhuc semper bufones nostros, qui ollæ inclusi pauca aqua & polygono aviculari egregie faginari videbantur. Jussi jam majorem illorum in frustra discindi, ut partitim cani ingereretur; curavi autem adipe inungi ad decipiendos canes, ut eo lubentius degluterent. Qui tantillum adipis deglutiverant, statim nauseabant, & continuo vomituriebant, nec poterant amplius adigi, ut vel minimum deglutirent: adeoque experimentum pro hac vice non successerat ad vota.

EXPERIMENTUM VIII.

Die 6. Octobris.

Novi mihi apportabantur bufones: eorum itaque statim unum partiri, ac per domesticos meos famelico cani vi ingeri jussi; ille autem e vestigio revomebat, quod ei ingestum est, & longo post tempore non cessavit vomere: reddebat ita spumam, succum gastricum, & tenacem pituitam, longis filis ex ore pendentem, cum incredibilibus & diuturnis thoracis & abdominis convul-

sio-

R E P T I L I U M. 119

fionibus, & evidenti quasi totius corporis emaciatione, qui dudum antea bufonem flammeum integrum deglutiverat, & absque ulla nausea in ventriculo conservaverat.

C O R O L L A R I U M.

Ex his experimentis videbatur posse concludi

I. Acrimoniam hujus bufonis columbis, avibusque innoxiam; canibus vero externe rubefacientis aut escharotici instar, interne proemetico esse.

II. Hanc tamen acrimoniam lacte obvolvi, & cicurari.

III. Verum tamen venenum dici haud posse, cum sepes etiam ex aliis levioribus, præcipue narcoticis, acrimoniis occiduntur; uti sæpe miro convulsionum spectaculo a tabaco in os insperfo delectati fuimus.

IV. Esse tamen genus sepium lapidem quasi lydium acrimoniarum.

B U F O C A L A M I T A

(der Köhrling) *Ræsel. Ran. Tab. XXIV.*

DIAGN.

Dorsum coloris olivacei, pustulis subrotundis fuscis concinno ordine digestis, media linea sulphurea divisum; latera tænia (*) inæquali lucida, ex rubro flavescente.

H 4

DE-

(*) Dicitur macula longitudinalis aliqua cum latitudine quod vero longum nec latum, est linea.

DESCRIPTIO

Corpus contractius, in dorso coloris est olivacei, variis inde eminentibus fuscisque pustulis, concinno tamen ordine digestis varium. Medium dorsum linea sulphurei coloris dividit, ab extremo ore incepta. Ab oculo ad crus posterius tænia inæqualis latitudinis lucide ex rubro flavescens varie undulata atque denticulata extenditur, quæ inferiora versus magis saturata aliquot majoribus rubentibusque pustulis, nullum ordinem servantibus, obsita est. Sub hac utrinque variæ cernuntur maculæ, olivæ ad instar, virentes, quæ autem versus abdomen progrediendo, numero & magnitudine decrescunt, ac sensim magis, magisque dilutæ evadunt. Infimum denique abdomen ex lucide cinereo in olivæ nonnihil vergit colorem. Regionem aurium pallide rubellæ obsident pustulæ. Angulum vero oris versus aliæ rursus majores conspiciuntur pustulæ, lucide carnei coloris, ea ratione coacervatæ, ut coherere videantur. Oculi huic minus rubent, quin potius circa pupillam pallent, atque ex lucido-viridi in cineritium vergunt. Pupilla sole irradiata contrahitur in rimam horizontalem. Primarius quatuor crurum ad extremum usque articulum color idem fere est, qui abdominis; sed variant eundem plurimæ furvo olivarum colore tinctæ maculæ, transversim positæ, diversæ formæ ac magnitudinis, quales circa os quoque apparent. Extremi digitorum apices in aliis fusci sunt, in aliis nigri fere, quo-

R E P T I L I U M. 121

quorum tenus corneam habent duritiem ad scandendum præaptam. In anticis præterea cruribus adfunt in ipsa vola duo ungues spurii, qui vera ossa sunt, per ligamenta reliquis juncta. Postici pedes membrana illa, quibus bufones alii pro natatione instruuntur, penitus carent. Circa generationis tempus ex pollice maris circumquaque excrescit nova dura aspera ac nigra cutis, in eum finem data, ut firmiter hic comprehendere suam valeat femellam.

H A B I T A T I O

De die in variis latebris, in rimis terræ, in cavis murorum, ac foraminibus, quale dum vident, murum perpendicularem ultra trium pedum altitudinem norunt conscendere, & tum sæpe deni, aut bis deni in tali muri hiatus deprehenduntur.

M O R E S.

Murium instar currit, etsi saltare utcumque possit; emenso itinere trium quatuorve pedum alterne quiescit. Cum exagitur, humorem per cutim dimittit, cum foetore pulverem pyrium accensum referente, sed graviolem, & intolerabilem; quod nunquam facit, nisi contra adversarium. Coitum celebrat Junio mense, exacto jam tertio ætatis anno; quam in rem, qui eam agunt ætatem, se congregant ad ripas paludum undosarum, & arundinetis circumdatas, multoque cum clamore, qui fortis & singularis est, amoribus suis indulgent; mas quidem inter hæc gulam valide inflat, ita tamen, ut

faccus ad os usque nusquam pertingat, nec globum efficiat. Idem in coitu feminam circa thoracem comprehendit, ac palmas pectori admovet.

NB. A ciconia non devorari, quam ob rem venenatum videri notavit diligentissimus ROESELIIUS pag. 113.

BUFO FUSCUS.

Ræsel. XVIII. XV.

DIAGN.

Cutis lævis; maculis fuscis confluentibus nigro-lemniscatis; dorsalibus maximis, media linea divisis; intervallis albicantibus, maculis candidis, at in lateribus & prope artuum articulos eleganter miniatis.

DESCRIP TIO.

Cutis huic lævis, nec verrucosa, maculis fuscis latisque obsita est, quæ irregulariter inter se confluunt. Harum latissimæ & saturatiores in dorso sunt, quas media per dorsum dilutior tæniola disjungit. Laterales pallidiores sunt, & magnitudine decrescunt. Hinc tale dorsum simile est confertis majoribus insulis, quæ plurimas minores habent circumfusas; margo namque singulæ saturatiore colore cingitur, & per medium plurimas minores subnigras, centro vero dilutiores maculas, temere sparsas, habet, quas insularum quasi oppida dicas. Similiter & intervalla candidiori cinguntur margine, & hinc inde albicantes maculas intersper-

R E P T I L I U M. 123

sperfas habent, quæ in lateribus, & prope artuum articulos eleganter subinde miniatæ sunt. Oculi pallide flavent. Pupilla, dum contrahitur, non transversam, sed perpendicularem rimam facit. Pedibus posticis digiti tota sua fere longitudine junguntur; plantæ vero iisdem ungue spurio cornæe duritie instruuntur, quo videntur instar calcanei uti.

V A R I E T A T E S.

Nonnisi sexus discrimina sunt: mari abdomen unicolor, albo-flavescent. Feminæ cinereum, cinereis saturationibus maculis varium.

H A B I T A T I O.

In paludibus, rarissime hospitantur in continente.

V I C T U S.

Ex infectis, vermibus.

M O R E S.

Iratus foetorem spargit, quasi allii contusi, lachrymas etiam ex oculis elicentem, aliquid tetri simul de pulvere pyrio accenso participantem. Mas coaxando parum gratiæ habet; femina solum grunit. Copulantur primo vere; mas pedibus anticis feminam circa lumbos prope pedes posticos constringit, & fortiter per multos dies retinet. Ita simul ad superficiem aquæ enatant, qui aliis anni temporibus vix, aut ne vix se videndos præbent; sed etiam

etiam hac vice capite tantum oculorum tenuis emerfo, &, si quempiam vel e longinquo conspiciant, subito se subducentes. Sic efficitur, ut femina tandem per vices expellat in longa farcimina compactum gluten, ovula continens, intestini instar, pellucido muco, plurimisque nigris granis repleto, quod æquat subinde duos longitudine pedes. Mas, dum feminam hæc moliri videt, appressis pedibus posticis arte comprehendit feminæ anum, quasi obstetricaturus, quo impedire conatur, ne quid feminæ elabatur ano, quod non sua conspersum sit genitura; quod & post singulos ejusdem nixus expedite facit, nec ante remoratum sperma dimittit. Gyrini pedibus nondum evolutis; phytophagi branchiis instruuntur, quæ ramosis superne teguntur fibrillis, quibus aquam ore haustam dimittunt.

Ciconia hos respuit, ergo veneni suspecti videntur ROESELIO pag. 88 113.

Hæc experimenta reiterandi tanto major urget necessitas, quo magis jam Aetius ejus proclamavit venenum: *ad lædendum*, inquit, *manifeste insurgit, & saltibus interpositis spatium contrahit. Raro quidem morsum infligens, verum anhelitum consuevit vehementer virulentum inducere, adeo, ut etiamsi anhelitu tantum contingat, eos, qui prope sunt, lædat. Cæterum, qui ab eis læsi sunt, his omne corpus intumescit, & diffunditur, ac cito omnino pereunt.* Addit
Vir

Vir cætera veracissimus CONRADUS GESNERUS: *vidi hæc symptomata in muliere, quæ periit sumptis herbis, quibus iste bufo venenum suum afflaverat.* de pisc. 949. Esse autem de hac specie sermonem, præter iconem ostendunt hæc verba: *est autem rubeta ranae similis, colore fusco, rostro latiore, & magis rotundiore &c.* Appellandum ergo ad naturam ipsam, cum nobis fides veterum suspecta sit.

BUFO VULGARIS.

Icon. Ræsel. Tab. XX. sed nimium vivis coloribus vitata.

DIAGN.

Cinereo-plumbeus, turgens, tuberculis rubellis exasperatus; supra regionem aurium utrinque prominentia mollis reniformis.

DESCRIP T I O.

Corpus totum inflatum, turgens, æquale, verrucosum. Verrucæ in dorso maximæ, nec non in furis: in lateribus descendendo sensim magnitudine & numero decrescunt. Palpebræ utrique tumor farciminis instar incumbit, quo multum protuberant. At evidentior est prominentia oblongo-reniformis, mollis, poris pertusa, quæ post singulum oculum supra aurium regionem utrinque enascitur. Oculi micant pulcherrimo rutilo colore, qualem cuprum exhibet cum auro fuscum. Iris huic diurno tempore ad horizontem divisa est. Pedes postici

postici natatorii extrorsum quinquedigitati; palma vero introrsum duplici notata tuberculo flavo, quasi rudimentis digitorum, quibus videntur pro calcaneo uti. In anticis vero pedibus, digiti introrsum versi, extrorsum tubercula. Color pro anni tempore, pro ætate animalis, aliisque circumstantiis multum variare videtur: verno tempore, cum e caveis, in quibus latuere, prodeunt, spurcæ sunt, ac fuscæ; postea vero, cum cutim mucii instar semel iterumve exuere, nunc olivæ instar virent, nunc nigrescunt, nunc ex rubro vel flavo fuscescunt.

Nonnullæ maculas exhibent, plures, pauciores; majores, minoresve, nigras æque ac ex fusco rubentes, nullo ordine. Bina vero colli tubera ut plurimum ex rubro fusca sunt. In meis tamen, quos nunc extremo in autumno collectos ante oculos habeo, superficies superior plumbea, verrucis magnis, minimisve absque ordine confusis obsita; inferior subcinerea cum maculis obsoletissime cinereis est: verrucæ tamen ad anum aliquantum majores videntur, & rubræ sunt; in dorso solum subrubellæ; at subtus demum plane expallescentes. Præterea etiam nec maculæ in hac, nec vivus quisunque conspicitur color. Aures etiam nullas valeo detegere, etsi meatum sub tuberculo, anteriora spectante, reclinato detexerit, & icone indicaverit classicus in hisce auctor ROESLIUS A ROSENHOF. Est præterea adhuc pro diverso sexu discrimen: mari nempe abdomen magis

R E P T I L I U M. 127

magis unicolor cinereum est, quod idem feminae plurimis saturatoris coloris maculis distinctum habetur. Mari insuper jam ad coitum apto (circa annum nempe ætatis quartum) pollicis & primo digito (in hac vero specie minime tumidis) circumnascitur cutis illa aspera. Primo tunc vere, ubicunque feminam, operi aptam, sive in continente sit, obviam habet, eam a postica parte circa thoracem amplexatur, palmis sub axillis femellæ intropressis. Ita juncti proximas petunt aquas: mare inter hæc turpissimum illum, notumque paludum ululatum edente; femina gruniente. Cum eo jam ventum est, ut partum hæc moliatur, mas ita tendit corpus suum, ut anus suus ano feminae contiguus sit; simul & pedes tremulo motu ita agit, ac si subito & violenter femellæ ova esset protracturus, quod tamen minime facit, sed ea tantum in globum congerit, quo ea melius possit genitura sua, identidem profluente, perfundere. Aliquamdiu opere defuncti requiescunt; tunc duplex linearis tænia, ex glutine constans, in quarum utraque alterno situ nigra graniformia ovula ponuntur, ex ano femellæ pendens conspicitur. Reiterant posthac novies circiter rem veneream, donec totæ ovulorum tæniæ expulsæ, ac fecundatæ sint. Gyrini inde nati phytophagi, branchiis appendiculis ramosis tectis: cum primum pedes excresecunt zoophagi.

HABITATIO.

In umbrosis, sepibus humidis, hortorum ambulacris, ubi saltu obliquo non raro terrefacit; sæpe in cellas vinarias per fenestras desilit, subterranea humida maxime quærens. Vere ac media æstate ut plurimum in paludibus occurrit: hybernatio in lutosis.

NB. ROESLIUS plures uno manu tractavit, incidit, examinavit, aerem tubali ope in riam laryngis inflavit, succo lacteo, ex tuberibus capitis promanante, manus sibi conspurcavit, nullo unquam percepto incommodo.

BUFO OBSTETRICANS.

Icon aut descriptio nulla.

Bufo terrestris minor.

Hist. de l' Acad. des Scienc. 1741.

Vesperis æstivo tempore D. DEMOURS ambulabat in horto regio, in quo vidit coitum hujus bufonis cum femella sua: vidit hunc peragi amplexione tergi thoracis femellæ, palmis vero ad latera insertis, nec ob brevitatem ad pectus pertingentibus. Ita expectans vidit prodire ovula oblonga, solitaria, theca membranacea forti tecta, quorum unum alteri per filum valde forte nexum erat, & formam veluti rosarii exhibebant. Requirebantur summæ vires, ut femella primum ovulum protruderet; hoc vero factò jam mari reliquit totam reliquam pro-

protrahendæ catenæ curam. Id vero animal, cætera stupidum, cum mira dexteritate perfecit: primum nempe ovulum duobus mediis digitis plantæ dextræ apprehendit, & elongando illud crus tendit, femella manente immobili. Paulo post iisdem digitis plantæ sinistræ eandem comprehendit paulo jam inferius, nec in hoc negotio se præsentia observatoris passus est retardari; & hac ratione trahendo hac & illa alternatim planta non longe post suum absolvit obstetricandi officium.

Ex paucis his notis videant curiosi, quænam sit species? Videant, an eadem veneni sit rea, seu non; cui datur hæc invenire animalia, forte in nostris etiam non defutura terris?

BUFO IGNEUS (Feuerkröte).

Ræsel. Tab. XXII.

DIAGN.

Supra terreo-olivaceus, maculis nigris; infra albido-cærulescens, punctatus maculis læte miniatis.

D E S C R I P T I O.

Statura huic minor, quam omnibus aliis bufonibus, ipsaque fere Hyla viridi; neque ætate majorem adipiscitur. Corpus planiusculum, supra terreo-nigrum, oblique inspectum obsolete olivaceum, cum maculis obsolete nigricantibus, utrinque subæqualibus. Subtus

non solum per omnem trunci superficiem, sed & gulam, quatuor crura, pedumve plantas elegantissime picta: fundus nempe, seu macularum intervalla ex candido cærulescunt, maxime saturate circa anum; per hunc sparguntur maculæ elegantissime miniatæ, insularum, seu mapparum geographicarum comparatione inter se confluentes. Verrucæ præterea exiguæ utramque occupant superficiem: dorsales concolores; abdominales contra albæ; albissimæ & planissimæ ad gulam; in ventre elatiores. Omnibus his punctum nigricans veluti centrum inscriptum est, maxime in abdomine, femoribus, ano, supra & infra. Pedes postici per omnem digitorum longitudinem palmati sunt. Pupilla in obscuro orbicularis; eadem in aprico miro & novo spectaculo perfecte triangularis sit, aureo cincta limbo. At reliquus oculus fuscus magis quam flavus est. Copulari incipiunt Aprili & Majo, sed parum hæc copulatio durat, nec nisi mera sunt præludia. Fortius demum mense Junio cohærent, ubi post plures dies femina per vices ova sua enititur, quæ maritus admoto ano singulis, quos a femina fieri observat, nixibus sua conspergit genitura. Ova congenerum majora sunt, etsi ipsa parens minima. Gyrinus facile noscitur, qui semiadultus cauda, multis transversis validis musculis, & membrana succingente venulosa, ac fere reticulata, differt. Differentia aliqua, quod uni dorsum subcinereum, alteri magis nigricans sit, sexum videtur inter esse.

R E P T I L I U M. 131

H A B I T A T I O.

In paludibus nostris Danubialibus ingenti in copia: autumnno omnes viæ scatent eundo in Nusdorff.

M O R E S.

Si propius quidquam accedat, nec tamen fugiendi detur occasio, protinus ad terram sese applicat, ut tutius lateat. E littore saltu facto se subducunt in aquam, uti Ranæ genus. Aquam inficiunt muco, quo cutis squallet. Ubi vero eum tetigeris, opisthotono quasi correptus, sese recurvat; si vexare pergas, irata foetet odore tetro, ac inter crura postica spumam emittit, saponato similem. Cæterum surdum, sed citius iteratum, grunitum, & interdum simili ratione productum tonum, qui risum fere referat, minusque ingratum, quam reliqui fundant bufones, nec non lenius acutiusque sonantem edit. Sed nulla gulæ inflatio, nec globus inter hæc comparet. Peculiare habent, I. quod de die in littore apricentur, II. quod ova pariat acervatim, an ideo distinctum genus?

EXPERIMENTUM IX.

Die 28. Augusti.

In mentem nobis venit, hunc primo aviculis exhibere, quæ ictibus suis prædicta ratione (*Exp. V.*) eum fere interfecerunt; nec tamen inde læsæ sunt.

EXPERIMENTUM X.

Die eadem.

Iuveni columbæ squallens hic bufunculus ad latus implume applicabatur, & cum ala ibidem tamdiu detinebatur, donec esset mortuus. Observavimus columbam fuisse humore, quem hic ex postica parte emittere solet, conspurcatam. Neque tamen columba exinde læsa est.

EXPERIMENTUM XI.

Die 19. ejusdem.

Integrum talem bufunculum, adipe illitum, vivum cani devorandum dedi; is vero inde non magis læsus est, quam si aliam carnem vorasset. Servavi canem adhuc longo tempore in meo cubiculo, ne posset me incio revomere: verum nec nauseavit quidem.

EXPERIMENTUM XII.

Die 28. ejusdem.

Curavi apportari novas sepes, cum in *Exper. IV.* vidissem, hæc animalcula esse veros lapides lydios omnis veneni. Adhibui autem tres, ut hunc bufunculum demorderent: singula statim a morfu sum-

mam

R E P T I L I U M. 133

mam visa est pati debilitatem, & leipothymiam; ea debilitas ita est aucta, ut paulo post jam pro vere mortuis habuerimus. Verum altera die, cum vasculum, in quod credita cadavera conjeceram, aperui, omnes sanas, alacres, discurrentes inveni, unamque ex iis sanam nunc in longam hyemem adhuc conservo.

C O R O L L A R I U M.

Ergo bufo hic minus perniciosi, quam congeneres, in se habet; attamen aliquid narcotici videtur continere.

R A N A A L P I N A.

Descriptio & Fig. nulla.

DIAGN.

Quod atra tota.

HABITAT in declivibus Schneeberg. Visa haud raro botanicis nostratibus; at! hactenus nunquam descripta.

R A N A C A M P A N I S O N A.

*Icon Gesner. pisc. 952. descript. ibid. pag. 809.
n. 4. & 5.*

DIAGN.

Cinereo lividus, vesiculis adspersus; dorso utrinque limbo tereti longitudinali a lateribus distincto; abdomine pallido; inguinibus rugosis.

VOX.

Boatus sonum campanarum e longinquo perceptum imitatur. Audita circa Viennam, sed ego vivam non obtinui.

RANA MUTA.

Icon Ræsel. Tab. II. III. I. (Rana temporaria Linnæi).

DIAGN.

Color ruffo-fuscus; macula oblonga nigra inter oculos & pedes anteriores; crura fusco-fasciata.

DESCRPTIO.

Primum, quod sub conspectum cadit, est macula oblonga nigra, utrinque inter oculos & pedes anteriores, utrinque angustior; medio, qua latior, lineam emittit, quæ limbo prominulo aucta ad articulationem femoris excurrit. Color huic est ex ruffo fuscus, at positis sæpius (muci tenuis forma) exuviis, lucidior idem, magisque variegatus versus mediam ætatem fit. Talem ROESELIVS in frontispicio operis sui pinxit. Subtus albescit, & ætate proVectiori variegatus evadit. Crura tota maculis fuscis fasciata sunt. Lingua emarginata, glutinosa ad muscas, quibus insidiatur, illaqueandas. Tercio ætatis anno, verno tempore, cum nempe coitus instat, mari uterque pollex aspera tegitur cute, qua firmiter retinet, itidemque magis in voluptatem exstimulat femellam. Tum temporis sexus distingui primum potest, non tantum

R E P T I L I U M. 135

tum cute scabra pollicis, qualis foli mari est; sed etiam abdomine, quod nunc mari conspersum est maculis ex cinereo albescentibus; feminæ vero ex flavo rufescentibus. Mas coitum celebrans infilit feminæ tergo, brachiis complectens ita stringit thoracem, ut ea forte vi membrana in abdomine rumpi videatur, quæ ovula continet. Ovula citra ordinem tumultuarie emittit, numero 1100., in multiplicationem stupendam, profecto forte non sine omni usu, in nutrimentum hominis? Inde gyrini phytophagi branchiis respirantes elementum aqueum; quæ munit appendicula cornu cervino similis, sed post paucos dies decidua.

H A B I T A T I O.

Primo vere in paludibus inter bufones, quos incalescente aere prædæ fascino deserit, vivit enim culicibus, muscis, in quas irruens vehementer in altum, ac longinquum salit. Autumno, seu tempore nubilo iterum redit in paludes; ac hyeme ingruente sese defodit in limum fundi. In culina, ac foro adhuc nimis scrupulose separatur ab esculenta, dum æque pro cibo esse posset; innocue enim manducata esse Norimbergæ ROESLIUS pag. 16. 17., quin & Viennæ, venduntur enim jam in foro detracta cute, antequam esculenta soleat comparere. Volui itaque experimentis etiam disquirere, an forte justam, qui ab esu earum sibi timent, -causam habere possent.

EXPERIMENTUM XIII.

Die 12. Octobris.

Aquam, in qua immersæ diu jam detinebantur hæ ranæ, cani in os infundi curavi; verum illa ei non magis obfuit, quam fontana.

EXPERIMENTUM XIV.

Die eadem.

Applicui varias sepes, ut hanc ranam commorderent, cum illæ alias ab omni vel vestigio veneni valde soleant affici; verum hac vice nec seps ulla, nec ipsa rana commorsa quodquam notabile incommodum exinde contraxit.

COROLLARIUM.

Ergo rana muta veneni expers est.

RANA ESCULENTA LINNÆI.

Icon Ræselii XIV. XIII.

DIAGN.

Viridis, maculis nigris; ore elongato; dorso linea longitudinali lutea triplici angulato.

DESCRIP T I O

Caput ore acuto elongato, supra carina eminente; extremum os & maxillarum margo
ex

R E P T I L I U M. 137

ex viridi subflavet. Oculi fulgentes, aureoque circulo ornati. Corpus viride nigris confersum maculis; Præsertim vero viridis color florentissimus est post coitum, postea pallidior; in quibusdam subfuscus etiam evadit: inde fabula in plebe nata, ranas mutari æstate in bufones. Ab extremo ore oritur linea lutea, quæ per medium dorsum ducta, in ano, instar anchoræ transversa finitur. Similis, & in fimbriam veluti elevata, utrumque latus ab oculo ad femorum posteriorum articulationem ducta, ornat. Latera & crura dilutiori, & ex viridi subflavo colore differunt. Præterea crura adhuc maculis transversis undulatis, veluti imperfectis fasciis, teguntur. Abdomen albidum, maculis quandoque cinereis, vel maxime in femina distinctum.

H A B I T A T I O

In stagnis.

V I C T U S

Omniùm, quæ moventur, & quibus vincendis par est; vegetabilibus igitur, & mortuis animalibus non insidiatur, quia non moventur; in alia contra minime edulia, si modo moveantur, irruit, sed, si non placeat, mox revomit. Id pro fundamento est ranas hamo fascinandis, ut nempe in filo particula panni scarlatini cum hamo appendatur, & constanter agitetur: ita ranæ statim irruunt, sed hamo retinentur in prædam.

MORES.

Mas clamorosus, ex foraminulis, quæ vulgo pro auribus habentur, clamando quærck, quærck, vesicam utrinque extrudit, ac inflat, quibus femellæ carent.

COITUS.

Dum coitus instat, nempe mense primum Junio, cum quartum egerunt ætatis annum, mas diu, noctuque clamat; pedum tunc anteriorum tument pollices, & cute teguntur furva aspera. Cum femella ovula enititur, mas lingulis vicibus ea sua conspergit genitura, mutata voce inclamans: geck, geck.

HYLA VIRIDIS.

(*Rana arborea* Linnæi) Icon. Ræselii
Tab. X XI. IX.

DIAGN.

Supra virens, infra albens, utroque latere linea flava.

DESCRPTIO.

Supra læte viret, at subtus albet tuberculis candidis contiguis, abdomen, gulam, femora subtus æqualiter exornantibus. Utramque superficiem linea flavescens, subtus livido-violaceo-umbrata, dirimit, dum prope nares orta, trans oculum ducta, utroque in latere per caput, corpusque extenditur. Pone femora vero ad gibbositatem dorsi reflectitur, inde relicto angulo acutissimo (quem sub-

jectus

jectus color livido-violaceus explet). redit ad femora, & posteriorum pedum margines eleganter ambit. Similis linea, sed pallidior, per marginem superioris maxillæ decurrit, & pedes anticos, quos circa circum concinne ambit.

C O I T U S.

Quarto ætatis anno primo vere mas ad piscinas se confert, & qui hucusque mutus fuit, jam, allecturus femellam, diu noctuque coaxat; gulam inter hæc in magnum monstrosum globum inflat, quo pro folle utitur ad vocem intendendam. Gula per hoc fit laxior, & fusca; hinc post coitum facile discernuntur mares, qui antea femellis erant simillimi. Coitus absolvitur amplexu thoracis a parte postica, sub quo pollices in latera sub axillas fortiter inserit. Post coitum mutant colores, & subfuscæ primo fiunt, dein subcineræ sæpius, fuscisque maculis variæ; demum, antequam priorem assumant colorem, ex cæruleo virides. Cantilenæ posthac non amplius obliviscitur, sed adscensa arbore ex classe amentacearum, calyciflorarum instante pluvia multum coaxat, insidens folio a parte inferiori. CATESBY. Frigore autumnii ingruente limo conditur, ibique manet, primo vere sæpe medius prominet, mediusque adhuc latet, donec se penitus liberet.

NB. In manu diu circumferri absque ullo damno possunt. ROESSEL. pag. 38., hinc experimento non videbantur indigere.

PROTEUS TRITONIUS.

Tab. II. Fig. 2.

DIAGN.

Capite guloso oculato; pedibus posticis gradientibus, trunco brevi, dorso pinna membranacea.

D E S C R I P T I O.

Pellucido-maculatus; statura perexiguus. Caput majusculum orbiculato-triangulare, antice obtusissimum, depressum; gula tumidula alba. Branchia exstantia, appendiculata: supra aperturam appendiculis utrinque tribus, posteriorum lateraliter villosis, seu secundo-pinnatis; summo longiori, infimo vero brevissimo. Abdomen rubet, a transparente rubello pulmone. Cauda compressa. Digi pedum sine articulis brevissimi. Dorsum medium membrana lata natatoria percurrit, quæ a nucha, tenui incepta principio, oritur, inde latior facta, in cauda latissima, circa finem ejus reflectitur, versus anum redit, ibique extenuato sine terminatur.

H A B I T A T I O

In lacu frigidissimo, qui est in alpe Etscher. Extra aquam vix visus.

M O R E S.

Caudæ aliqua parte mutilatus non raro occurrit aliorum gradientium more. Quietem sedent in fundo lacuum, seu stagnorum frigidissimi.

R E P T I L I U M. 141

diffimorum. Mutata patria cito pereunt. Asylum in glutine fundi paludum. Extra aquam lentissime progrediuntur, membrana natatoria & villis branchiorum collapsis. Saporem & odorem pisciculorum degustati habent. Aquam glutinosam faciunt.

An gyrinus tritonis alpestris? negant I. anni tempus, quo repertus, nempe extremo autumno, quo nix jam cadebat. II. relatio alpicularum, qui dicunt toto anno reperiri immutatum. III. in aqua branchiis utitur, extra aquam eodem tempore pulmonibus pro arbitrio, quod alias gyrini non solent. Si quis melioribus argumentis contrarium ostenderit, acquiesco.

EXPERIMENTUM XV.

Die 14. Octobris.

Talia animalcula imprimis 8. feli dedi deglutienda; totidem columbæ & cani. Nullum inde vomuit, vel male habere videbatur; quin inter hæc omnia experimenta egregie pinguescebant omnia.

OBSERVATIO

Pastorum alpestrium: boves in Etscher per totam æstatem, subinde etiam pastores eam aquam, his animaculis refertissimam, bibunt; nec quisquam inde læsus est.

OBSERVATIO II.

Mortua cito corrumpuntur, & cum aqua in gluten resolvuntur, fœtorem tunc corruptorum piscium spargunt: quisquis manus hoc corrupto liquamine conspurcavit, altero die in iis pruritus percepit.

COROLLARIUM.

Veneni nihil habet, at cita forte corruptio videtur impedire, ne possit instar pisciculorum in cibum adhiberi.

TRITON ALPESTRIS.

Tab. II. Fig. 4.

DIAGN.

Corpore atro tuberculoso; abdomine croceo-rubro immaculato.

DESCRPTIO.

Oculi aurei sunt; corpus ventricosulum, verrucis minimis asperum; in fronte tamen & cauda minoribus, subtus nullis. Color supra ubique ater; a gula vero inde in abdomen & anum usque croceo-ruber; ita & caudæ inferior acies, sed ea magis flavescens, & maculis fuscis dirempta. Atrum dorsi, & rubrum abdominis colorem intercedunt puncta alterna nigra, quæ abdomen utrinque includunt. Cauda compresso-lata, fere diaphana, maxime in inferiori acie, qua flavescit. Plantæ depressæ circumscriptione circulari; digiti oblique striati, simplices, plani.

R E P T I L I U M. 143

H A B I T A T I O.

In Etschero monte.

M O R E S.

Exit tempore pluvioso. Irata pressa, vel calefacta fudat.

EXPERIMENTUM XVI.

Die 16. & 17. Octobris.

Juveni columbæ hoc animal ad latus implume applicui, & inter alam retinui, posthæc adeo madebant omnia, ut animalculum in columbam urinam suam dimisisse conjecerim. Altera die columba claudicabat; hinc verisimilitudo nata est, quod halitus hujus bestiolæ arthritidem faciat. Verum tamen repetito experimento in aliis columbis, in gallinis, in cane, & fele juvene haud fuit idem, licet singulis vicibus valde sudaverit, & tota cute maduerit hæc bestiola. Sed animalia æque sana manserunt, ac fuerunt ante.

EXPERIMENTUM XVII.

Die. 18. Octobris.

Juveni cani vulnus in femur infixi, & hunc eundem tritonem per quadrantem horæ nudæ applicui carni, itidemque af-
fri-

fricui. Verum vulnus bonæ notæ mansit, & facile confanabatur, etsi canem, ne unquam lamberet, custodiri curaverim.

EXPERIMENTUM XVIII.

Die eadem.

Canis alteri hunc eundem in os vivum posui: inde statim vomuit. Verum experimentum deceptorium erat, quia videbantur fauces mechanice magis irritatæ fuisse. Itaque exactius comprobaturus, quid in re subesset,

EXPERIMENTUM XIX.

Die 20. Octobris.

Jussi talem in duas partes dividi: prodiit omnium adstantiam consensu teter foetor. Singulam portionem cani, cum adipe illitam, ut lubentius deglutiret, ingessi; renuebat quidem deglutire, sed deglutiebat tamen. Nec vomuit, sed bene exinde habuit.

COROLLARIUM.

Adeoque tetrum licet foetorem sparserit, tamen ob id magis nauseosus, quam vere venenatus est.

TRITON CARNIFEX (*)

Tab. II. Fig. 3.

DIAGN.

Corpore atro tuberculoso; gula punctata; abdomine maculato.

D E S C R I P T I O.

A priori diversus, quod minor: gula punctis nigris croceisve; abdomine nigris croceisve maculis eleganter variis. Caudæ inferior acies rubra; superior vero linea subrubella, a nucha per dorsum ducta, percurritur. Digiti teretes, tenues, acuti.

H A B I T A T I O.

In præruptis umbrosis, fabulosisque.

TRITON PALUSTRIS.

Tab. IV. Fig. 2.

DIAGN.

Corpore glabro; gula lævi maculis characteriformibus, abdomine subrotundis; dorso supra plano, utrinque obtuse angulato; digitis teretibus.

D E S C R I P T I O.

A prioribus differt; quod subcinereo, plumbeoque varius, glaber, dorso longitudinaliter biangulatus. Gula maculis in characterum

K

rum

(*) Nomen a cauda ancipiti, cujus acies veluti cruenta.

rum speciem confertis. Abdomen pallidum subcroceum, maculis in quatuor phalanges dispositis, intermediis distantibus, lateralibus in lineam continuam subconfluentibus. Caudæ acies inferior obiter rubella; superior, & dorsum stria destituitur.

H A B I T A T I O

In stagnis Danubialibus.

TRITON CRISTATUS.

Act. Reg. Paris. anno 1729. Tab. 15. Fig. I. cum fusa descriptione. WURFBAIN Tab. II. Fig. 3. 3. cum bona etiam descriptione pag. 65.

DIAGN.

Corpore spongioso nigrescente, maculis rotundis atris; gula hispida; cauda glabra, punctata; tænia utrinque longitudinali alba.

D E S C R I P T I O.

Corpus supra nigricans maculis, rotundis atris; æquale, teres, verrucis mollibus hirtum, asperumque. Subtus croceo-aurantiacum maculis subrotundis, nigro-cæruleis, oblique eleganter confluentibus rugosa, nec verrucosa; gula pallida aliquando tamen variegata, verrucis acutis. Genitalia mari tumida, verrucis majoribus hispida. Eidem ab extremo ore linea prominere incipit, quæ mediam per frontem excurrit; in nucha in cristam dentatam elevari incipit, quæ inter pedes posticos finitur; digiti pedum longiores, di-

R E P T I L I U M. 147

dilute, pellucidoque aurantii, nigris cinguntur fasciis. Cauda in origine subverrucosa, mox glaberrima ac politissima fit, compressa, ensiformis, subpellucida, superne magis arcuata, inferne vero rectiori acie, nigricans, punctis atris refertissima, media percurritur utrinque tænia alba.

H A B I T A T I O.

In paludibus putridis.

M O R E S.

Vescitur cadaveribus; fugiens cauda eleganter remigat; moribunda se contorquet, mordet, quasi rabida.

E X P E R I M E N T U M XX.

Die 27. Octobris.

Multos collectos servabam murales sepes: hos omnes admovi huic tritoni, ut eundem morderent; noveram enim ex experimentis prioribus hos esse certissimum veneni explorandi lapidem lydiū. Acriter vero eum dentibus retinuit unusquisque. Phænomena in omnibus erant similia: primo nempe pedibus anticis fiebant paralytici; successit summa totius corporis, absque ulla tamen convulsione, debilitas; inde sensim ad motum inertes fiebant; tandem per lon-

giffima solum intervalla respirabant; ultimo omnem facultatem motus amittebant, & placide moriebantur.

EXPERIMENTUM XXI.

Die eadem.

Eundem ita laceffitum paulo post cani totum ingessi: bene canis exinde se habuit, & per horam in cubiculo fedit, ambulavit, muscas cepit &c., nec potui observare, an postea revomuerit?

COROLLARIUM.

Venenum ergo hujus animalis non est tam crudele, ut illud veteres proclamarent, cum solis sensilissimis sepibus exitiale sit.

SALAMANDRA EXIGUA.

DIAGN.

Corpore fusco, cauda compressiuscula.

DESCRIPTIONEM

Non adornavi, sed en iconem *Tab. III. Fig. 4.*

HABITATIO.

In vallis humidis, & ad sepes fruticosas, subtus lutas circa Viennam, ubi nunquam alia salamandra visa est; ergo non videtur gyrinus esse alterius?

R E P T I L I U M. 149

M O R E S.

Terram mobilem reddit, terebrando instar favi apum: in eam se subducit viso hoste.

SALAMANDRA ATRA.

(Austriacis Zattermandl.) *Tab. I. Fig. 2.*

DIAGN.

Atra tota immaculata.

D E S C R I P T I O.

Atra tota absque maculis; maculosa duplo minor. Palma, digitique depressi, nec torosi, uti sequenti. Occiput utrinque prominentia plano-oblonga. Collum capite multo angustius, nec subæquale, uti præcedenti. Verrucâ umbilicata supra singulam costam laterum.

H A B I T A T I O.

In alpe Etscher, ubi nunquam visa salamandra maculosa. Ergo una non orta ex alia.

M O R E S.

Quærit speluncas, foramina.

EXPERIMENTUM XXII.

Die 16. Octobris.

Lacti primo commisimus has bestias, usquedum pene suffocarentur, ita ut exemptæ tamen mox in sicco reviverent.

Lac infusum cani est, qui eo bene nutritus est, nec incommodum percepit.

EXPERIMENTUM XXIII.

Die eadem.

Sed illud etiam lac, quod ipsa hæc laceflita bestia per cutim suam exhalat, variis illinivimus aliis animalibus: pullis gallinaceis, passeribus, catulis, felibus. Catulis & passeribus etiam in os ipsum hujus lactis guttas expressimus, ac deglutire illas coegimus: nec observavimus ullum post hæc omnia sequutum esse incommodum.

EXPERIMENTUM XXIV.

Die eadem.

Duobus sepibus hæ ipsæ mordendæ datæ sunt: a morfu paulo diutius durarunt, quam *seq. expr. XXVIII*. Sed tandem etiam convulsi quoque cum opisthotono mortui sunt.

EXPERIMENTUM XXV.

Die eadem.

Sub hoc experimento iratum animal nobis sæpius lac suum in faciem

&

R E P T I L I U M. 151

& oculos vibravit, sine ulla tamen nostra noxa.

EXPERIMENTUM XXVI.

Die eadem.

Ut videremus, an etiam serpentes ex hoc lacte interirent, ita intercepimus hanc salamandram inter maxillas Natrix, & desuper filis colligavimus, ut teneretur ita per multas horas in ore servare. Defluxit autem in os magna vis albissimi lactis, ut fila, quibus colligabatur, distincte exinde maderent. Verum exempta salamandra ex ore Natrix, utraque bestia sana erat.

C O R O L L A R I U M.

Venenum ergo satis mite est, nec metuum dum homini.

SALAMANDRA MACULOSA.

Ræsel. de Ranis in frontispicio.

DIAGN.

Atia, luteis maculis, macula utrinque ad occiput punctata.

D E S C R I P T I O.

Caput latum convexiusculum; oculi in anteriori capitis parte siti; palpebræ macula aurantia oblectæ. Occiput utrinque macula

aurantia, nigro-punctata, oblongo-reniformi. Caput subtus etiam luteæ distinguunt maculæ, in omni ambitu sub maxilla inferiori sitæ. Reliquum corpus, caudam & pedes undequaque aurantiæ, subtus tamen dilutiores, partim rotundæ, partim oblongæ, sed raræ, ornant maculæ. Color totius corporis aterrimus est, qui subtus expallescit in cærulescentem. Cauda post femora conico principio orta, sensim magis teres fit tota tamen annulis, quasi articulis constans. Verrucæ ubique molles, lactiferæ; sed duriusculæ, pallescentes in apicibus digitorum, & lateralibus tarfi carpique, qua pro calcaneo utitur. Latera sulcis profundis transversalibus in tumida, sed mollissimas distinguuntur costas, quæ in conicam caudæ partem continuantur, & commissæ in reliquos abeunt annulos. Plantæ pedum tumidæ. Tubercula alterna medii dorsi verrucæ sunt, quæ medio puncto notantur. Corpus mollissimum, lævissimum, licet verrucosum.

WURFBAINIUS adultas Salamandras vitro, aqua repleto, immisit: observavit post aliquod tempus fundum ovulis scatere, e quibus demum exiles gyrini emerferunt. Idem pictum reliquit IMPERATI in *Museo*. Ultimo tamen Cel. MAUPERTUIS in *Actis Parisinis* 1727. monuerat, salamandras præter ova semper etiam fœtus vivos numerosos eniti. Metamorphoses gyrinorum non inconcinne notatas reliquit IDEM WURFBAINIUS in *Tab. III.* ovum nempe ellipticum, quod continet con-

tor-

tortum, sed jam viventem, embryonem *Fig. B.*; gyrinum vero jam ovo liberum, sed necdum pedibus instructum *Fig. C.* exhibet; parvam demum omni nota salamandram, sed adhuc per dorsum & superiorem caudæ partem membrana alata *Fig. A.* repræsentat.

H A B I T A T I O.

In subalpinis, & alpinis, & aliis montosis sylvaticis.

M O R E S.

Intrepida minarum, quo ire instituit, pergit; spiritaliter contorta quiescit.

De vehementia veneni salamandrini omnes Veterum libri pleni sunt. Mendaciorum Pater CAJUS PLINIUS jam sequentia reliquit: *Inter omnia animalia venenata, inquit, salamandræ scelus maximum est: populos necare improvidos potest, nam, si arbori irrepserit, omnia poma inficit veneno, & eos, qui ederint, frigida enecat vi. Quin imo si contacto ab eo ligno vel pede crusta panis incoquatur (id est: si ad parandam panatellam lignum, quod salamandra pede tetigit, succendatur) idem veneficium est; vel si in puteum cadat; quippe cum saliva ejus quacunque corporis parte, vel in pede imo respersa, omnis toto corpore defluit pilus. Lib. XXIX. Cap. IV. MATTHIOLUS in Diosc. Lib. VI. Cap. IV. hæc omnia pro divinis effatis recipit, & addit: Non solum, ait, veneno inficit, & necem adfert salamandra sicca & in pulverem redacta, pota, vel clam cibus admista, verum etiam morsu, viperarum modo.*

Quin etiam fructus & herbas inficit tum saliva quadam, tum mucosa specie, quæ a toto ejus corpore sudat, magno gustantium discrimine, siquidem plerique inventi sunt. qui hoc veneno interiere: proinde mirum non videtur, integras familias periisse, quod aquas bibissent, in quorum puteos forte salamandra ceciderat, vel quod panem comedissent, furno coctum, qui lignis ab eo infectis incaluerat.

JULIUS CÆSAR SCALIGER totos agros salamandræ afflatu veneno infici, ut omnes, qui a granis in eo maturandis unquam comedant, veneficio pereant. *Ad Cardan. Exercit. 185. circa fin.* Et eo demum nugarum devenit JOANNES PINCIERUS, ut non solum hæc omnia verissima esse sancte affirmet, sed etiam tales homines ante mortem adhuc maculosos fieri, quemadmodum salamandra ipsa est, tradat. *Parerg. otii Marburgensis Lib. III. Cap. 49.* Ut absurdiora, & peripateticam insuper scholam redolentia, taceam, quæ ÆLIANUS, GREVINUS, AVICENNA, ALDROVANDUS, JONSTONUS, CÆSALPINUS, WOTTONUS de eadem habent.

Symptomata a morfu salamandræ carminæ expressa reliquit NICANDER in *Alexipharm.*

*Continuo stupido lingua inflammatur in ore,
Et subito torpent languore, malique tremores
Frigida concutiunt, solvuntque in corpore membra,
Ut quadrupes pronus, pueri instar, inambulet æger,
Usque adeo obtusum est, & hebescit mentis acumen.*

R E P T I L I U M. 155

Ex quibus terribilibus relationibus compulſis forte ortum eſt adagium : *eum, quem ſalamandra momorderit, tot opus habere medicis, quot beſtia habet maculas.* WURFBAIN. l. c. 92. Ac plane etiam in jus Romanum irrepſere hæc ſomnia, in quo lege cautum eſt, ut homo, qui alteri temere cicutam, ſalamandram, aconitum &c. dederit, pœna teneatur legis Cornelix L. 3. §. 3. ff. *ad legem Corneliam de Sicariis & venefic.* ; quare etiam CARPZOVIVS in *Collegio criminali Part. I. quæſt. 20. n. 2.* ſpeciatiim de eorum pœna agit, qui ſalamandram homini exhibent.

Sed primus, qui ſapere humanum genus monuit, incomparabilis VERULAMIUS, etiam hanc ſalamandram attingit: *Exceſſiva*, inquit, *ſalamandrina ſigmenta de earum veneno, — — — neſcio, a quo tantæ fidei & auctoritatis auctore vel doctore primum excogitata, aut prolata fuerint, — — — ſine ullo rationis, aut experientix præmiſſo examine.* Augment. Scienc. Lib. I. Paulo poſt CONRADUS GESNERUS Antiquorum errores directe confecit, experimento ſuo oſtendens, ſalamandram quomodocunq; vexatam, aut irritatam nunquam mordere. WURFBAINIVS plane animal manu tractavit, & anatomicen ejus nudis inſtituit manibus, ſub qua ſibi crebras humoris lactei guttas in oculos inſperſas fuiſſe, abſque ullo tamen damno, ipſe teſtatur. Refert IDEM quoque, ſe cum comenſalibus ſuis æſtate refrigerationis cauſa aquam ex fonticulo potaſſe, ex quo poſtea ſalamandras ipſi extraxerint, omnia abſque incom-

mo.

modò. *vid. pag. 100.* Directum argumentum contra hujus animalis venenum est ille specialis casus, qui Academiae Naturae Curiosorum anno *II. Obs. 206.* oblatus est: femina nempe ad occidendum maritum, cujus erat pertæsa, salamandram pulmento incoxit, quod tamen omne ille solus citra ullum superveniens malum symptoma cum appetitu comedit. Fuere etiam, qui in *Actis regijs Parisinis* experimenta directiora cum hoc eodem animali instituerunt; & imprimis Cel. MAUPERTUIS an. 1727. *Pluvia crebræ,* ait Ille, *quæ hoc mense Octobri ceciderant, fecerunt magnam quantitatem salamandarum prodire, quæ mihi cum omnibus præcautionibus apportabantur, quæ tantum observari possunt contra animal maxime terribile. Primum, quod tentabam, experimentum, continuat IDEM, erat circa illud prodigium incombusibilitatis salamandræ: projecit ergo plures in ignem; plurimæ earum in instanti perierunt, quibusdam solum successit, ut semicomustæ exsilirent, verum & hæ non poterant secundo tentamini resistere. Inter hæc observabam, quod, dum vix in igne sunt, guttis sui lactis tegantur, quod rarefactum calore sponte prodit, maxime in capite, & in mammellis; & in instanti indurescit, quandoque forma perlarum. Circa venenum mihi proposueram duas res tentare: I. sine re morderi aliquod animal a salamandra. II. dare comedendam salamandram alteri animali. Verum, non inveneramus animalia, quæ vellent comedere salamandram; nec salamandras, quæ vellent morderi animalia. Inutiliter mille illas modis vexavi, nulla tamen os aperuit: oportebat ergo eis os aperiri.*

riri. Verum dum vidi earum dentes, quæ verisimilitudo, ut animal mordere possent! parvi sunt, instar ferre, & æquales, scindere ergo potius valerent, quam mordere. Oportebat ergo animal habere cutis subtilissimæ: in dilatatum ergo os inferui plagam pulli deplumati; verum etsi maxillas ejus longe fortius apprimerem, quam animal unquam valeret, tamen potius dentes retrocedebant, quam penetrarent. Detraxi etiam partem cutis in femore, & morsum nude parti applicui; applicui quoque morsum supra labia, & linguam canis, supra linguam galli indici cum salamandris recenter captis: at nullum symptoma ex omnibus his observari potuit. Supererat jam alterum: at canes potius fame perire volebant, quam horum quidquam degustare. Sivi ergo cani aperiri os, & ingessi ei salamandram in frustra discissam, quæ partim adhuc vivebant; curavi etiam ingeri gallo indico parvam & totam salamandram. Utrumque animal post hoc ita hilare nobis visum est, ut ante. Canis tamen post horam caudam & pedes salamandræ revomuit; reliquum ille, at gallus indicus totum retinuit. Unus, uti alter postea edit, & bibit uti alias, nec ullum signum morbi dedit. Demum lac etiam, quod salamandra exsudat, pane deterfi, eundemque panem pullo ingessi; in idem lac etiam cuspides intinxi, & hos in vulnera, quæ in ventre & femoribus pulli feceram, infixi: at totum inutile erat, & nullus effectus sequutus est. Lac illud simile est lacti quarundam plantarum, quod discisse fundunt: habet nempe acrimoniam & stipticitatem intolerabilem; nihilominus tamen lingue impostum, ut ut crederes, debere in eo loco sequi vel

cica-

cicatricem vel corrugationem, tamen malum durans non producit. Quidam pisces meriti sunt nomen urticarum per similitudinem, quam habent cum hac planta, dum tangitur: ita & nostra salamandra posset considerari ut tithymalus animalium.

Etsi quidem per hæcenus dicta quæstio de veneno salamandrino satis definita videatur, volui tamen etiam ipse experimenta capere.

EXPERIMENTUM XXVII.

Die 1. Octobris.

Admovimus hanc lateri implumi pulli gallinacei; tum etiam columbæ, & cum ala ejusdem retinuimus corpori appressam. Animal inter hæc multum albi lactis exsudabat, ut latus nudum inde madefieret. Nullum tamen inde vel pullus vel columba vitium contrahebant.

EXPERIMENTUM XXVIII.

Die 6. Octobris.

Duo fepes murales momorderunt hanc salamandram, quæ sentiens morsum, conabatur effugere, & omni modo declinare eundem: irata igitur plurimum lactis dimisit in os mordentis sepis. Primus sub ipso experimento mortuus levissimis tantum vitæ signis reliquis; alter duobus mi-

nu-

nutis postea opisthotono, & convulsione pedum periit. Tertio etiam cuidam lac exsudans in os illitum est: paulo post hic opisthotono corripiebatur; mox spasmo in latus contortus, ultimo eodem latere paralyticus factus, tandem plane periit.

EXPERIMENTUM XXIX.

Die 3. Novembris.

In frustra consideram integram, cani intrufurus: videbatur valde nauseare solo percepto odore, homini licet non ingrato; sed coactus deglutire, retinuit totum in ventriculo per horæ integræ spatium; inter hæc nulla functio læsa est, canis facie hilaris prospexit, attamen post horam integram immutatam vomitu reddidit, absque ulla mala sequela.

OBSERVATIO.

Salamandræ non solent se urina defendere, uti bufones, sed ejaculantur lac ex poris in hostem.

COROLLARIUM.

Peculiaris naturæ est illud lac, quod præter fragrantiam summam aliquid contineat, quod sepibus exitiale sit; nec forte errant, qui inde medicamentum summorum virium expectant. Quoniam vero venenum non est, non videmus
illis

illis antidotis Plinii, Dioscoridis, Nicandri, Avicennæ, Aetii, qui plurima commendarunt; nec magis femine halicacabi, quod ultimo adhuc PAULUS SORBAIT laudavit (*Prax. III. append.*), indigere.

SEPS SERICIUS.

Tab. II. Fig. 5.

DIAGN.

Collario adnato; scutis intermediis quadratis; cute laxa delicatissima; tenerrima, subsquamulata, fusca.

DESCRIP T I O.

Tegmen capitis postice integrum, ore extremo per fulcos divisum; scutum supraorbitale convexum, utrinque distinctum. Thorax tectus cuticula delicatissima, subsquamulata, contorsione introrsum rugescente. Cauda duplo longior corpore, teres, extenuatissima. Color superne idem obscure fuscus. Collarium rugescens adnatum, delicatissimum. Color collarii, abdominisque rubellus; viridulusque pro vario solis obverfu: argenteæ resplendens. Corpus glaberrimum, tenellum, subpunctatum. Caput ovale. Lingua obtuso-emarginata, ceu anguis fragilis.

H A B I T A T I O.

In stratis lapideis circa aquas.

M O R E S.

Sequenti tardior, etsi major.

Ex-

EXPERIMENTA cum hac specie non tentavimus.

S E P S A R G U S.

Tab. I. Fig. 5.

DIAGN.

Collario adnato; scutis intermediis quadratis; corpore quaquaversum ocellato.

D E S C R I P T I O.

Statura omnium minima, si adulta? supra bruno-cinerea undequaque ocellata. Ocelli medio flavi, circulo nigro cincti: dorsales obsoletiores, minus distincti; ad nucham vagis, sed extimæ lineam affectant. Laterales distinctissimæ, in sole aureo-fulgidæ, in tres phalanges, quarum infima utrinque imperfectior, ordinatæ. A cruribus posticis utrinque per caudam species ocellorum majusculorum, inter sese fere confluentium, series excurrit, quæ cum cauda extenuatur, & evanescit.

H A B I T A T I O

In muris verticalibus cum sequenti.

M O R E S.

Manfuetus, ut non mordeat, quomodocunque irritatus; licet agilissimus, manu tamen facillime se capi patitur.

EXPERIMENTUM XXX.

Die 30. Augusti.

Ore violenter diducto plicam abdominis alicujus aviculæ inferuimus, & dentes desuper compressimus. Avicula solum videbatur compressionem sensisse; nec vero dentes videbantur ad interiora usque pertigisse; avis etiam inde non afficiebatur.

EXPERIMENTUM XXXI.

Die eadem.

Itaque eidem aviculæ cutem discidimus, & maxillas diductas vivis carnibus applicuimus. Nec inde avicula pejushabit, quam alioquin fuisset ex solo vulnere exspectandum.

COROLLARIUM.

Ergo nihil venenati habere videtur pulchra hæc bestiola.

SEPS MURALIS.

Tab. I. Fig. 4.

DIAGN.

Collario adnato; scutis intermediis quadratis; femoribus transversis; corpore humili; tænia utrinque ad latera thoracis faturationi.

DE-

R E P T I L I U M. 163

D E S C R I P T I O

Statura inter eos, quibus infimæ collarii squammæ adnatæ, scutulaque abdominalia quadrata sunt, grandior; abdomen planum; corpusque terræ vicinum; pedes omnium maxime divaricati, laterales; adeoque fere totus terræ appressus. Dorsum a lateribus distinguit utrinque tæniola obscure fusca, ab oculo incepta, excurrentes ad finem caudæ. Similis, sed obsoletior pedes anticos, posticosque interest, adeoque medium percurrit utrinque latus. Medium dorsum nebulatum, seu inæqualiter maculis fuscis varium est. Squammæ caudales lineares annulatim resectæ, nec acutæ sunt.

V A R I E T A T E S.

Aliquæ constantiores, quod aliqui obscurius fusci; alii in sole veluti argentei niteant; atque hæc dioica videtur diversitas esse. Aliæ inconstantiores, ut abdomen, caudaque subtus miniata; abdomen subtus eleganter punctatum. Puncta lateralia abdominis & caudæ quasi gemmæ. Principium caudæ fere articulatum, & plura similia, quæ perpetuo variant, nec veram constituunt diversitatem.

H A B I T A T I O

In mœnibus, ruderibus, aggeribus lapideis passim ubique.

M O R E S.

Asylum muri verticales, ubi celerrime sursum, deorsumque fugit, insequente etiam hoste desilit. Strepitu, ac motu minimo fugandus.

EXPERIMENTUM XXXII.

Die 10. & seq. Augusti.

Aviculæ in sinistro abdominis latere vulnus inflictum, & sanguis hujus sepiæ instillatus, & infrictus est. Altera die avicula sana & vegeta edit, bibit, & hilaris cecinit. Repetitum est hoc experimentum semel, iterumve in aliis animalibus: nec quidquam nocuit sanguis sive ex trunco, sive ex cauda desumptus.

EXPERIMENTUM XXXIII.

Die 11. & 13. Augusti.

Sepem recenter mactatum, & in portiones divisum, abjecto tamen capite & cauda, columbæ in modum alimenti in ingluviem intrudi curavi. Columba tamen portiones ingestas retinuit in corpore, & ut antea, edit, bibitque, hilaris fuit, sanaque mansit. Post biduum, ut satisfaceret illis, qui maximam veneni vim in capite & cauda latere putabant, lacertæ simili caput caudamve abscindi curavi, & alteri columbæ pari modo intrudi. At eventus erat, qui prior.

EXPERIMENTUM XXXIV.

Die 12. & seq. Augusti.

Columbas & minores aviculas, nec non ranam curavimus ab eodem commorderi. Adhæsit sæpe per medium quadrantem pertinacissimus, nec facile avelli potuit. In minoribus aviculis passim post morsum sanguis visus est exire. At nunquam aliquid incommodi inde visa sunt percepisse, quæcunque ad experimenta vocata, animalia.

EXPERIMENTUM XXXV.

Eadem & seq. Augusti.

Cuniculos, columbas, aviculas minores vulneravimus, nudisque musculis, membranis, nervis admovimus eundem, antea omni modo ad iram concitatum. Adhærebat & hic subinde æque pertinaciter, spumamque continuo copiosam ex ore vulnere immisit. Vulnera tamen facillime confanata sunt, absque ullo malo symptomate; & animalia, etsi faucia, tamen se post experimenta bene habebant.

C O R O L L A R I U M.

Ergo neque hæc species aliquid venenati in se habet. Cum autem in tota Austria, præsertim Viennæ, maxima habeatur quantitate,

ut multis pauperibus nutriendis per totam æstatem sufficiat; caro cæterum nitida ac pura sit, posset nunc ab illis conquiri (quod esset facile, cum in morſu nullum sit periculum) & detracta cute instar pisciculi frixari, vel coqui: forte futurus olim magnatum cibus.

SEPS TERRESTRIS.

Tab. III. Fig. 1.

DIAGN.

Collario soluto; scutis intermediis subrotundis; corpore fusco, utrinque serie macularum obsoletarum.

DESCRIP T I O.

Statura inter omnes, quibus solutum est collarium &c. minima. Corpus teres; truncus longissimus, seu pedes postici ab anticis remotissimi. Caput etiam teretius, oblongius, quam frequentibus. Collarium margaritacei est coloris, dum scuta abdominalia contra flavescunt, exceptis extimis, quæ jam jam rufescunt. Latera & dorsum fusca sunt, in sole tamen obiter subviridescunt. Dorsum includit utrinque series macularum obsolete nigricantium, inæqualiter sparſarum, quæ & idem a lateribus separant. Squammæ caudales subtus solum acutæ, supra vero lineares, & veluti annulatim abscissæ sunt, ut in præcedenti.

HABITATIO.

In terra lapidosa plana.

R E P T I L I U M. 167

M O R E S.

Fugiens saltus alacres facit. Refugium inter lapides; cæterum non fodiens subterraneos meatus, uti alii.

EXPERIMENTUM XXXVI.

Die 8. Augusti.

Exiguam aviculam acriter commordit in pectore, diuque retinuit: illa vero valide renitebatur, ac sese conabatur subducere. Sed paulo post respiratio aviculæ fiebat laboriosissima, & moriebatur sub ipso experimento, antequam illam adhuc seps e dentibus dimisisset. Jussi vero aviculam statim exacte deplumari: & tunc apparuit alam esse fractam, & animalculum, præter morsum, adhuc externam violentiam esse passum.

EXPERIMENTUM XXXVII.

Eadem Die.

Repetii ergo illico experimentum cum aliis aviculis, columbis, gallinis, ranis, cuniculis, felibus, etiam defluente subinde ex vulnuscule sanguine; neque tamen faucia post plurimos morsus animalia vel ægrotare videbantur, multo minus mortuum ex illis ullum est.

EXPERIMENTUM XXXVIII.

Die 9. Augusti.

Adferri curavi recenter tales fepes: obtulimus tenerrimas aviculas; interim irritatus & in summum furorem actus seps sponte irruebat. Sed sanæ nihilominus manserunt omnes aviculæ, comederunt, biberunt, cecinerunt omnibus diebus frequentibus.

EXPERIMENTUM XXXIX.

Eadem die.

Columbæ, & paris duobus vulnera infiximus, & gluten, quale sepes solent in ore habere, de industria expressimus, & infricuimus crudo vulnere. Consanabantur omnia, veluti solent, optimæ notæ vulnera.

EXPERIMENTUM XL.

Die 12. Augusti.

Columbis denuo nova vulnera infiximus, & irritatum admovimus sepem, qui diu & pendulis artibus hærebat, spumam etiam manifestè ex ore immittebat vulnere. Experimentum iterum, iterumve repetitum est, neque tamen alius a priori eventus.

C O R O L L A R I U M.

Ergo nocendi potentia caret seps terrestris.

S E P S R U B E R.

Tab. III. Fig. 3.

DIAGN.

Collario soluto; scutis intermediis subrotundis; lateribus fuscis; dorso ruffo distinctissimo.

D E S C R I P T I O.

Collarium, & abdomen coloris viridescens, obliqua inspectione rubescens. Collarium squammis punctatis, infimis bipunctatis, seu caractere inscriptis. Scuta abdominalia bipunctata, extima tri- aut quadripunctata, in characteres confluentia. Latera viridescens, versus dorsum fuscescens; latera capitis, corporisque maculis nigris, viridibus superioribus majoribus; pupilla laterali candido-viridescens, ocellos imperfectos seu dimidiatos utrinque duplici serie constituentibus. Vertex fuscus subpunctatus; inde nucha, dorsum medium, superiorque caudæ pars fusco-ruffa, at sine ullis maculis. Tota cauda subtus pallide ruffa, obliqua inspectione argenteo-resplendens, nigro-punctata.

EXPERIMENTUM XLI.

Die 15. Augusti.

Aviculam circa uropygium ita commordit, ut sanguis undequaque prodiret.

Verum avicula nullum inde ægritudinis signum dedit.

EXPERIMENTUM XLII.

Die 25. Augusti.

Columbam, & duas aviculas curavimus ab hoc quam sæpissime commorderi, ut subinde ex vulnufculis sanguis prodiret, & animalia sub morfu insuavissimum dolorem testarentur. Tamen altera jam die omnia sana, & alacria erant.

EXPERIMENTUM XLIII.

Die eadem.

Vulnera infliximus columbæ, ut hic seps nudas morfu carnes comprehenderet. Observavimus vero sepe ex hausto quasi sanguine multo factum crudeliorem. Sæpius itaque adnotus vulneribus, cum desiderio comprehendit carnes. Columba tamen quiete sola iterum refocillata est, & vulnera laudabiliter sunt confanata.

EXPERIMENTUM XLIV.

Die eadem.

Canis profundum infliximus vulnus, ut nervi denudarentur. Applicabamus sæpius

pius eundem sepe, qui titillatione iratus factus nunc adhuc ardentius momordit. In vulnere canis nihil maligni observatum est, quin imo citius, ac nos speraremus, convaluit.

C O R O L L A R I U M.

Ergo & hic seps ruber veneno caret.

SEPS CAERULESCENS.

Tab. I. Fig. 3.

DIAGN.

Collario soluto; scutis intermediis subrotundis; corpus cæruleo-margaritaceum; latera ocellata, triplici utrinque serie.

D E S C R I P T I O.

Collario & abdomine flavus, punctis in media gula nullis, abdomine raris, ad latera utrinque manifestioribus, nigris. Color dorfi, laterumque violaceo-margaritaceus. Ocellorum in singulo latere tres series: una in medio dorso, at imperfecti sunt squammulis duabus tribusve albis, pupillam irregularem constituentibus, aliis vero inæqualiter circumpositis nigris; superiorem & mediam seriem quod intercedit spatii, saturatius coloratus; infima series imperfectissima est. Ocelli vero medii dorfi lineolæ longitudinales albæ sunt, macula utrinque rhomboidali obliqua fusco-nigra stipatæ: hæ lineis continentur. Eos profundior stria, ocellorum latitudine unit, & per caudæ superior-

riorem partem comitatur. Lateralis superior series adhuc ultra pedes posticos per caudæ latera excurrit: hanc inter & sequentem phalangem profundius violaceus interjicitur color; reliquæ utrinque series ante posticos pedes terminantur. Femora & cubiti in externa parte maculis, seu imperfectis quoque ocellis ornantur: extimi tamen artus his destituuntur.

Nulla cum hac specie suscepti experimenta.

SEPS VARIUS.

Tab. III. Fig. 2.

DIAGN.

Collario soluto ruffo; scutis intermediis subrotundis; corpore viridi, punctis fuscis variegato.

DESCRIP T I O.

Vertex obscure viridis; latera capitis, & regio, quæ retro aures est, ex fusco subrubello & alio rubello subalbicante colore variegantur, & argenti habent fulgorem. Collarium margaritaceum, directe inspectum cærulescit, oblique rubescens, argenteoque nitet fulgore. Abdomen flavum absque punctis, latera infimo & scutis contiguo loco flavo-viridia, punctis simplicibus, superne ex dilute viridi & fusco variegata. Dorsum obscure, in nucha tamen, & inter scapulas amœnius virens, maculis nigro-fuscis hic paucioribus. Series macularum albicantium exiguarum rararum, vagarumque utrinque dorsum includit. Inferior, minus

R E P T I L I U M. 173

minus evidens, per latus variegatum ab aure ad pedes posticos excurrit; superior ad caudam continuatur. Retro femur reliquis insignior macula est. Dorsi postica pars, caudæque superior, & pedes postici fusca. Cauda vero subtus albicans.

H A B I T A T I O.

In rupestribus inviis: rarior in mœnibus circa Viennam.

M O R E S.

Dum exuvias ponit, lassus, tardissimus; alias vehementer mordet, maxillis torosis, musculosis.

EXPERIMENTUM XLV.

Die 19. Augusti.

Prehendit aviculam circa jugulum, nec solum vulneravit, sed constrictis faucibus pene suffocavit; inde avicula male habere visa est: sed tamen sibi relicta sponte refocillata est, ut altera jam die caneret, & hilaris esset.

EXPERIMENTUM XLVI.

Die eadem.

Columbam, ac paros duos, quorum alter ex aliquo priorum experimentorum adhuc faucius erat, vehementer irascens
com-

commordit : vidimus singulis ex parvis vulnufculis , quæ dentes relinquebant , exire fanguinem. Attamen nullum horum interiit , etfi quidem pari per horas aliquot percepto dolore videbantur contriftari.

EXPERIMENTUM XLVII.

Die 20. Augufti.

Columbam prioris experimenti ita commordit , ut cutim detraheret , atque lata femoris plaga nuda fupereffet. Verum vulnus crufta induc̄ta fanabatur , & poft paucos dies fub ea nova renata cutis eft.

EXPERIMENTUM XLVIII.

Die eadem.

Cani ac feli ad femur cutim & panniculum adipofum difcidi , tum fepem hunc admovi. Animalia renitebantur , & figna doloris edebant : feps inter hæc fpumam vulneri immittebat. Animalia a morfu nihil videbantur præter brevem dolorem , effe paffa , & vulnus futura claufum bene , & intra breve tempus utriq̄ue confanatum eft.

R E P T I L I U M. 175

C O R O L L A R I U M.

Ergo & seps varius extra omnem veneni
suspicionem sufficienter positus est.

S E P S V I R I D I S.

Krauthum Viennensibus.

Icon Sebæ Mus. II. Tab. CIII. Fig. 4.

DIAGN.

Collario soluto cæruleo, scutis intermediis
subrotundis; corpore elegantissime viridi.

D E S C R I P T I O.

Indigenorum maximus, granulis tectus,
quibus totus viridis citra peregrini coloris mis-
celam; hinc in sole omnibus smaragdis, chry-
solitis, & beryllis elegantior. Nucha tamen
& medium dorsum, & caudæ initium supra
nigris punctis paucis variegatur. Collarium
cæruleum est: squammæ vero solutæ margine
albicant. Abdomen vero flavo-viridescens,
extimis solum scutis maculis litterarum arabi-
carum instar inscriptis. Caput supra fuscum
est, in sole aureo-rubens ac splendens, ocel-
lis præterea vagis ornatum: pupilla flava seu
aurea circulo nigro.

H A B I T A T I O.

In aggeribus lapidosis, sabulosis, in pratis
sterilibus apricis. In muris & mœnibus. Asy-
lum meatus subterranei,

MORES.

Intrepitus apricatur in sole, latera colli utrinque alternatim inflat, ut *strumosum* merito appellaverit SEBA. Vix fugatur strepitu, nisi hoste cominus accedente sui roburis quasi conficius: fugiendo strepitum non edit, et si nostratum sepium maximus.

EXPERIMENTUM XLIX.

Die 30. Augusti.

Hic columbam in articulo dextro femoris tanto morfuprehendit, ut subito totam cutim illius loci avulserit. Post primum hunc morsum eidem adhuc semel loco admovimus, ut ipsos jam nudos morderet musculos. Prehendit autem denuo acerrime, nec facile dimisit. Post hæc cutis detracta iterum adfuta est, & columba post claudicationem unius diei facile convaluit.

EXPERIMENTUM L.

Die eadem.

Idem acriter momordit juvenem canem in abdomine adhuc impubi; canis horrende clamavit. A morfu tamen nec sanguis, nec punctura observabatur, sed plica solum, quam nempe prehenderat, exstabat, quemadmodum solet fieri; dum

dum plica cutanea in alio quocunque prelo intercipitur; canis cæterum bene valuit.

C O R O L L A R I U M.

Ergo potius violentia morfus vulnus dolorificum lacerando infligere posset, quam venenata qualitate lædere.

Homo sine metu capere potest.

Cum carnosi sint, bonum, & multum cibum præberent.

E X P E R I M E N T U M L I.

Circa sepes omnes.

His visis non timuimus amplius capere quascunque sepium species, eas in manibus domum deportare, domi pro joco manibus tractare, dimittere in cubiculis &c.

O B S E R V A T I O D E S E P I B U S
I N G E N E R E.

I. Sepes juvenes, qui minutissimi sola dempta magnitudine parentibus similes sunt.

II. positis exuviis subjecta cutis denuo exuviis simillima, ut punctum puncto, macula maculæ respondeat.

Ergo sepes nostri nec formis ludunt, nec metamorphoses patiuntur; quamobrem hucusque enarrati veræ sunt species; nec varietates, aut metamorphoses.

ANGUIS FRAGILIS.

Tab. V. Fig. 2.

DIAGN.

Corpore subæquali; glaberrima, nitens, aureo fusca; macula frontis, cervicisque, ex quibus duæ lineolæ subcontiguæ longitudinales.

DESCRIP T IO.

Squamme in abdomine in medio atrii plumbei, per margines vero magis argentei coloris constituunt phalanges longitudinales sex; in cauda demum quatuor; numerus longitudinalis difficillime, & vix ac ne vix elicitor, ita enim sunt appressæ, ut difficillime numerentur. Ore acuto terebrat: maxilla inferior integra, fortis, qualis sepibus, est. Corpus totum nitidissimum, splendens, squammis appressis indiscernibilibus. Supra aureo fusca. Ad latera subtus demum ex fusco argentea. Supra adhuc lineata: notabilioribus duabus fuscis lineis per medium dorsum a macula longitudinali frontis, alteraque cervicis inceptis, sibi fere contiguis, rectis. Similis præterea lateralis utrinque ab oculo per totum latus incedit, in cauda grandescens. Sub ea stria singula squamma puncto fusco; hinc tota series punctorum, quot sunt squammarum. Maxilla inferior lineolis distincta. Lingua obtuse emarginata, incisura brevi. Caudæ postica medietas squammis arctius appressis distinctissima, saturatior, magis polita, rigidior:

R E P T I L I U M. 179

dior: ut crederes, hanc caudæ partem, casu abruptæ, renatam, quod in sepibus frequens.

H A B I T A T I O.

In pascuis, in muscosis, etiam ad vias, & in ruderatis.

M O R E S.

Tacta, aut alioquin irata, riget instar ligni; hinc qui tractare vellet, rumperet. Hæc sola causa fragilitatis! an sola ira rumpitur? mea sponte rupta non est.

E X P E R I M E N T U M LII.

Die 4. Octobris.

Hæ mordere non solent, quomodo-
cunque irritatæ, sed magis tantum rigent,
etsi mordere posse, dum firmam & in-
tegram, instar sepium, utramque ha-
bent maxillam, non sit dubium. Itaque
instrumento os diducere debuimus, &
plicam cutis alicujus canis inferere. Ad-
hæsit ita diutissime, firmissime, compre-
hendens eam plicam; canis tamen, alias
valde querulus, hac vice non ejulavit:
vidimus causam in eo esse, quod dentes
nimis breves sint: & cutim non possint
penetrare. Animal etiam posthac nullum
inde percepit incommodum.

EXPERIMENTUM LIII.

Die eadem.

Hinc teneras aviculas experimento adhibuimus, quæ, etsi vulneratæ, tamen inde plane non videbantur ægrotare.

EXPERIMENTUM LIV.

Die eadem.

Incidimus ergo columbis cutim, ut ipsas nudas carnes dentibus prehenderet. Adhæsit sic immota longo tempore anguis, & humorem, quem in ore habebat, vulneri immisit. Columba vero ex vulnere restituta est, & sana vixit.

COROLLARIUM.

Ergo innocentissima, licet hactenus veneni fama apud plebem infamis.

NATRIX VULGARIS.

DIAGN.

Ex cinereo-cærulescente nigricans ad occiput utrinque; macula albo-lutea, quæ a nigra excipitur; media in nucha inter priores cum opposita confluenta; scutis abdominalibus singulis utrinque macula squamiformi.

R E P T I L I U M. 18E

D E S C R I P T I O.

Caput depresso-planum triangulare, atrum, sed labiis superioribus ad oculum usque albis; at singulis squammis in margine nigris. Oculi atri. Maxilla inferior antice deliquescit, & adhuc minus firma est, ac præcedenti, hinc ad morsum inertissima. Gula & labium inferius alba: inde tenui principio ortum sumit macula similis, aut magis lutei coloris, retro caput utrinque supra commissuram maxillarum sita. Retro singulam alia atra, arcuata, quæ albas pene totas, ut ocellorum prægrandium speciem faciat, ambiunt, ad nucham inter se confluentes, ac albas distinguentes. Prima scuta usque ad 6um gulæ album retinent colorem, tum macula, in medio cærulea, incipit apparere, non sensim crescens per sequentes, sed eleganti irregularitate jam iterum major, jam minor, nullo decrescendi vel crescendi ordine. Ad 16um ea macula jam latefcens totum incipit scutum occupare, & ita per reliquas; maculam tamen in singulo latere, seu scuti extremitate utrinque reliquam facit, albæ quasi & appictæ squammæ æmulam, quæ magnitudine inæquali inter se continuo variant, & ita ad anum usque continuantur. Caudæ vero squammæ inæqualiter maculatæ sunt. Cutis superne squammis subjecta atra; squammæ vero cinereo-fuscæ, subinde in sole subviridescentes, maxime cum animal paulo ante posuit exuvias. Macularum etiam, sed obsoletarum, quinque sunt series:

una per dorsi medium, duæ in singulo latere, eæ squammarum margines tenent, & raræ sunt. Series, quæ medium dorsum percurrit, jam ante ani regionem evanescit; laterales inferiores in ano finiuntur; superiores vero per caudam adhuc excurrunt. Squammæ præterea singulæ linea longitudinali per medium eminent: quæ tamen in cauda non consuevit observari. Sunt adhuc dorsi squammæ acutæ; laterales rotundiores.

VARIETATES.

Tantum sexum videntur inter esse: MARI (quem credimus) labiorum striæ, scuta & squammæ aterrimæ, ita & oculi, quibus & circulo aureo pupilla cingitur. Corpus cæterum obscure nigricans, nitens; maculæ ad capitis latera luteæ. FEMINÆ scuta, & oculi dilute cærulea, dorsum cinereum, macula capitis alba. Cutis plerumque magis sordibus squalens, quam mari.

HABITATIO.

Passim in dumetis, sepibus, fruticetis, vallis, pratis, & ipsis ædibus.

MORES.

Ab injuria non irascitur, sed magis timet, & fugam tentat. Inter hæc sibilat; fœtorem suum alliaceo-ambrosiacum, quasi putridum, late spargit, ut a longinquo jam sentiatur. Locum in quo habitat, eodem fœtore imbuat.

EXPERIMENTUM LV.

Die 6. & 16. Augusti.

Hic serpens omni modo in iram incitatus, ad spontaneum tamen morsum oblato cane stimulari non poterat; hinc diductæ ei maxillæ sunt, & plica abdominis eidem inserta & intercepta. Compressione externa dentes, quos habet acutissimos, ita adigebantur, ut canis vehementer ejularet. Ab experimento vulnusculla perexigua, humore salivali serpentis perfusa, supererant. Idem cum columba experimentum instituebamus, & vidimus toto tempore, quo aduncis suis denticulis adhærebat, cuti, vaginulam illam, in qua his animantibus lingua latet, identidem admoveri parti demorsæ, ac retrahi iterum. Idem cum minoribus aviculis institutum experimentum est. Accepi vero adultiorem Natricem, quæ irritata sponte os diducebat, & felicioris successus spem faciebat: verum cum huic speciei maxilla nec cohæreat, nec recte articuletur, non potuit sponte mordere; hinc eadem adminicula adhibuimus, quæ in præcedentibus experimentis. Animalia omnia salva, sana, & jucunda manserunt.

EXPERIMENTUM LVI.

Die 23. Septembris.

Nonnullis methodum jactantibus, se intercepto inter calceum & cespitem, & ita sursum tracto serpente, hoc quasi torculari, venenum exprimere nosse: nos quidem methodum imitati, urinam & fœces exire vidimus; sed utroque hoc excremento, nudæ cuti canis illito, nihil mali oriri, adeoque sordes fœtidissimas, non venenum tamen, esse comperi.

COROLLARIUM.

Natricem ergo hanc jam a Linnæo veneno absolutam, etiam nostra experimenta omni eximerunt suspicione.

CORONELLA AUSTRIACA.

Tab. V. Fig. 1.

DIAGN.

Ex cinereo-cæruleo-ruffa; maculis dorsi alternis distinctis.

DESCRIP T I O.

Oculi igneum ruffum colorem habent, & mediam lineam dirimunt, quæ ad angulum rictus profunde fusca enascitur; inde ad oculi posteriorem marginem lata, & ab anteriori denuo incepta ad foramina narium excurrit. Labia, seu utriusque maxillæ margo, ex squam-

R E P T I L I U M . 185

squamis subalbidis imbricatis constituitur; reliquum caput obscure gryseum est. Medium verticem oblongus ocellus notat. Inferior maxilla anteriori parte deliquescit; superior duplex utrinque est. In nucha duæ grandiores, subtriangulares, subdentatæ, sibi e regione utrinque appositæ fuscæ, ac in flavo-aureum colorem vergentes maculæ sunt, quæ antè supra scuta capitis obsoletæ, ibidem videntur confluere. Inde similes, sed minores, & alternæ, ibique bidentatæ per dorsi medium usque ad finem caudæ, intervallo fere duarum squammarum interjecto, continuantur. Reliquus corporis color nitidus politissimus, supra saturate cinereus, ad latera & infra ex cinereo subruffescit. In lateribus obsoletæ, parvæ hinc inde etiam maculæ sunt. Numero scutorum, squammarumque conveniret cum Gronoviana 22da, at minime est! Scuta & squammæ nitidissima, instar speculi politissimi, subdiaphana, ex cæruleo ruffescentia. Summa scuta albicant, & tantum circa marginem ruffescunt; dein albus color ab 8vo & sequentibus, sensim ruffescenti cedit, qui latius diffunditur: infima prope anum plus de cærulescente chalybeo participant. Albus tamen color ea non penitus deserit, sed ad latera utrinque in singulo scuto exigua, quæ & versus caudam continuo minor fit, maculam relinquit. Subinde, idque nulla certa lege, etiam in medio semimaculæ, seu puncta albicantia interspergantur. Caudæ squammæ utrinque ad latera latiores, & fere punctatas, minusque regu-

lares maculas nanciscuntur, & in universum colorem denuo consequuntur magis pallefcentem, quam scutis supra anum erat.

HABITATIO.

Circa Viennam haud rara: in vallis, fossis, sepibus humidis.

MORES.

In morsum pronior sequenti; tum duplici superiore maxilla; tenerioris cutis animalia maxilla sua superiore duplici quasi scarificat, uncinatisve dentibus adhæret, ut finem vix expectes, subinde etiam magno cum labore, ac difficultate per instrumenta recurvos ex carne dentes extrahere debeas. Tractatione tamen mansuescit, tum amicissima homini; gratior, quod foetoris & sordium expers.

β. Juvenis variat abdomine; caudaque miniatis, colore magis obscuro.

EXPERIMENTUM LVII.

Die. 22. Augusti.

Primo ad experimenta adhibuimus juvenem canem, quem inclementer mormordit in abdomine: inter hæc continuo irritavimus virgula serpentem, ut magis magisque irasceretur. Debuimus vero dentes per instrumenta extrahere. Post mediam horam, cum quietus sederet canis, denuo admovimus, eundem serpentem,

tem, ut, qua parte mordere vellet, ipse eligeret: momordit autem canem ita intra nares, ut non nisi multo labore solvi potuerit, & instrumentis adjutus. Post omnes hos morsus sanus fuit canis, ac alacer, ut ante. Jam vero & felem juvenem ad incognita ei tormenta adbibuimus: commorsa est in abdomine uno alterove parvo, sed visibili, & nonnihil cruento vulnuscule. Dein ad rabiem summam commotum admovimus femori: dolorem morfu illato summum insolito ejulatu felis testabatur: sed repetito adhuc aliquoties experimento sanus & jucundus mansit catus. Tandem & columbæ sævum animal admovimus: illa miserabili susurru dolorem indicavit, quem sufferebat; sed solutis dentibus, quasi nihil passa, avolavit.

EXPERIMENTUM LVIII.

Die 23. Augusti.

Cum morsus supra cutem illati non nocerent in antecedenti experimento, protinus cani supra cubitum discidimus cutim, ac nudos jam musculos sivismus morderi: repetimus hoc sæpius, etiam manifestam spumam oris vulnerei immitti vidi-

vidimus. Verum cum canis paulo post vulnus lamberet, infliximus adhuc aliud pone aures, eique loco morsus avidum iterum iterumve admovimus serpentem, & sub ipso morsu ad iram exstimulavimus. Saucius canis non magis ægrotavit, quam fuisset a solis vulneribus expectandum; imo vulnera ipsa expectatione citius confanata sunt.

COROLLARIUM.

Hæc manifeste denotant hanc Coronellam veneno carere.

COLUBER VIPERA
ANGLORUM.

Tab. IV. Fig. I.

DIAGN.

Corpore toto aterrimo, immaculato; squammis lanceolatis, carina longitudinali inscriptis; labiis punctis albis, nigrisve variatis.

DESCRIPTIO.

Machina dentium huic eadem, quæ Redianæ est viperæ. Oculi aureo-rubri. Labiorum squammulæ centro pallidiores os variegatum reddunt. Extimi rostri circumferentia squammulis adornata est; inter has usque ad oculos scutella minora ponuntur; quæ squammulis simillima sunt. Orbitalium scutella, quæ oblonga sunt, magnum interest scutum cuneiform-

R E P T I L I U M. 189

forme, post quæ duo minora ovata postrosum concurrunt. Subsequentes squammæ sensim versus occiput decrescunt, & in occipite fiunt minutissimæ. Corpus nihil singulare habet, aterrimum est, squammulis summi dorsi minimis lanceolatis, lateralibus subrotundis, omnibus carina inscriptis, maxime spectabili in summo dorso, hinc lineæ longitudinales, veluti fila longitudinaliter supertensa. In cauda carinæ fere explanantur. Subtus nitidissimus, at ater color hic paullulum expallescit in nigro-chalybeum.

H A B I T A T I O.

In subalpinis Schneeberg.

M O R E S.

Morsus subiti per ictus arietinos. Minatur fibilis.

EXPERIMENTUM LIX.

Die 2. Novembris.

Commordit aviculam in deplumato antea pectore multis morfibus, cum levi etiam dilaceratione cutis. Avicula exinde statim male habere incepit: alæ pendulæ erant, & plumæ distortæ; altera die nigricantes circa nonnulla vulnuscule exhibuit plagas sine tumore: inter hæc tamen comedit, & bibit. Sequentibus diebus maculæ sensim evanescebant: animal
fa-

fanum ac hilare fuit, & cecinit, ad novam experimenta aptum.

EXPERIMENTUM LX.

Die eadem.

Curavimus etiam sæpius morderi columbam in femore deplumato: post experimentum maculæ quasi morsuum pulicum supererant, quæ cito evanescebant: nec columba exinde ægrotavit.

EXPERIMENTUM LXI.

Die 4. Novembris.

Volebam autem videre, an consueto mordendi modo non majus inferre damnum possit; hinc canem nudo suo abdomine serpenti obtuli: ille iratus, quemadmodum hæc species solet, aperto ore per arietinos quasi ictus irruit, idque ultra 50. vices repetiit. Post hæc omnia caute examinavimus cutim, nullum vero vel minimum stigma observavimus, & animal, quod sub ipso experimento non reluctabatur, aut dolorem testabatur, etiam postea exinde non ægrotabat.

EXPERIMENTUM LXII.

Die eadem.

Eidem cani vulnus in femore profundum, duos transversos digitos latum, ita, ut serpens exacte carnes potuerit morfu comprehendere, inflixi. Cum ergo iratus os aperiret, applicui, & digitis maxillas supra carnes diu compressi. ita spuma nascebatur in vulnere: idem adhuc sæpius, quam decies repetitum est. Tum vulnus futura exacte claudebam; canis vero claudicabat quidem, sed edebat & bibebat, & paulo post per multas horas dormiebat, atque intra duas septimanas in integrum a suo vulnere convalescebat, quod a morfu nullam profecto malam notam contraxit.

EXPERIMENTUM LXIII.

Die 8. Novembris.

His experimentis innotuit mite non solum hujus animalis venenum esse, sed viribus etiam ad nocendum destitui. Obtulimus ergo absque metu unusquisque nostras proprias manus; irruens instar furie cum ira momordit, sed vi inefficaci nequivit cutim perrodere.

COROLLARIUM.

Adeoque non timendum esse hunc serpentem concludimus.

COLUBER BERUS.

Tab. II. Fig. 1.

DIAGN.

Corpore cinereo (feminæ), ex fusco ruffo (mari); tænia dorsali nigra fulminata, utrinque punctis alternis, cuique sinui respondentibus nigris.

DESCRIPTIO.

Dentium huic machina eadem, quæ sequenti Redianæ. Extremum os, qua scutis tegitur, nigricat. Scuta illa circiter prioris, sed minora. Caput vero postice magis diductum, in cuius singulum lobum lacinia nigræ illius maculæ extenditur. Gula, ac utrumque labium obsolete albicantia; margines vero squammarum fuscescentes. Sub extremo ore duæ squammæ majores. Caput oblongum depresso-tetragonum. Oculi laterales ignei. Verticis maculæ duæ longitudinales confluent antrorsum. Nuchæ quoque insidet macula oblonga, recta, sesquilineam lata, pollicem longa, post quam, factis angulis alternis, seu fulmineo quasi ductu, per medium descendit dorsum caudamve, ad cuius finem extenuatur, & evanescit. Latera dorsi maculæ, multo tamen obsoleteiores, occupant. Eæ ex simili macula, quæ ad commissuras maxillarum est, interstitiis relictis inter
 se

se utrinque, & cum dentibus mediæ illius tæniæ alternant. Color serpenti fuscus est; macularum vero profundior, alterique sexui niger. Scuta abdominalia latissima, ut mediam propemodum peripheriæ partem tegant. Prima, seu gulæ contigua, obsolete albicant, cum margine fusco; sequentia ex pallido & nigro varia sunt. Reliqua omnia tota nigricantia, margine inferiori diaphano. Cauda teres, gracilis, brevissima. Dentes omnia hæc animalia fere uncinatos & postrosum recurvos habent, ut præda, quam obtinere semel, deglutiri quidem possit, effugere vero nequaquam.

H A B I T A T I O.

In subalpinis Schneeberg.

M O R E S.

Minatur sibilis horrendis. Morsura subito irruit in inimicum.

β. Mari maculæ nigræ, quæ feminæ nigro-fuscæ.

EXPERIMENTUM LXIV.

Die 10. Septembris.

Plurimum in iram concitatum forcipe admovimus (abdomine, ac femore deplumata) columbæ, & tamdiu curavimus mordere, usque dum sanguis undequaque prodiret, & femur totum, atque abdomen quasi infinitis vulnusculis scari-

N

fica-

ficata essent. Dimissa columba statim claudicavit, debilis visa est, quieta fedit, nec locum mutare sustinuit, oblatum cibum, potumve recusavit. Paucis post minutis examinavimus locum demorsum, qui circa vulnuscule majora nigras plagas exhibebat, quasi ab effuso sub cute sanguine. Cæterum tota sicca circumquaque rigebat cutis; sanguis hinc inde prominens nigricabat. Altera die pars late nigra & tumida fuit, quasi extravasatione sub cellulosa late diffusa. Tumor vero mollis, rugosus, & quasi emphysematicus erat. Tertia die ultra mediam horam vehementer convulsa, tandem mortua est. Jussi illico deplumari: tunc apparuit partem femoris gangræna foetida jam eliquata; tumorem ad thoracem usque, & ad oppositum latus diffusum. Discisso femore inter musculos, & sub cute cruor partim congrumatus, partim dissolutus intererat; omnia ad ossa usque nigra erant. Demum cor ipsum tumidum, in tota substantia nigrum, friabile, sphacelatum.

EXPERIMENTUM LXV.

Die eadem.

Eadem tamen die canem, ac selem morderi sivismus: ista vero animalia nihil
ma-

mali inde quæstæ sunt. Sequentibus ergo diebus omne animalium genus sævo huic colubro objecimus; mordebantur juniores, & perteneræ aviculæ ad sex. Cuniculi quoque, quibus cutis est delicatissima: verum etsi his ad singulos fere ictus sanguis prodiret ex vulnusculis, tamen non potuimus ullum his animalibus illatum incommodum observare, verum vulnuscula intra paucas horas jam evanescebant.

EXPERIMENTUM LXVI.

Die eadem.

Verum, cum tantum per ictus celerissimos momordisset in experimento præcedenti, suspicatus sum, ne forte non satis profunde penetraverint dentes: itaque tenerrimis aviculis, quibus delicatissima insuper cutis est, dentes illos falcatos vi appressi, ut profunde in carnes intrarent. Aviculæ tamen omnes evaserunt, & vulnuscula nullam contraxerunt nigredinem. Idem in catulo factum est, sed post 24 horas nihil, præter vestigia quasi pustularum, supererat.

EXPERIMENTUM LXVII.

Die eadem.

Itaque ut morsus nudis inferretur carnibus, vulnera lata infliximus canibus duobus, & uni feli: mordebat vero tanta aviditate, ac ira singula hæc animalia, ut humorem oris & dentium vulneri, non sine spuma facta, immitteret, cane ob doloris sævitiem vehementer clamante. Verum vulnus facile tamen, & sine mala nota brevi unicuique confanabatur.

EXPERIMENTUM LXVIII.

Die 6. Octobris.

Sed etiam novum, ac nativa sævitie ferociorem, neque hominum consuetudine adhuc mitigatum alpium colubrum nactus sum. Ut igitur statim a directis experimentis rem inchoarem, vulneravi columbas, pullos, cuniculis etiam cutim detraxi, ut protinus nudos morderet musculos: momordit vero incredibili cum ira, & ferocia, & continuo sibilans; cumque caput diutius apprimeremus nudæ carni, salivalem humorem plurimum immisit vulneri. Vulnera tamen omnia bonæ notæ erant, & cito confanabantur. Cuniculi etiam

etiam ab experimentis dimissi discurrerunt, luferunt, vorarunt, ac si nullum vulnus accepissent.

EXPERIMENTUM LXIX.

Die 12. Octobris.

Quietem indulgimus per aliquot dies serpenti: tunc denuo admovi pullo, ut morderetur; momordit vero in latere dextro, ut sanguis ex vulnusculis prodiret. Unum eorum nigrescebat: verum hoc non impedivit, ut ederet, biberetque post experimentum, & continuis sequentibus diebus. Ipsa etiam macula paulo post evanuit.

EXPERIMENTUM LXX.

His visis non timuimus proprias nostras manus furori hujus colubri objicere; at inefficax, ceu prior, hastas suas trans cutim nequivit adigere.

C O R O L L A R I U M.

Conclusimus inde, serpentem hunc minoribus ad summum forte animalibus, quibus inhiat, vix aut ne vix nocere posse; minime tamen perdendo homini sufficere. Inde vero falsa esse noscitur Linnæi regula: quod omnis serpens tali instructus telo, seu dentibus exfertilibus, venenatus sit.

Mirari fatis non possum, celeberrimos Academiae scientiarum Regiae britannicae socios utriusque huic colubro tam horrendum adscribere virus trans. phil. n. 443. & seq. Dubito multum, an animosus ille William Oliver adeo audax cum nostris Illyricis & Italicis viperis fuisset. Facilius sane eidem erat antidotum jaectare, ubi venenum nullum fuit. Si tamen in borealibus forte terris hæ eadem species venenatiores sint, poterunt illi, me non obstante, suis oleis, seu amygdalino seu Palmينو seu animali axungia pro libitu uti; cumque hi colubri æstivo tempore sæpe admodum pingues occurrant, poterunt iisdem, defectu alterius olei, pinguedinem eruere, ut idem, qui nocuit, sit ipse Antidoto.

VIPERA FRANC. REDI.

Aldrov. serp. pag. 115. 116.

DIAGN.

Naso inermi; corpore striis transversis brevibus alternis, quadruplici serie longitudinali, intermediis antice confluentibus.

DESCRIP T I O.

Tela venenata viperis peculiaris sunt: osficulum nempe utrinque inter nares & oculos oriens, teretiuseculum, parum curvum, basi sua firmiter fini anteriori maxillæ articulatam, interne longitudinaliter fulco exsectum, folliculum, in quo continetur, non excedens, obtusum, nunquamnon erectiuseculum; alteri,

ex

ex ipso folliculo orto, punctum fixum præbens, cavitate sua applicatum. Hoc, quod proprie venenatum, tenuius, arcuatum, acutissimum, folliculum multum excedens, minime articulatam, sed carnosæ folliculi parti laxè adhærens, naturali situ in ejusdem cavum reclinatum oculis se subducit: sed musculo instruitur, quo ab irato animali erigitur, cum morsum lethalem meditatur infligere; tunc firmatur utrinque folliculi lateribus, antice vero carina excavati officuli.

Nasus obtusus, & aliquantulum retusus est absque ullo cornu.

Extremum rostrum; quod naribus interest, sub limbo tribus munitur scutis, quorum medium triangulare est; limbus circa circum usque ad ipsos protractos orbitarum fornices squammulis convexis emarginatur, quarum binæ priores insigniores sunt. *Nares sursum retortas* dixit in carmine de therica ANDROMACHUS.

Orbitarum scuta, sub quibus oculi aurei delitescunt, ipsa in limbo extremo flavescunt aureo fere nitore. Superius capitis planum ante oculos squammulis convexis minoribus, inter & post oculos squammis majoribus, at in occipite denuo minoribus, iisque carinatis imbricatur. Color scutis narinis flavus, toti vero superno capitis plano obscurus; cæterum profexus varietate diversus est: mari nempe cinereus, & variis lineolis atris variegatus; feminae profunde fuscus, ut hæc lineolarum variegatio non internoscatur; in omni vero sexu

duæ arcuatæ lineolæ, quæ utrinque ad occipitis angulum spectantur, constantes adsunt.

Ad nucham oblongæ, oblique transversæ lineolæ atræ primæ apparent, quæ per summam spinæ dorsi regionem primo simplici serie continuantur, paulo post vero, ubi truncus latescere incipit, divisa in duos ordines, quorum lineolæ plerumque alternant; sed in cauda de novo in unicam, alterne dentatam, lineam non transversim tantum; sed longitudinaliter quoque conflunt. Laterales lineolarum transversarum ordines ab ipsis angulis oris originem sumunt, ubi forma punctorum primo apparent, sensim vero aliquam longitudinem obliquam consequuntur. Ubi truncus latissimus est, etiam nova series lineolarum nigrarum, utrinque infimo loco enascitur, quæ, ut abdomini vicinæ sunt, eidem committuntur.

Labia utraque alba sunt: superiora per tæniolam nigricantem, ab oculo ortam, per posteriora capitis latera excurrentem, a reliquo capite distinguuntur; inferiora punctulata sunt, ceu tota gula; scuta nitidissima utrinque ex nigro & albo tessellato-variegata sunt; intermedia pars summis alba, ex nigro & fusco elegantissimo; posteriorum obscura, nigra, ex fusco punctato-variegata.

Cauda demum brevissima, subtus utrinque nigricans; in medio vero ad concursum utriusque squammularum ordinis linea longitudinali, ex fusco flavescente, ad extremum latescente, distinguitur.

R E P T I L I U M. 201

Squammae universi corporis carina eminente longitudinali inscribuntur, quae, in lineas dispositae, fila per longitudinem corporis ducta praefereunt.

H A B I T A T I O.

In littorali Austriaco, & Italico.

Ex hac specie trohisci viperini officinarum Italicarum; ex eadem sal viperinus, & axungia elicitor iisdem. Haec siccata, & viva ibidem prostat; haec theriacam ingreditur Italicam. Ita reliquente Naturalista Italico sui aevi maximo ULYSSE ALDROVANDO. Romani tamen Aspidem Cleopatrae eligunt, quam magnis sumptibus in Aegypto coemi vidit FRIDERICUS HASSELQUIST.

EXPERIMENTUM LXXI.

Die 22. Novembris.

Ingentem nactus sum viperarum copiam, quanta forte nec REDI, nec CHARAS, vel quiscunque alius instructus fuit; selectum ergo amplissimum habui, iratissimarum, maximarum, fortissimarumque. Hoc usus sum ad indagandum antidotum in gratiam generis humani, dum hucusque nullum cognitum habebatur, sed absque ullo auxilio plurimos quotannis homines ex peste horum animalium interire contingit. Ut debito ordine instituerentur ex-

perimenta, primo erat ostendendum, morsum hujus viperæ omnibus animalibus lethalem esse. Admovimus ergo viperam, manu in collo comprehensam, primo gallinæ, ut eandem morderet; stupebamus vim veneni, dum intra pauca minuta eandem concidere, & interire vidimus. Similem, sed recentem cuniculo & novum iterum columbæ applicuimus. Nunquam mors ultra 10 minuta dilata est, etsi nonnisi summam cutem dente raserit truculenta bestia! Vulnuscule vix notabiliter livescebant. Anatome exactissime instituta cor, pulmones, hepar, lienem sanissima, & immutata exhibuit, at totus intestinorum tractus omnibus livescebat.

EXPERIMENTUM LXXII.

Die eadem.

Easdem viperas adhuc aliis gallinis, & cuniculis applicuimus: unaquæque post morsum ægrotabat, & se vix pedibus sustinebat. Plaga demorsa tumebat, nigrescebatque late; sed animalia illa sensim tamen resiciebantur, & ad sanitatem redibant. Tertius morsus ejusdem viperæ leviora symptomata causavit, sed plagam sphacelatam, fere latiorē, quam
secun-

secundus. Quartus sæpe prorsus nullum attulit incommodum animali morso. Concludebamus exinde, venenum morfu exhauriri, hinc ad experimenta singula recentem viperam semper adhibendam esse; post sextum tamen, septimumve diem observavimus primam viperis lethiferam efficaciam rediisse, gutta pellucida nitida, flava plerumque luculenter secundum dentem, dum eum ad morsum extendit, defluente. Parum me præstitisse credidissem, si his experimentis contentus fuisset, licet viderem, alios his solis summam nominis claritatem, & immortalitatem consequutos; sed volui ad ulteriora progredi, nec cessare, donec vitam humanam novo, certoque munivissem antidoto. Medicamenta, in quibus maxime sperandum esse videbatur, erant vel maxime olea pressa.

EXPERIMENTUM LXXIII.

Die 25. Novembris.

Quoniam Angli tanta miracula ex oleo olivarum contra suam viperam vidissent, volui efficaciam ejusdem contra hanc ipsam quoque experiri; quamobrem cuniculo & columbæ simile oleum in-

ingessimus, & paulo post morderi curavimus: verum hoc non obstantem tamen paulo post rapti sunt ambo.

EXPERIMENTUM LXXIV.

Die eadem.

Eventum prioris experimenti in nimis parvam olei quantitatem rejecimus: multam ergo diligentiam adhibuimus, ut duabus columbis magnam ingereremus dosim, qua tota ingluvies late distenderetur. Reliquimus ita columbas has in quiete, ut oleum per omnes corporis officinas æquabiliter divideretur, & unoquoque in loco veneno posset occurrere. Verum cum commorsæ erant, nihilominus statim cæpere debilitatis & leipothymix signa edere, oleum revomere, & intra idem tempus, quo priores interire.

EXPERIMENTUM LXXV.

Die eadem.

Oleo olivarum nihil juvante, proximum erat, ut oleum amygdalinum tentarem,

(*) Columbis antidota aliquot horis ante experimentum, ingerenda, quia actionem retardat ingluvies.

remus, & oleum palmæ, cujus potentiam specificam contra vipersas extollit BOULDOUCIUS. Verum etiam hæc nec minuto quidem diutius mortes columbarum & cuniculorum remorabantur.

EXPERIMENTUM LXXVI.

Die eadem.

Cum ergo in morfu hujus speciei fallant olea pressa, judicavimus refugendum ad antidota, quæ aliis laudantur auctoribus. Princeps eorum sane erat sal alcalinus volatilis, quem specificum contra morfum viperæ suæ invenit MOSES CHARAS. Dedimus ergo imprimis duabus gallinis spiritum cornu cervi, aqua dilutum, satis magna dosi; præter eum columbæ & cuniculo bonam dosim spiritus salis ammoniaci, etiam lympa temperati: bene valentibus animalibus vipersas nostras admovimus: faucia eadem passa sunt symptomata, quæ priora; imo præter illa convulsionibus cum hemiplegiæ specie corripiebantur, & citius rapta sunt, quam alia.

EXPERIMENTUM LXXVII.

Die ea lem.

Notum est, antidotum CHARAS oleo essentiali succini addito efficacius reddidisse Cl. JUSSIEU. Junctum ergo spiritum salis ammoniaci cum eodem oleo cuniculo & duabus columbis quantitate satis spectabili ingessimus; sed nullum potuimus alium effectum observare, nisi, quod præter ordinaria mortis symptomata adhuc terribilibus convulsionibus concussa, & ante legitimum tempus mortua sint. Sola inunctio cum oleo succini non plus attulit emolumenti.

EXPERIMENTUM LXXVIII.

Die 29. Decembris.

Cum ergo ordinariis remediis venenum hujus speciei non obediat, res erat aleæ seu fortunæ committenda. Tamen quoniam in omnibus nostris cadaveribus intestina livescere videremus, volumus talia præprimis tentare, quæ validam actionem in ipsa intestina habent; primo nempe purgantia: & ante reliqua celebrem *POUDRE D'AILHAUD*, qui ruri passim a superstitionosa plebecula pro remedio universali magnis sumptibus ex Gallia
emi-

emitur. Ingeffi hujus pulveris insignem quantitatem columbæ: medicamen hoc vix multum mutavit columbam, sed morfæ demum nullum tamen concessit privilegium, quo minus æque cito moreretur, ac priores.

EXPERIMENTUM LXXIX.

Die eadem.

Acetum lithargyrii colicam pictonum inducit, adeoque similiter petit intestina, & vel maxime nervos illorum, sed alio longe, imo contrario cum effectu, quam purgantia; cum ergo venenum viperinum intestinorum nervis infideat, attamen purgantia non juvarent, ipsum acetum lithargyrii columbæ hora ante morsum ingesseram, spe, ut forte vim veneni ex ea parte repelleret. Verum scopum necdum attingi, sed æque cito periit ac aliæ omnes.

EXPERIMENTUM LXXX.

Die eadem.

Opium quoque, cum emotiones nerveas compescat, cuniculo ingessi: sed servare etiam hoc minime potuit miserum animal.

EXPERIMENTUM LXXXI.

Die eadem.

Cum in primis nostris cum hac vipera susceptis experimentis videremus lethales morsus in externa corporis superficie vix sui vestigium relinquere, effœtos vero tanto majores plagas lividas causare, quominus symptomatum excitent, non, credo, male conclusimus, veneni vim ibi statim ad interiora translata vitam machinam perdidisse, hic vero in superficie remanens non salutasse interiora, adeoque nec mortis attulisse necessitatem. Tentavimus, an non possemus veneni vim admoto ferro candente vel in superficie retinere, vel ibidem comburendo destruerre: verum & istud tentamen frustraneum fuit, nam hoc quoque animal cum symptomatibus priorum, & intra idem tempus interiit.

EXPERIMENTUM LXXXII.

Eadem die.

Ita vero desperavimus de antidoto. Communicaverat vero Rev. P. HOHENWARTH Historiarum in Collegio Nobilium Theresiano Professor, Historiæ naturalis cultor assiduus aristolochiam anguicidam,

dam, sibi a Cel. JACQUINO pro re rarissima ex America allatam. Redigendo in pulverem foetor sparsus, qui tufori vomitum causavit; ingessimus columbæ magnam dosim, quam sine vomitu, aut alio symptomate ultra horam tulit. Verum hoc licet munita antidoto, tamen a morsu intra brevissimum tempus, & cum convulsionibus vehementissimis rapta est.

EXPERIMENTUM LXXXIII.

Die eadem.

Supererat adhuc camphora, a qua quantum sperari possit, omnibus est notum. Verum & hæc contra morsum viperæ nihil juvit, sed cuniculus, cum quo experimentum fiebat, paulo post morsum cadaverum acervum auxit.

EXPERIMENTUM LXXXIV.

Eadem Die.

Præparavimus alium cuniculum pulvere aconiti, qui præter saccharum sex grana extracti capiebat: tulit animal hanc dosim, usque dum morsum subiret, absque ullo incommodo. Sed paulo post morsum, ceu omnia reliqua, pariter interiit.

EXPERIMENTUM LXXXV.

Die eadem.

Mercurii vis ad syphilitidem, ad variolas, ad pestem specifica, multiplex antidotum est; voluimus ergo etiam contra viperinum toxicum tentare. Ingressimus ergo columbæ binis ante morsum horis mercurii dulcis gr. II.; mortuum tamen animal, sed lentissime, & absque convulsionibus est.

EXPERIMENTUM LXXXVI.

Die eadem.

Cuniculo vero mercurium gummosum, nobile inventum celeberrimi Chirurghi PLENCKII, ingressimus. Animal hoc medicamen non solum libenter, sed avide deglutiit, quasi multum gratiæ haberet, etiam bene, & citra incommodam tulit. Admovimus tunc novam viperam, quæ summa cum violentia dentes suos binos venenatos in abdominis latus, quod antea pilis nudaveramus, infixit: ab hoc morsu nullum symptoma supervenit, & animal per cubiculum cucurrit, veluti sanum, imo comedit postea sibi oblata folia brassicæ cum appetitu, & vivit in hanc horam.

EX.

EXPERIMENTUM LXXXVII.

Die eadem.

Habueramus adhuc alium cuniculum, cui ante horam insignem dosin pulveris rad. gentianæ ingesseramus: hic æque parum a morfu viperæ nostræ læsus est, sed continuo currens per cubiculum, alacer, & sanus mansit. Attamen ut magis certi essemus de gentianæ vi, eundem cuniculum repetito morderi curavimus ab alia nova vipera. Celeberrimus CHARAS conservavit suas columbas suis antidotis ab unico morfu, verum contra duos præmunire nunquam potuit. *vid. Oper. III. 165. in fin.*; verum noster hic cuniculus etiam post alterum morsum mansit incolumis. Tanta est gentianæ contra venenum hujus viperæ efficacia!

EXPERIMENTUM LXXXVIII.

Die 31. Decemb.

Reiterandum adhuc pro majori rei certitudine experimentum cum mercurio gummoso e re nostra videbatur. Quam ob rem iterum cuniculo cuidam eundem ope infundibuli crassum, & concentratum infudimus. Retinuit etiam hunc absque incommodo tenella bestiola. Post aliquod

tempus viperam iratam admovimus ad morsum. Nullum jam ille morfus daturum inferre poterat animali; imo nec vulnusculum quidem livescebat, & cuniculus post quadrantem horæ oblata sibi brassicæ folia nequaquam recusavit.

EXPERIMENTUM LXXXIX.

Die eadem.

Cogitandum itaque videbatur de conjungendo utroque antidoto in unam concinnam formulam, quæ homini in tali discrimine constituto possit pro haustu ordinari.

Confecimus ergo sequentem:

℞. ꝥ ii vivi ꝥβ.

gum. arabici ꝥij.

M. terantur invicem in mortario lapideo in pulverem, cui, continuata trituratione sensim, ac guttatim instillentur ∇ font. ꝥiij; æquabiliter solutis & subactis adde

Extract. gentianæ ꝥij.

Sacchar. albi ꝥij.

Sign. Haustus pro dosi.

Mixturæ hoc modo concinnatæ catulo mensem agenti duo cochlearia ope infundibuli

R E P T I L I U M. 213

buli infudimus. Retinuit hanc dosin catulus, neque incommodum inde videbatur pati. Post semihoram admovimus ferocissimam viperam, quæ eum acriter mormordit, primo ad genitalia, tum adhuc ad nasum, & labium inferius. Inde aliquantum male se habere visus est, & paulo post medicamentum bino vomitu reddidit. Ingressimus statim iterum novum, quod ipsum etiam post medium horæ quadrantem revomuit: attamen inter hæc jam cæpit alacer fieri, nec videbatur post secundam hanc revomitionem amplius medicamento indigere. Vivit etiam ab eo tempore sanus usque in hanc horam.

C O R O L L A R I U M.

Ergo omnino venenatissima hæc vipera est, sed primus solum ejusdem morsus absolute lethalis est; subsequentes, dum sensim, sensimque magis exhauritur veneni penus, etiam sensim, sensimque magis effœti, & innocui sunt. Vulnus tunc late lividum bonam prognosim facit. In discrimine vero gravissimo, in quo ars salutaris hæctenus nullum cognitum habuit antidotum primo mihi cum expertissimo Collega WINTERL fortuna obtigit in generis humani perenne emolumentum duo detegendi antidota

214 HISTORIA REPTILIIUM.

GENTIANAM, ET MERCURIUM GUMMOSUM, quæ in formulam antedictam juncta homini exhibita vix fallent; attamen si revomatur, sedulo iterum iterumve ingerenda sunt, donec pertinax vincatur malum.

Fig. IV.

Fig. V.

Fig. II.

Fig. I.

Fig: V.

Fig: III

Fig: IV

Fig: I.

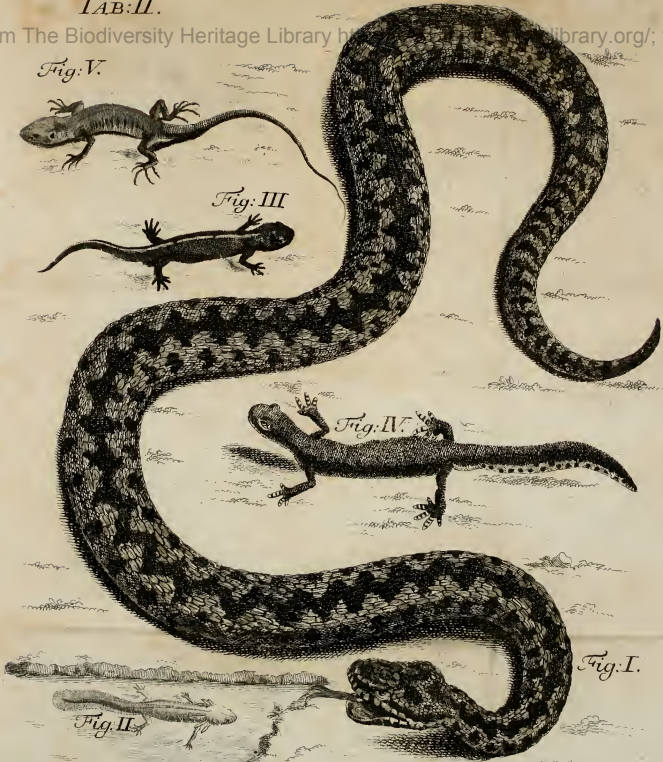

Fig: II

Fig. I.

Fig. III.

Fig. II.

Fig. IV.

Fig. I.

Fig. III.

Fig. II.

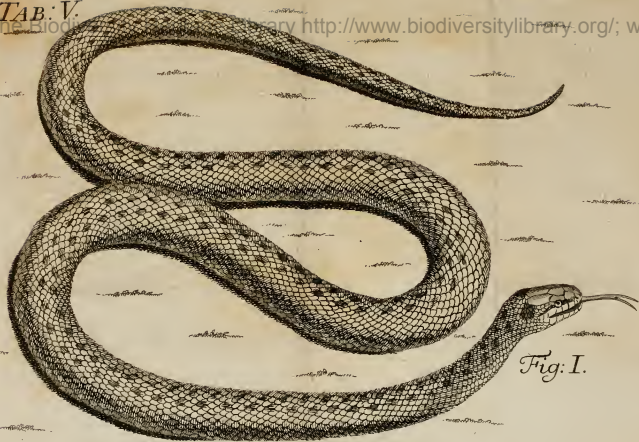

Fig: I.

Fig: II.